

ΟΔΗΓΟΣ

HORIZON 2020

(Για τις συμφωνίες επιχορήγησης:
General Grant Agreement and Marie
Skłodowska-Curie)

Συντακτική Ομάδα:
Χατζηκοσμά Δέσποινα
Ανδριώτη Μαρκέλλα
Στεφανόπουλος Κυριάκος
Τσαλκατίδου Μαρίνα
Μεϊμάρη Τούνα

31/10/2015

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το παρόν εγχειρίδιο αποτελεί μια πολύμηνη προσπάθεια των ανθρώπων του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του ΔΠΘ για να ενισχύσουν την ερευνητική δραστηριότητα και ειδικότερα την υποβολή προτάσεων των ερευνητών του Πανεπιστημίου μας σταχυολογώντας και αναλύοντας τους σημαντικότερους κανόνες και άρθρα του πλαισίου των ερευνητικών δράσεων "Ορίζοντας-GGA H2020" και "Marie Curie H2020". Το εγχειρίδιο χωρίζεται σε τρία μέρη.

Στο πρώτο και δεύτερο μέρος επιχειρείται μια απόδοση στα ελληνικά των σημαντικότερων άρθρων του **H2020 General Grant Agreement** προκειμένου ένας ερευνητής που θέλει να υποβάλει πρόταση σε μια πρόσκληση στο πλαίσιο του "Ορίζοντας H2020" να έχει συγκεντρωμένα, με την μορφή ενός εύχρηστου οδηγού, όλα εκείνα τα στοιχεία που θα του ήταν χρήσιμα στην προετοιμασία και την υποβολή της βήμα-βήμα. Σε περιπτώσεις ή σημεία όπου απαιτείται περισσότερη και αναλυτικότερη πληροφόρηση το εγχειρίδιο μέσω των σχετικών του αναφορών παραπέμπει στα πρωτότυπα κείμενα.

Στο τρίτο μέρος συγκεντρώνονται και παραθέτονται, σύμφωνα με το σκεπτικό του πρώτου και δεύτερου μέρους, όλες εκείνες οι χρηστικές πληροφορίες σχετικές με τις δράσεις του προγράμματος **Marie Skłodowska Curie H2020**. Για περισσότερη και αναλυτικότερη πληροφόρηση το εγχειρίδιο μέσω των σχετικών του αναφορών παραπέμπει στο πρωτότυπο κείμενο.

Πιστεύοντας ότι, με τον παρόντα οδηγό υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων "Ορίζοντας-GGA H2020" και "Marie Curie H2020" συμβάλουμε εποικοδομητικά στην προσπάθεια του ερευνητικού προσωπικού του ΔΠΘ είμαστε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε παρατήρηση, βελτίωση ή προσθήκη προκειμένου η παρούσα έκδοση να βελτιωθεί μελλοντικά.

Για την Επιτροπή Ερευνών του ΔΠΘ

Ο Πρόεδρος

Παντελής Ν. Μπότσαρης
Αναπληρωτής Καθηγητής

Πίνακας Περιεχομένων

1.1. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ	6
1.2. ΒΗΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ Η2020	7
1) Εντοπισμός της κατάλληλης πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων	7
2) Εντοπισμός εταίρων ή ανεξάρτητη αίτηση (ερευνητή ή ερευνητικής ομάδας).....	7
3) Δημιουργία λογαριασμού στην πύλη (Portal).....	8
4) Εγγραφή του οργανισμού (πχ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης).....	8
5) Υποβολή της πρότασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.	8
1.3. ΣΤΑΔΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	9
1.4. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	10
1. Εύρεση πρόσκλησης (find a call), αναζήτηση εταίρων (find your partners) και υποβολή πρότασης (submit your proposal)	10
2. Αξιολόγηση από εμπειρογνώμονες (evaluation by experts).....	10
3. Υπογραφή Συμφωνίας Επιχορήγησης (Grant agreement).....	10
1.5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΜΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΔΠΘ	11
1.6. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΜΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ	11
2.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	14
2.1.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	14
2.1.2. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	14
2.2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΧΩΡΩΝ	15
2.3. ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	16
2.4. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	17
2.4.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	17
2.5 ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΜΟΡΦΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	19
2.5.1. ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ /ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.....	19
2.5.2. ΜΟΡΦΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	20
2.6. ΑΜΕΣΕΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ-ΤΥΠΟΙ ΔΑΠΑΝΩΝ	20
2.6.1. ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	20
2.6.2. ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	21
2.6.3 ΤΥΠΟΙ ΔΑΠΑΝΩΝ	21
2.7. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	23
2.8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ	24
2.8.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	24
2.8.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	24
2.9. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ-ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ-ΕΣΟΔΑ	24
2.10. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΠΘ	29
2.10.1. Α. ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	30
2.10.2. ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΡΙΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	43
2.10.3. Β. ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ	46
2.10.4. C. ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ π.χ. end users - τελικοί χρήστες/scholarships - υποτροφίες (εάν ισχύει η επιλογή σύμφωνα με την πρόσκληση)	47
2.10.5. D. ΑΛΛΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	49

2.10.6. Ε. ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	54
2.10.7. Φ. ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (σε περίπτωση που ισχύει συγκεκριμένη επιλογή).....	54
2.11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ	55
2.11.1. ΠΑΡΑΛΟΤΕΑ	55
2.11.2. ΕΚΘΕΣΕΙΣ	56
2.11.3. ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ.....	61
2.11.4. ΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	63
2.12. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ) υπ' αριθ. 1290/2013	64
2.12.1. ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	64
2.12.2. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ/ ΠΡΟΫΠΑΡΧΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (BACKGROUND) ΚΑΙ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	68
2.13. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	70
2.13.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	70
2.13.2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΠΟΣΟ – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	70
3.1. ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	73
3.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	74
3.2.1. ITN (INNOVATIVE TRAINING NETWORKS) - 100% χρηματοδότηση	75
3.2.2. IF (INDIVIDUAL FELLOWSHIPS) – 100% χρηματοδότηση	77
3.2.3. RISE (RESEARCH AND INNOVATION STAFF EXCHANGE) – 100% χρηματοδότηση	78
3.2.4. COFUND – 50% χρηματοδότηση.....	79
3.3. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ	79
3.4. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ.....	80
Πηγές.....	84

ΜΕΡΟΣ 1:
ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ Η2020

1.1. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ

Στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέχονται μια σειρά από υπηρεσίες καθοδήγησης για να διευκολύνουν τη πρόσβαση στο Η2020, όπως:

➤ **Ηλεκτρονικό εγχειρίδιο Η2020 (Η2020 Online Manual):**

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/guide.html>

Είναι ένας βήμα-προς-βήμα ηλεκτρονικός οδηγός που επεξηγεί τις διαδικασίες της Πύλης (Portal: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>) για τα διάφορα στάδια, από την προετοιμασία και την υποβολή της πρότασης έως και την υποβολή εκθέσεων για έργα που είναι σε εξέλιξη (on-going projects)

Στο ηλεκτρονικό εγχειρίδιο του Η2020 περιλαμβάνεται:

- ✓ επισκόπηση όλων των βημάτων για την ηλεκτρονική διαχείριση των προτάσεων και των επιχορηγήσεων,
- ✓ εύκολη πλοήγηση στα στάδια της διαδικασίας,
- ✓ σύντομες περιγραφές για τη ολοκλήρωση των καθηκόντων/δραστηριοτήτων (tasks).

Επίσης, υπάρχουν σύνδεσμοι και αναφορές για:

- ✓ καθοδηγητικά σημειώματα (guidance notes),
- ✓ πρότυπα (templates),
- ✓ εγχειρίδια χρήσης των σχετικών εργαλείων,
- ✓ συνήθειες ερωτήσεις.

➤ **Έγγραφα αναφοράς (Reference documents):**

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html

Είναι η βιβλιοθήκη νομικών εγγράφων, καθοδηγητικών σημειωμάτων, και περαιτέρω υλικού αναφοράς για το Η2020 (και τα FP7). Η σελίδα αυτή περιλαμβάνει νομικά έγγραφα και προγράμματα εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έρευνα και καινοτομία, υποδείγματα συμφωνιών επιχορηγήσεων και οδηγούς για συγκεκριμένες δράσεις και οριζόντια θέματα. Τα έγγραφα είναι κατηγοριοποιημένα βάσει της θεματικής τους.

➤ **Κωδικοί αναγνώρισης:**

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html>

Αναζήτηση των εγγεγραμμένων οργανισμών και των αντίστοιχων κωδικών αναγνώρισής τους (PICs) (αντίστοιχος κωδικός αναγνώρισης για το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης είναι 999659109)

➤ **Συμμετοχή Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (SME participation):**

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/sme_participation.html

Είναι ένας ειδικός οδηγός του Η2020 που αφορά στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

1.2. ΒΗΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ Η2020

1) Εντοπισμός της κατάλληλης πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων

http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/find-a-call_en.htm.

Το Η2020 παρέχει πολλές δυνατότητες χρηματοδότησης για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, μέσω των προσκλήσεων για προτάσεις, όπως παρουσιάζονται στο Πρόγραμμα Εργασίας του Η2020, το οποίο χωρίζεται στους ακόλουθους κύριους πυλώνες:

- 1) Επιστημονική Αριστεία (Excellent Science),
- 2) Βιομηχανική Ηγεσία (Industrial Leadership),
- 3) Κοινωνικές Προκλήσεις (Societal Challenges),
- 4) Επιστήμη με και για την Κοινωνία (Science with and for Society),
- 5) Διάδοση της Αριστείας και Διεύρυνση της Συμμετοχής (Spreading Excellence and Widening Participation), και
- 6) Πρόγραμμα Έρευνας και Κατάρτισης Euratom 2014-2018 (Euratom Research and Training Programme 2014-2018).

Οι προσκλήσεις για προτάσεις του Η2020 αναρτώνται στον σύνδεσμο <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/index.html>, όπου αναφέρονται:

- 1) η ταυτότητα της πρόσκλησης
- 2) ο πυλώνας του Η2020, στον οποίο εντάσσεται η πρόσκληση
- 3) η προθεσμία υποβολής,

Κάθε πρόσκληση συνοδεύεται από:

- 1) την περιγραφή του θέματος (topic description),
- 2) τους όρους και τα έγγραφα του θέματος, και
- 3) την υπηρεσία υποβολής.

2) Εντοπισμός εταίρων ή ανεξάρτητη αίτηση (ερευνητή ή ερευνητικής ομάδας).

Οι περισσότερες θεματικές του Η2020 υποστηρίζουν ερευνητικά συνεργατικά έργα, στα οποία η κοινοπραξία (consortium) αποτελείται από τουλάχιστον τρεις εταίρους προερχόμενους από διαφορετικές χώρες. Υπάρχουν όμως και δράσεις μεμονωμένης συμμετοχής (mono-participant actions), όπως π.χ. οι ερευνητικές επιχορηγήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERC) και οι δράσεις **Marie Skłodowska-Curie**.

Για τον εντοπισμό εταίρων υπάρχει μία σειρά από σχετικές υπηρεσίες που παρέχονται από το CORDIS (<https://cordis.europa.eu/partners/web/guest/home>), τα δίκτυα των Εθνικών Σημείων Επαφής (NCPs) κ.ά. Για παράδειγμα, μπορούν να αναζητηθούν εταίροι για μια συγκεκριμένη ανοικτή πρόσκληση από το CORDIS στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://cordis.europa.eu/partners/web/guest/calls>.

Τα στοιχεία επικοινωνίας των Εθνικών Σημείων Επαφής εντοπίζονται στην ακόλουθη ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/national_contact_points.html#c,contact=country/sbg/Greece/1/10&function_details..function abbr/sbg//1/10&+person.last name/desc.

Περισσότερες πληροφορίες για τα προαναφερθέντα εντοπίζονται στον σύνδεσμο: http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/find-partners_en.htm

3) Δημιουργία λογαριασμού στην πύλη (Portal).

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/index.html>.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποβολή προτάσεων υπάρχων λογαριασμός στο Participant Portal ή αλλιώς λογαριασμός ECAS,

Απαιτείται ένας λογαριασμός για όλες τις υπηρεσίες του Participant Portal.

Εάν δεν υπάρχει αντίστοιχος λογαριασμός υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας επιλέγοντας το **REGISTER** στο επάνω δεξί τμήμα του μενού της ιστοσελίδας

4) Εγγραφή του οργανισμού (πχ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης).

http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/register-an-organisation_en.htm

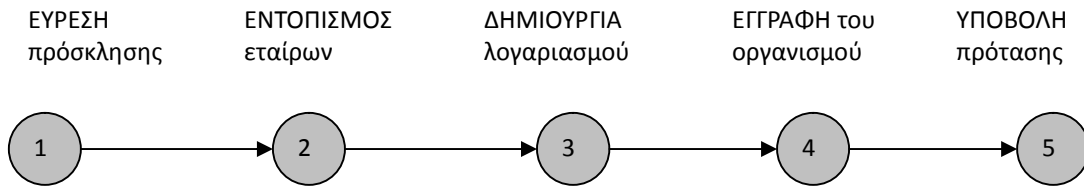
Ο οργανισμός του ενδιαφερόμενου, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να διαθέτει έναν 9-ψήφιο κωδικό αναγνώρισης (PIC).

Το PIC του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης είναι 999659109.

5) Υποβολή της πρότασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η υποβολή των προτάσεων πρέπει να γίνεται ηλεκτρονικά χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής του **Participant Portal**. Η πρόσβαση στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής είναι διαθέσιμη μαζί με το θέμα (**topic**) και το είδος της δράσης (**type of action**) της πρόσκλησης. Η δημιουργία και η υποβολή των προτάσεων πρέπει να πραγματοποιείται από έναν εκπρόσωπο/πρόσωπο επαφής (representative/contact person) του συντονιστή οργανισμού. Ορισμένα είδη δράσης αποτελούν εξαιρέσεις: στις υποτροφίες και τις προτάσεις για δράσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, ο μεμονωμένος ερευνητής (υπότροφος/ κύριος ερευνητής) αναλαμβάνει την υποβολή. Τα βήματα υποβολής πρότασης στην **Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνοψίζονται στο Σχήμα 1**.

Σχήμα 1. Βήματα υποβολής πρότασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Το ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής καθοδηγεί τον χρήστη βήμα-προς-βήμα στην προετοιμασία της πρότασης. Η πρόταση αποτελείται από **2 κύρια μέρη**: τις διοικητικές φόρμες (δομημένες πληροφορίες των βασικών διοικητικών στοιχείων, δηλώσεις των εταίρων, των οργανισμών και τον προσώπων επαφής, κλπ.) και το τεχνικό παράρτημα (φυσικό αντικείμενο), στο οποίο δίνεται η αναλυτική περιγραφή του σχεδίου του έργου έρευνας και καινοτομίας όπου περιγράφονται τα πακέτα εργασίας, οι δαπάνες¹, κλπ.

Για τις διαφορετικές προσκλήσεις υπάρχουν πρότυπα τα οποία βρίσκονται στον ιστότοπο με τα έγγραφα αναφοράς (συγκεκριμένα το φάκελο `Templates & forms / Proposal templates` στο http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html)

Περαιτέρω, υποχρεωτικά ή προαιρετικά παραρτήματα (πχ υποστηρικτικά έγγραφα για θέματα δεοντολογίας) μπορεί να απαιτούνται από την πρόσκληση και το συγκεκριμένο θέμα, όπως φαίνεται στο σύστημα υποβολής.

- Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την τεχνική βοήθεια για την υποβολή προτάσεων δίνονται στον Οδηγό Χρήσης της Υπηρεσίας Υποβολής [User Guide of the Submission Service \[pdf\]](#) ή στον ακόλουθο ιστότοπο [IT How To website](#).
- Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την υποβολή προτάσεων: http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/submit-proposals_en.htm
- Για περισσότερες λεπτομέρειες και τα αντίστοιχα ηλεκτρονικά αναλυτικά εγχειρίδια για τα παραπάνω βήματα: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/index.html>

1.3. ΣΤΑΔΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΩΝ

http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/index_en.htm

Στην κεντρική σελίδα του ηλεκτρονικού εγχειρίδιου του H2020, περιλαμβάνονται οι σχετικοί με τις επιχορηγήσεις (grants) σύνδεσμοι. Οι σύνδεσμοι αυτοί αφορούν στα διαφορετικά στάδια της διαδικασίας, όπως η αίτηση για χρηματοδότηση, η αξιολόγηση και η υπογραφή της επιχορήγησης, καθώς και η διαχείριση της επιχορήγησης.

- ✓ Αίτηση για χρηματοδότηση (applying for funding).

Η αίτηση για χρηματοδότηση συμπεριλαμβάνει την αναζήτηση πρόσκλησης, την αναζήτηση εταίρων, την εγγραφή του οργανισμού και την υποβολή της πρότασης.

¹ Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού κατά την προετοιμασία της πρότασης μπορείτε να βρείτε περισσότερες λεπτομέρειες στην Ενότητα 2.10., όπου αναλύονται οι κατηγορίες δαπανών του προϋπολογισμού και εφαρμόζονται για το ΔΠΘ.

- ✓ Αξιολόγηση και υπογραφή της επιχορήγησης (evaluation and grant signature).
Στο στάδιο αυτό πραγματοποιείται έλεγχος επιλεξιμότητας, αξιολογούνται οι προτάσεις, προετοιμάζεται η επιχορήγηση και υπογράφεται.
- ✓ Διαχείριση επιχορήγησης (grant management).
Η διαχείριση της επιχορήγησης συμπεριλαμβάνει την τήρηση αρχείων, τις τροποποιήσεις, τις εκθέσεις και τις αιτήσεις πληρωμών, τα παραδοτέα, τη διάδοση και την αξιοποίηση, τους ελέγχους (checks/ audits), τις επιθεωρήσεις και τις διερευνήσεις (reviews & investigations).

1.4. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η διαδικασία της χρηματοδότησης μέσω του Η2020 περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

1. Εύρεση πρόσκλησης (find a call), αναζήτηση εταίρων (find your partners) και υποβολή πρότασης (submit your proposal)

Οι προσκλήσεις για προτάσεις του Η2020 αναρτώνται στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/index.html>

Πολλές προσκλήσεις απαιτούν μία ομάδα που να αποτελείται από τουλάχιστον τρεις εταίρους. Για τον εντοπισμό πιθανών εταίρων με συγκεκριμένες δεξιότητες, εγκαταστάσεις ή εμπειρία, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι επιλογές αναζήτησης εταίρων.

Για ανταπόκριση σε μία πρόσκληση απαιτείται η υποβολή πρότασης έως και την καταληκτική ημερομηνία. Η Πύλη Συμμετεχόντων (Participant Portal) παρέχει σαφείς οδηγίες καθοδήγησης για ολόκληρη τη διαδικασία. Το σύστημα υποβολής έχει απλοποιηθεί και όλες οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Για τεχνικά θέματα σχετικά με την υποβολή των προτάσεων υπάρχει ειδικό εγχειρίδιο όπου περιγράφεται λεπτομερώς η διαδικασία υποβολής με επεξηγήσεις για κάθε πεδίο
http://ec.europa.eu/research/participants/data/support/sep_usermanual.pdf.

2. Αξιολόγηση από εμπειρογνώμονες (evaluation by experts)

Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, η πρόταση αξιολογείται από ανεξάρτητους σχετικούς με το αντικείμενο εμπειρογνώμονες, βάσει μίας σειράς κριτηρίων προκειμένου να διαπιστωθεί εάν τελικά θα χρηματοδοτηθεί.

3. Υπογραφή Συμφωνίας Επιχορήγησης (Grant agreement)

Εφόσον η πρόταση προκριθεί κατά το στάδιο της αξιολόγησης (διάρκειας πέντε μηνών), οι αιτούντες ενημερώνονται για το αποτέλεσμα. Στη συνέχεια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συντάσσει συμφωνία επιχορήγησης με τον κάθε εταίρο. Η συμφωνία επιχορήγησης επιβεβαιώνει τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας που θα πραγματοποιηθούν, τη διάρκεια του έργου, τον προϋπολογισμό, τις τιμές και τις δαπάνες (rates and costs), τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κ.ά. Γενικά, το χρονικό περιθώριο για την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης είναι τρεις μήνες.

(Πηγή: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/how-get-funding>)

1.5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΟΡΜΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΔΠΘ

Κατά την υποβολή της πρότασης για χρηματοδότηση από το Η2020 οι εταιρείοι καλούνται να συμπληρώσουν μία φόρμα με διοικητικά στοιχεία των συμμετεχόντων οργανισμών.

Για το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ), τα στοιχεία είναι τα εξής:

Proposal ID (ο κωδικός της πρότασης)	Acronym (το ακρώνυμο της πρότασης)
PIC	999659109
Legal Name	DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE
Short name:	<i>DUTH</i>
Address of the organisation	Street PANEPISTIMIOUPOLI Town KOMOTINI Postcode 69100 Country Greece
Webpage	www.duth.gr
Legal authorized representative	Botsaris Pantelis, Vice Rector/Head of the Research Committee
Research and Innovation legal statuses	
Public body	yes
Non-profit	yes
International organisation	no
International organisation of European interest	no
Secondary or Higher education establishment	Yes
Research organisation	No
Small and Medium-sized Enterprises (SMEs)	no
Legal person	yes

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στα στοιχεία **Contact Person** θα πρέπει να εισάγονται τα στοιχεία του Υπευθύνου της Πρότασης (Επιστημονικά Υπευθύνου)

1.6. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΜΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Για το ΔΠΘ, ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος για την υπογραφή της Συμφωνίας Επιχορήγησης και την υπογραφή των Οικονομικών Δηλώσεων Legal & Financial Signatory (LSIGN & FSIGN) είναι ο κ.: Botsaris N. Pantelis (email: rc@duth.gr). Η εξουσιοδοτημένη εκπρόσωπος για την ενημέρωση των νομικών, οικονομικών, διοικητικών στοιχείων του Ιδρύματος: Legal entity appointed representative (LEAR) είναι η: Meimari Touna (email: lf@rescom.duth.gr).

Ο ορισμός του Legal & Financial Signatory σε ένα έργο (PLSIGN & PFSIGN) γίνεται από το Participant Portal μέσω

της ακόλουθης διαδρομής: My projects-Ακρωνύμιο επιθυμητού έργου => από τη στήλη Roles επιλέγετε το PC (Project Consortium) => BENEFICIARY-Democritus University of Thrace-EDIT ROLES =>ADD ROLES-Project Legal/ Financial Signatory-Επιλογή: Botsaris N. Pantelis-OK

ΜΕΡΟΣ 2:

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ Η2020

2.1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

2.1.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Για την συμμετοχή στις δράσεις της γενικής συμφωνίας επιχορήγησης (εξαιρουμένων των δράσεων μεμονωμένης συμμετοχής, π.χ. οι ερευνητικές επιχορηγήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERC) και οι δράσεις **Marie Skłodowska-Curie**²), πρέπει να ισχύουν οι ακόλουθες ελάχιστες προϋποθέσεις:

- σε κάθε δράση πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον τρεις νομικές οντότητες·
- καθεμία από τις τρεις νομικές οντότητες πρέπει να είναι εγκατεστημένη σε διαφορετικό Κράτος Μέλος ή συνδεδεμένη χώρα³ και
- οι τρεις νομικές οντότητες θα πρέπει να είναι ανεξάρτητες, δηλ. όταν καμία από τις δύο δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της άλλης, ούτε υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο με την άλλη.

Για να πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο σημείο, σε περίπτωση που ένας από τους συμμετέχοντες είναι ένα Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) ή ένας διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή μια οντότητα που συστήθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, τότε αυτό θα λογίζεται ως εγκατεστημένο σε Κράτος Μέλος ή συνδεδεμένη χώρα διαφορετικό εκείνου στο οποίο είναι εγκατεστημένος άλλος συμμετέχων στην ίδια δράση.

Εξαίρεση αποτελεί, η συμμετοχή μίας νομικής οντότητας εγκατεστημένης σε Κράτος Μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, στην περίπτωση: α) δράσεων έρευνας αιχμής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ), β) του μέσου για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όταν η δράση έχει σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, γ) συγχρηματοδοτούμενης δράσης προγράμματος και δ) σε δικαιολογημένες περιπτώσεις προβλεπόμενες στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

Στην περίπτωση δράσεων συντονισμού και υποστήριξης και δράσεων κατάρτισης και κινητικότητας, ως ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μίας νομικής οντότητας.

Εφόσον κρίνεται σκόπιμο και δικαιολογείται δεόντως, στα προγράμματα εργασίας ή στα σχέδια εργασίας, μπορεί να προβλέπονται πρόσθετες προϋποθέσεις ανάλογα με συγκεκριμένες απαιτήσεις πολιτικής ή ανάλογα με τον χαρακτήρα και τους στόχους της δράσης, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεων σχετικά με τον αριθμό συμμετεχόντων, τον τύπο των συμμετεχόντων και τον τόπο εγκατάστασης.

2.1.2. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την Ένωση είναι οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, ή συσταθείσα δυνάμει του δικαίου της Ένωσης·
- κάθε διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
- κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα προσδιοριζόμενη στο πρόγραμμα εργασίας.

Στην περίπτωση συμμετέχοντος διεθνούς οργανισμού ή στην περίπτωση συμμετέχουσας νομικής οντότητας εγκατεστημένης σε τρίτη χώρα, από τους οποίους κανένας δεν είναι επιλέξιμος για χρηματοδότηση βάσει του προηγούμενου σημείου, είναι δυνατή η χορήγηση χρηματοδότησης από την Ένωση εφόσον πληροί τουλάχιστον

2 Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δράσεις **Marie Skłodowska-Curie** δίνονται στο τρίτο μέρος αυτού του οδηγού.

3 Στην ενότητα 2.2 αναφέρονται αναλυτικά όλες οι χώρες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο Η2020.

μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η συμμετοχή θεωρείται ουσιώδους σημασίας για την εκτέλεση της δράσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης·
- η χρηματοδότηση αυτή προβλέπεται σε διμερή επιστημονική και τεχνολογική συμφωνία ή σε οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση μεταξύ της Ένωσης και του διεθνούς οργανισμού ή, στην περίπτωση οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, με τη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα.

Στον Πίνακα 2.1 συνοψίζεται ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός και οι κανόνες επιλεξιμότητας για την υποβολή πρότασης ανά είδος δράσης.

Πίνακας 2.1. Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας υποβληθεισών προτάσεων ανά είδος δράσης

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	
Δράσεις Έρευνας και Καινοτομίας (RIA)	Τουλάχιστον τρεις νομικές οντότητες. Κάθε μία από αυτές θα πρέπει να είναι εγκατεστημένη σε διαφορετικό Κράτος –Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδεδεμένη χώρα και να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους
Δράσεις Καινοτομίας (IA)	Τουλάχιστον τρεις νομικές οντότητες. Κάθε μία από αυτές θα πρέπει να είναι εγκατεστημένη σε διαφορετικό σε Κράτος –Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδεδεμένη χώρα και να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους
Δράσεις Συντονισμού και Υποστήριξης (CSA)	Τουλάχιστον μία νομική οντότητα, εγκατεστημένη σε Κράτος –Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδεδεμένη χώρα
Δράσεις Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (SMEs)	Τουλάχιστον μία Κερδοσκοπική Μικρομεσαία Επιχείρηση, που είναι εγκατεστημένη σε Κράτος –Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδεδεμένη χώρα

Για τις Δράσεις Marie Skłodowska Curie ισχύουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο αντίστοιχο Πρόγραμμα Εργασίας.

2.2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΧΩΡΩΝ

Νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στις ακόλουθες χώρες και εδάφη θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση μέσω του προγράμματος Ορίζοντας 2020:

1. Τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των υπερπόντιων διαμερισμάτων τους
2. Οι Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ) που συνδέονται με τα Κράτη Μέλη: Αγία Ελένη, Άγιος

Βαρθολομαίος, Άγιος Ευστάθιος, Άγιος Μαρτίνος, Ανγκουίλα, Αρούμπα, Βαλίσ και Φουτουόνα, Βερμούδες, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Γαλλική Πολυνησία, Κουρασάο, Γροιλανδία, Μοντσεράτ, Μπονέρ, Νέα Καληδονία, Νησιά Σάμπα, Νήσοι Κέιμαν, Νήσοι Πίτκαιρν, Νήσοι Τερκς και Κάικος, Νήσοι Φώκλαντ, Σαιν Πιερ και Μικελόν,.

3. Συνδεδεμένες Χώρες με τον Ορίζοντα 2020: Ισλανδία, Νορβηγία, Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Ελβετία, Ισραήλ, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, Νησιά Φερόε, Ουκρανία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Σερβία, Τουρκία.
4. Οι ακόλουθες χώρες, εκτός και αν ρητά αποκλείεται στο κείμενο της πρόσκλησης: Αγία Λουκία, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, Αγκόλα, Αζερμπαϊτζάν, Αίγυπτος, Αιθιοπία, Αϊτή, Ακτή του Ελεφαντοστού, Αλβανία, Αλγερία, Αμερικανική Σαμόα, Αργεντινή, Αρμενία, Αφγανιστάν, Βανουάτου, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Βολιβία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Γεωργία, Γκάμπια, Γκαμπόν, Γκάνα, Γουατεμάλα, Γουιάνα, Γουινέα, Γουινέα-Bissau, Γρενάδα, Δημοκρατία της Κιργιζίας, Δομινικανή Δημοκρατία, Ελ Σαλβαδόρ, Ζάμπια, Ζιμπάμπουε, Ινδονησία, Ιορδανία, Ιράν, Ιράκ, Ισημερινός, Καζακστάν, Καμπότζη, Καμερούν, Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, Κένυα, Κιριμπάτι, Κολομβία, Κομόρες, Κονγκό (Λαϊκή Δημοκρατία), Κονγκό (Δημοκρατία), Κορέα (Λαϊκή Δημοκρατία), Κοσσυφοπέδιο, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Λάος, Λεσόθο, Λευκορωσία, Λίβανος, Λιβερία, Λιβύη, Μαδαγασκάρη, Μαλάουι, Μαλαισία, Μαλδίβες, Μάλι, Μαρόκο, Μαυρίκιος, Μαυριτανία, Μαυροβούνιο, Μικρονησία, Μογγολία, Μολδαβία, Μοζαμβίκη, Μιανμάρ, Μπανγκλαντές, Μπελίτζ, Μπενίν, Μπουρκίνα Φάσο, Μπουρούντι, Μπουτάν, Μποτσουάνα, Ναμίμπια, Νέα Γουινέα, Νεπάλ, Νήσοι Μάρσαλ, Νήσοι Σολομώντος, Νικαράγουα, Νίγηρας, Νιγηρία, Νότια Αφρική, Νότιο Σουδάν, Ντομίνικα, Ονδούρα, Ουγκάντα, Ουζμπεκιστάν, Ουρουγουάη, Πακιστάν, Παλαιστίνη, Παλάου, Παναμάς, Παπούα Παραγουάη, Περού, Πράσινο Ακρωτήριο, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Ρουάντα, Σαμόα, Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, Σενεγάλη, Σεντ Κιτς και Νέβις, Σερβία, Σεϋχέλλες, Σιέρα Λεόνε, Σομαλία, Σουδάν, Σουρινάμ, Σουαζιλάνδη, Σρι Λάνκα, Συρία, Ταϊλάνδη, Τανζανία, Τατζικιστάν, Τζαμάικα, Τζιμπουτί, Τιμόρ-Λέστε, Τόγκο, Τόγκα, Τουβαλού, Τουρκία, Τουρκμενιστάν, Τσαντ, Τυνησία, Υεμένη, Φιλιππίνες, Φίτζι, Χιλή.

2.3. ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Η συμφωνία επιχορήγησης πρέπει να υπογραφεί το αργότερο 3 μήνες μετά τη λήψη των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Για να είναι αυτό εφικτό, υπάρχουν αυστηρές προθεσμίες για κάθε στάδιο προετοιμασίας της συμφωνίας.
2. Εντός 3 εβδομάδων υποβάλλεται η πρώτη έκδοση των δεδομένων για τη συμφωνία επιχορήγησης, συμπεριλαμβανομένων του Παραρτήματος 1 (Description of the Action) και του Παραρτήματος 2 (Estimated Budget). Ο Υπεύθυνος του Έργου (Project Officer) θα αξιολογήσει την πρώτη έκδοση και θα ενημερώσει για τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εκπληρωθούν επιπρόσθετα. Μετά την ενημέρωση δίνεται προθεσμία 2 εβδομάδων για την υποβολή της τελικής μορφής των δεδομένων.
3. Οι δικαιούχοι, θα πρέπει να υπογράψουν μια «υπεύθυνη δήλωση», το ταχύτερο δυνατόν και το αργότερο 6 εβδομάδες μετά την ημερομηνία κατά την οποία κλήθηκαν να συμμετέχουν στην προετοιμασία της συμφωνίας επιχορήγησης. Η συμφωνία επιχορήγησης δεν μπορεί να υπογραφεί έως ότου όλοι οι δικαιούχοι έχουν υπογράψει τις «υπεύθυνες δηλώσεις» τους.
4. Η πρόσκληση για την προετοιμασία της συμφωνίας επιχορήγησης θα καθορίζει τις προθεσμίες που πρέπει να πληρούνται. Αυτές μπορεί να διαφέρουν ελαφρώς από τα παραπάνω, υπό την προϋπόθεση πάντα ότι η

συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να ολοκληρωθεί εντός 3 μηνών.

5. Οι προθεσμίες μπορεί να παραταθούν σε εξαιρετικές περιστάσεις. Μπορεί να ζητηθεί από τον Υπεύθυνο του έργου η παράταση μιας συγκεκριμένης προθεσμίας, αν μπορεί να αποδειχθεί ότι απαιτείται για το έργο. Εάν δεν χορηγηθεί παράταση, και δεν τηρηθούν οι προθεσμίες, η προετοιμασία της Συμφωνίας Επιχορήγησης ενδέχεται να τερματιστεί και η πρόταση να απορριφθεί

2.4. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

2.4.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Το ποσό της επιχορήγησης (χρηματοδότησης) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλύπτει μόνο επιλέξιμες δαπάνες (δηλαδή δαπάνες που συμμορφώνονται με τους γενικούς και ειδικούς όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο)

Γενικοί όροι επιλεξιμότητας για τις πραγματικές δαπάνες-actual costs (δηλ. δαπάνες που είναι πραγματικές και δεν είναι εκτιμήσεις ή υπολογίζονται προσεγγιστικά)

Για να είναι επιλέξιμες, οι πραγματικές δαπάνες πρέπει να:

- ✓ **έχουν πράγματι καταβληθεί από τον δικαιούχο**, είναι πραγματικές, όχι κατ' εκτίμηση και βαρύνουν οριστικά και πραγματικά τον δικαιούχο (όχι άλλο φορέα)

Ο δικαιούχος έχει την υποχρέωση να καταβάλει το ποσό της δαπάνης (για τις δαπάνες απόσβεσης, το ποσό των δαπανών πρέπει να εγγράφεται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου).

Ειδική περίπτωση:

Για τις εισφορές σε είδος που παρέχονται από Τρίτους Φορείς και τις δαπάνες των συνδεδεμένων Τρίτων Φορέων, οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες πρέπει να έχουν όντως πραγματοποιηθεί από τους Τρίτους Φορείς.

- ✓ **πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του έργου:** Η διάρκεια του έργου είναι το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία έναρξης του έργου μέχρι την ημερομηνία λήξης του.

Παράδειγμα: Ένα συνέδριο για το οποίο ζητείται απόδοση δαπανών πρέπει να έχει λάβει χώρα κατά τη διάρκεια του έργου.

Εξαιρέση:

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη σύνταξη και την υποβολή της περιοδικής έκθεσης για την τελευταία περίοδο αναφοράς και την τελική έκθεση (συμπεριλαμβανομένου του κόστους των πιστοποιητικών των οικονομικών καταστάσεων που απαιτούνται από τη Συμφωνία Επιχορήγησης) είναι επιλέξιμες - ακόμη και αν πραγματοποιούνται μετά από τη διάρκεια δράσης.

Οι δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν πρέπει κανονικά να καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της Δράσης.

Σε γενικές γραμμές, οι δαπάνες που δηλώνονται, αλλά δεν έχουν καταβληθεί κατά τη διάρκεια της Δράσης (για παράδειγμα επειδή ο δικαιούχος είναι σε αναμονή για την καταβολή του υπολοίπου) είναι επιλέξιμες, μόνο εάν υπάρχει το χρέος (και το τιμολόγιο), και η τελική δαπάνη είναι γνωστή.

Η δαπάνη για τις υπηρεσίες ή τον εξοπλισμό που παρέχονται στο δικαιούχο (ή σε συνδεδεμένους Τρίτους) μπορεί να τιμολογηθεί και να καταβληθεί μετά την ολοκλήρωση της δράσης, αν οι υπηρεσίες ή ο εξοπλισμός χρησιμοποιήθηκαν από τον δικαιούχο (ή τους συνδεδεμένους Τρίτους) κατά τη διάρκεια της δράσης.

- Αν διενεργηθεί έλεγχος μετά το τέλος της δράσης, οι δικαιούχοι θα πρέπει να αποδείξουν (με δικαιολογητικά) ότι οι πληρωμές έγιναν πράγματι (εκτός από το κόστος απόσβεσης).
- Δαπάνες για υπηρεσίες ή εξοπλισμό που παρέχονται μετά το τέλος της δράσης ή τη λήξη της Συμφωνίας Επιχορήγησης δεν είναι επιλέξιμες.

Ειδικές περιπτώσεις:

1. **Οι δαπάνες που σχετίζονται με την προετοιμασία για τη συμφωνία της κοινοπραξίας (Consortium Agreement)** δεν είναι επιλέξιμες, διότι η συμφωνία κοινοπραξίας θα πρέπει να υπογραφεί πριν την έναρξη της δράσης. Ωστόσο, οι δαπάνες που σχετίζονται με την ενημέρωση της συμφωνίας κοινοπραξίας είναι επιλέξιμες εφόσον πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του έργου.
 2. **Οι δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν στο έργο, αλλά αγοράστηκαν πριν την έναρξή του** - αν ο εξοπλισμός δεν έχει ακόμη αποσβεστεί πλήρως σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές κοστολόγησης του δικαιούχου, και για το υπόλοιπο κόστος απόσβεσης αυτό μπορεί να είναι επιλέξιμη δαπάνη (μόνο για το τμήμα που αντιστοιχεί στη διάρκεια της δράσης και το ποσοστό πραγματικής χρήσης του για τους σκοπούς της δράσης).
 3. **Οι δαπάνες που σχετίζονται με την προετοιμασία, την υποβολή και τη διαπραγμάτευση των προτάσεων** δεν μπορούν να δηλωθούν ως επιλέξιμες για τη δράση (πραγματοποιούνται πριν την έναρξη του έργου).
 4. **Τα έξοδα ταξιδιού για τη συνεδρίαση έναρξης (kick-off meeting)** - αν το πρώτο σκέλος της διαδρομής πραγματοποιείται πριν την ημερομηνία έναρξης της δράσης (π.χ. την ημέρα πριν τη συνεδρίαση έναρξης), οι δαπάνες μπορούν να είναι επιλέξιμες εφόσον η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της δράσης.
- ✓ **εγγράφονται ως επιλέξιμες δαπάνες στον εκτιμώμενο προϋπολογισμό της δράσης** στη σχετική κατηγορία του προϋπολογισμού

Όταν υπολογίζεται το τελικό ποσό της επιχορήγησης, οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να περιλαμβάνουν δαπάνες σε κατηγορίες του προϋπολογισμού που δεν είχαν προβλεφθεί στον εκτιμώμενο προϋπολογισμό της δράσης, εάν δεν είχε προηγηθεί τροποποίηση του προϋπολογισμού ή εάν αυτές οι συμπληρωματικές δαπάνες εγκρίθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως 13 της συμφωνίας επιχορήγησης.

Οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στον προβλεπόμενο προϋπολογισμό μπορούν να μεταφερθούν μεταξύ των δικαιούχων και των κατηγοριών του προϋπολογισμού, χωρίς τροποποίηση της Συμφωνίας Επιχορήγησης, υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 4.2⁴ της συμφωνίας επιχορήγησης (αναλυτική περιγραφή στην ενότητα 2.7

4 Εκτός κι εάν διευκρινίζεται, τα άρθρα του 2^{ου} μέρους του οδηγού αφορούν τα άρθρα της Γενικής Συμφωνίας

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ).

- ✓ **συνδέονται με τη δράση, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 1** (δηλαδή είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της δράσης)

Η επιχορήγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για χρηματοδότηση δραστηριοτήτων εκτός εκείνων που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- ✓ **είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες** (δηλαδή είναι εγγεγραμμένες στους λογαριασμούς του δικαιούχου και τεκμηριώνονται με παραστατικά σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα που ισχύουν στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος και με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές του).

Λογιστική τεκμηρίωση είναι αναγκαία μόνο για τις πραγματικές δαπάνες. Στα έργα του HORIZON 2020, για τις έμμεσες δαπάνες δεν απαιτούνται αποδεικτικά στοιχεία, επειδή έχουν δηλωθεί με ένα κατ' αποκοπή ποσό.

- ✓ **συμμορφώνονται με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία** σχετικά με τους φόρους, την εργασία και την κοινωνική ασφάλιση
- ✓ **είναι λογικές, δικαιολογούνται και συμμορφώνονται με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης**, ιδίως όσον αφορά την οικονομία και την αποδοτικότητα

«Οικονομία» σημαίνει ελαχιστοποίηση του κόστους των πόρων που χρησιμοποιούνται για μια δραστηριότητα, μεγιστοποιώντας παράλληλα την ποιότητα. «Αποδοτικότητα» είναι η σχέση μεταξύ των αποτελεσμάτων και των πόρων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τους.

Οι συνθήκες που περιγράφονται εδώ είναι αθροιστικές, δηλαδή όλες αυτές πρέπει να πληρούνται έτσι ώστε μια δαπάνη να είναι επιλέξιμη.

2.5 ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΜΟΡΦΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

2.5.1. ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ /ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της επιχορήγησης υπάρχουν οι παρακάτω κατηγορίες:

- ✓ **για δράσεις έρευνας και καινοτομίας (RIA): το 100%** των επιλέξιμων δαπανών για τη δράση
- ✓ **για δράσεις καινοτομίας (IA), αν οι δικαιούχοι είναι μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες: το 100%** των επιλέξιμων δαπανών για τη δράση
- ✓ **για δράσεις καινοτομίας (IA), αν οι δικαιούχοι είναι κερδοσκοπικές νομικές οντότητες: το 70%** των επιλέξιμων δαπανών για τη δράση

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας, μπορεί να ισχύει ένας **χαμηλότερος συντελεστής επιχορήγησης** από τους δύο που προαναφέρθηκαν.

2.5.2. ΜΟΡΦΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι μορφές δαπανών της γενικής Συμφωνίας Επιχορήγησης είναι οι εξής:

1. πραγματικές
2. μοναδιαίες
3. εφάπαξ
4. κατ' αποκοπή δαπάνες

Στην πράξη, χρησιμοποιούνται όλες επί του παρόντος, εκτός από τα εφάπαξ ποσά (τα οποία χρησιμοποιούνται μόνο για δράσεις Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων-MME (SME Instrument Actions). Πιο συγκεκριμένα:

1. πραγματικές δαπάνες –δηλαδή οι δαπάνες που είναι πραγματικές και δεν είναι εκτιμήσεις ή υπολογίζονται προσεγγιστικά για τις:

- ✓ άμεσες δαπάνες **προσωπικού** (εκτός εάν έχουν δηλωθεί ως μοναδιαίες δαπάνες)
- ✓ δαπάνες **υπεργολαβίας**
- ✓ δαπάνες για την παροχή **οικονομικής υποστήριξης** σε τρίτους (εάν ισχύει η επιλογή)
- ✓ **άλλες άμεσες δαπάνες**

2. μοναδιαίες δαπάνες - δηλαδή ένα ποσό ανά μονάδα για τις:

- ✓ άμεσες δαπάνες **προσωπικού** για τους **ιδιοκτήτες MME ή και φυσικά πρόσωπα** που δεν λαμβάνουν μισθό και είναι **δικαιούχοι** στη Συμφωνία Επιχορήγησης
- ✓ άμεσες δαπάνες **προσωπικού** που υπολογίζονται από τους δικαιούχους, σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές κοστολόγησής τους («**μέσες δαπάνες προσωπικού**»)
- ✓ συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών: «δαπάνες για **μέτρα ενεργειακής απόδοσης** σε κτίρια», «**δαπάνες πρόσβασης** για την παροχή διακρατικής πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές», «δαπάνες για **κλινικές μελέτες**»

3. κατ' αποκοπή δαπάνες –δηλαδή οι δαπάνες που υπολογίζονται εφαρμόζοντας ένα ποσοστό, που καθορίζεται εκ των προτέρων, σε άλλους τύπους επιλέξιμων δαπανών για:

- ✓ έμμεσες δαπάνες (25% κατ' αποκοπή ποσοστό επί των άμεσων δαπανών μείον τις υπεργολαβίες)

4. εφάπαξ δαπάνες - δηλαδή ένα συνολικό ποσό θεωρείται ότι καλύπτει όλα τα έξοδα της δράσης ή μιας συγκεκριμένης κατηγορία εξόδων.

Για τη Γενική Συμφωνία Επιχορήγησης προς το παρόν δεν προβλέπονται εφάπαξ ποσά.

Μέσα σε μια Δράση, μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορες μορφές δαπανών

2.6. ΑΜΕΣΕΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ-ΤΥΠΟΙ ΔΑΠΑΝΩΝ

2.6.1. ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

«Άμεσες δαπάνες» θεωρούνται συγκεκριμένες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση της δράσης και μπορούν επομένως να αποδίδονται άμεσα σ' αυτήν. Αυτές είναι:

- ✓ είτε τα έξοδα που έχουν προκληθεί στο ακέραιο από τις δραστηριότητες του έργου ή
- ✓ οι δαπάνες που έχουν προκληθεί στο ακέραιο από δραστηριότητες διαφόρων έργων, η απόδοση των οποίων σε ένα έργο μπορεί και έχει μετρηθεί άμεσα (δηλαδή δεν αποδίδονται έμμεσα μέσω μιας μεθόδου κατανομής, ενός συντελεστή κόστους ή εκτίμησης)
- ❖ Κάθε δαπάνη που δηλώνεται από τον δικαιούχο ως άμεση δαπάνη της δράσης θα πρέπει να δικαιολογείται από αποδεικτικά στοιχεία (που δείχνουν τη σχέση της με τη δράση).

2.6.2. ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

«Έμμεσες δαπάνες» είναι οι δαπάνες εκείνες που δεν αναγνωρίζονται ως δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση της δράσης.

Στην πράξη, πρόκειται για δαπάνες, η απόδοση των οποίων στη συγκεκριμένη Δράση, δεν μπορεί να μετρηθεί άμεσα, αλλά μόνο μέσω ενός συντελεστή κόστους ή μιας εκτίμησης, που κατανέμει τις συνολικές έμμεσες δαπάνες (γενικά έξοδα) μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων.

- ❖ Στο Horizon2020, οι έμμεσες δαπάνες χρεώνονται υπό την μορφή ενός 25% κατ' αποκοπή ποσοστού επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών (πλην ορισμένων άμεσων επιλέξιμων δαπανών όπως υπεργολαβίες και συνεισφορές σε είδος από τρίτους που δεν εκτελούνται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου).

Ενδεικτικά παραδείγματα έμμεσων δαπανών είναι: η μίσθωση ή απόσβεση των κτιρίων ή των εγκαταστάσεων που δεν χρησιμοποιούνται άμεσα για τη δράση (π.χ. διοικητικά κτίρια), κόστος εσωτερικών ελέγχων και νομικά έξοδα, είδη γραφείου και μικροεξοπλισμός γραφείου, άλλες γενικές υπηρεσίες (καθαριότητα, ιατρική περίθαλψη, έξοδα βιβλιοθήκης, ταχυδρομικά τέλη, τέλη και συνδρομές, είδη ένδυσης, μεταφορές, εστίασης), υπηρεσίες διοίκησης/διαχείρισης και άλλες οριζόντιες υπηρεσίες (διαχείριση ανθρωπίνων πόρων, εκπαίδευση προσωπικού) κ.λπ.

2.6.3 ΤΥΠΟΙ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι τύποι των δαπανών του προϋπολογισμού αναφέρονται στο άρθρο 6.2 της Συμφωνίας Επιχορήγησης και αναλύονται στο Σχήμα 2 (Παράρτημα 2 της Συμφωνίας Επιχορήγησης). Συγκεκριμένα, είναι:

1. άμεσες δαπάνες προσωπικού
 2. άμεσες δαπάνες υπεργολαβίας
 3. άμεσες δαπάνες παροχής χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτα μέρη (εάν ισχύει η επιλογή σύμφωνα με την πρόσκληση)
 4. άλλες άμεσες δαπάνες
 5. έμμεσες δαπάνες
 6. συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών (εάν ισχύει η επιλογή σύμφωνα με την πρόσκληση)
- ❖ Η κατηγορία του προϋπολογισμού «συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών» εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που συγκεκριμένες δραστηριότητες αποζημιώνονται κατά το μοναδιαίο κόστος ή εφάπαξ. Για τη Γενική Συμφωνία Επιχορήγησης, είναι η περίπτωση για «τις δαπάνες πρόσβασης για την παροχή

διακρατικής πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές», «τις δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων» και τις «δαπάνες για κλινικές μελέτες».

Σχήμα 2: Εκτιμώμενες επιλέξιμες δαπάνες ανά κατηγορία προϋπολογισμού/τύποι δαπανών

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ

Εκτιμώμενες επιλέξιμες δαπάνες (ανά κατηγορία του προϋπολογισμού)										Συνεισφορά της ΕΕ				
Μηνιαία δαπάνων	6	Α. Άμεσες δαπάνες προσημαστικού		Β. Άμεσες δαπάνες υπεργολαβικών	Γ. Άμεσες δαπάνες χρηματοδοτούμενης στήριξης	Δ. Άλλες άμεσες δαπάνες	Ε. Ψηφιακές δαπάνες	ΣΤ. Δαπάνες ...	Ζ. Δαπάνες ...	Συνολικές δαπάνες	Ποσοστό Επιπλέον %	Μήνιατη συνεισφορά της ΕΕ ³	Μέγιστο ποσό επιχορήγησης ⁴	
		Α.1 Υπάλληλοι (ή ισοδύναμο προσωπικό)	Α.2 Φυσικά πρόσωπα με απευθείας πλήρωση											Α.3 Αιωσιμαζόμενα άτομα
Μηνιαία δαπάνων	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Μηνιαία δαπάνων	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1 [σύνολο ονομαστικά δικαιολόγητα]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ - 0,25 x (στ+β+η+θ+ι+κ+λ+μ+ν+ξ)	η	θ = αβ+γδ+εζ+στ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
2 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
3 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
4 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
5 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
6 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
7 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
8 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
9 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
10 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
11 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
12 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
13 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
14 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
15 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
16 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
17 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	
18 [σύνολο ονομαστικά δικαιολογητά]	α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	κ	λα	λβ	
Σύνολο δικαιολογητού	Σύνολο β	Σύνολο γ	Σύνολο δ	Σύνολο ε	Σύνολο στ	Σύνολο ζ	Σύνολο η	Σύνολο θ	Σύνολο ι	Σύνολο κ	Σύνολο λα	Σύνολο λβ	Σύνολο λγ	

2.7. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Ο προϋπολογισμός στο Παράρτημα 2 είναι μια εκτίμηση. Ως εκ τούτου, κατά το χρόνο υποβολής των εκθέσεων, οι δικαιούχοι μπορούν να δηλώνουν δαπάνες που είναι διαφορετικές από τις εκτιμώμενες επιλέξιμες δαπάνες στον προϋπολογισμό. Οι μεταφορές στον προϋπολογισμό και η ανάγκη τροποποίησης της Συμφωνίας επιχορήγησης περιγράφονται στον Πίνακα 2.2.

Πίνακας 2.2. Μεταφορές στον προϋπολογισμό και τροποποιήσεις

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
Από έναν δικαιούχο σε άλλο	ΟΧΙ
Από μία κατηγορία προϋπολογισμού σε άλλη (όταν και οι δύο κατηγορίες προβλέπονται στον προϋπολογισμό του δικαιούχου)	ΟΧΙ
Ανακατανομή των tasks, που προβλέπονται στο Παράρτημα 1, μεταξύ των δικαιούχων	ΝΑΙ
Ανακατανομή ποσών μεταξύ διαφορετικών μορφών κόστους (από πραγματικά σε μοναδιαία κ.λπ.)	ΝΑΙ αν δεν είχε προβλεφθεί προϋπολογισμός στην μορφή κόστους στην οποία γίνεται η μεταφορά
Νέες υπεργολαβίες	ΝΑΙ υποχρεωτικά

Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται τροποποίηση, η Δράση πρέπει να υλοποιείται όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 1 της Συμφωνίας Επιχορήγησης. Εάν η μεταφορά ποσών του προϋπολογισμού μεταξύ δικαιούχων ή κατηγοριών προϋπολογισμού οφείλεται σε μια σημαντική αλλαγή στο Παράρτημα 1, η τροποποίηση της Συμφωνίας Επιχορήγησης είναι απαραίτητη. Μια σημαντική αλλαγή είναι μια αλλαγή που επηρεάζει το τεχνικό έργο όπως περιγράφεται στο Παράρτημα 1. Ο συντονιστής μπορεί να επικοινωνήσει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να ρωτήσει αν οι μεταφορές ποσών του προϋπολογισμού αντικατοπτρίζουν μια σημαντική αλλαγή στο Παράρτημα 1, οπότε και απαιτείται τροποποίηση.

Στις περιπτώσεις νέων υπεργολαβιών/ τρίτων φορέων: Εάν ο δικαιούχος χρησιμοποιεί την απλουστευμένη διαδικασία έγκρισης φέρει τον κίνδυνο της μη έγκρισης και απόρριψης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλέπε άρθρο 13). Οι τρίτοι φορείς και οι εισφορές τους πρέπει να καθορίζονται στο Παράρτημα 1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί, ωστόσο, να εγκρίνει νέες υπεργολαβίες/ νέες συνεισφορές τρίτων φορέων που δεν αναφέρονται στο Παράρτημα 1 χωρίς τροποποίηση (βλέπε άρθρο 55), εάν

- ✓ είναι ειδικά αιτιολογημένες στην περιοδική τεχνική έκθεση, και
- ✓ η χρήση τους δεν συνεπάγεται αλλαγές στη Συμφωνία που θα έθετε υπό αμφισβήτηση την απόφαση επιχορήγησης ή παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων. Σε περίπτωση της απλοποιημένης διαδικασίας δηλ. χωρίς αίτημα τροποποίησης, οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν την ευθύνη της απόρριψής τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δεν επιτρέπονται μεταφορές των εφάπαξ ποσών - Εάν η Συμφωνία Επιχορήγησης προβλέπει εφάπαξ ποσά, το εφάπαξ ποσό που καθορίζεται στο Παράρτημα 2, δεν μπορεί να μεταφερθεί σε άλλη κατηγορία ή σε άλλο

δικαιούχο. Επιπλέον, το εφάπαξ ποσό δεν μπορεί να αυξηθεί, να μειωθεί ή να διαχωριστεί.

2.8. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

2.8.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η Συμφωνία είναι δυνατόν να τροποποιηθεί, εκτός εάν η τροποποίηση συνεπάγεται αλλαγές σε αυτή που θα έθεταν υπό αμφισβήτηση την απόφαση επιχορήγησης ή θα παραβίαζαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων. Οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να ζητήσει τροποποιήσεις.

2.8.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το μέρος που ζητεί τροποποίηση πρέπει να υποβάλει υπογεγραμμένη αίτηση τροποποίησης στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής (βλ. άρθρο 52). Ο συντονιστής υποβάλλει και δέχεται αιτήσεις τροποποίησης εξ' ονόματος των δικαιούχων (βλ. παράρτημα 3). Σε περίπτωση που υποβληθεί αίτηση αλλαγής του συντονιστή χωρίς τη συγκατάθεσή του, η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί από άλλο δικαιούχο (ο οποίος θα ενεργεί εξ ονόματος των λοιπών δικαιούχων). Η αίτηση τροποποίησης πρέπει να περιλαμβάνει:

- ✓ αιτιολογία τροποποίησης
- ✓ τα κατάλληλα δικαιολογητικά και
- ✓ όταν πρόκειται για αλλαγή του συντονιστή χωρίς τη συγκατάθεσή του: τη γνώμη του συντονιστή (ή απόδειξη του ότι αυτή ζητήθηκε εγγράφως).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες.

Αν ο αιτών συμφωνεί, πρέπει να υπογράψει την τροποποίηση στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής εντός 45 ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης (ή των συμπληρωματικών πληροφοριών που ενδεχομένως έχει ζητήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Εάν δεν συμφωνεί, πρέπει να κοινοποιήσει επισήμως τη διαφωνία του εντός της ίδιας προθεσμίας. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, εφόσον είναι αναγκαίο για την αξιολόγηση της αίτησης. Εάν δεν ληφθεί εμπρόθεσμα η κοινοποίηση, η αίτηση θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Η τροποποίηση **αρχίζει να ισχύει** κατά την ημερομηνία υπογραφής της από τον παραλήπτη. Η τροποποίηση **παράγει αποτελέσματα** από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί από τα μέρη ή, ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της.

2.9. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ-ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ-ΕΣΟΔΑ

Στον Πίνακα 2.3 παρουσιάζεται ο χρόνος που απαιτείται για τις πληρωμές που εκτελεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πίνακας 2.3. Χρονοδιάγραμμα πληρωμών

ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΑΠΟ ΠΟΤΕ
ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Παρακρατείται στο Ταμείο Εγγυήσεων το 5% του ποσού επιχορήγησης	30 ημέρες	Από την ημερομηνία ισχύος της Συμφωνίας Επιχορήγησης ή 10 ημέρες πριν την ημερομηνία έναρξης (αναλόγως ποιο είναι μεταγενέστερο)

ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ: Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις δαπανών (συνεισφορά ΕΕ = αποδεκτές επιλέξιμες δαπάνες x συντελεστή αποζημίωσης) – Ανώτατο όριο το 90% του μέγιστου ποσού επιχορήγησης για την προχρηματοδότηση και τις ενδιάμεσες πληρωμές (10% παρακράτηση)	90 ημέρες	Από την λήψη της ενδιάμεσης έκθεσης αναφοράς
ΠΛΗΡΩΜΗ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ	90 ημέρες	Από την λήψη της τελικής έκθεσης αναφοράς

Το τελικό ποσό της επιχορήγησης υπολογίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο τέλος της Δράσης (ή σε περίπτωση καταγγελίας της Συμφωνίας Επιχορήγησης), προκειμένου να καθορισθεί το υπόλοιπο που πρέπει να καταβληθεί.

Το τελικό ποσό της επιχορήγησης εξαρτάται από δύο είδη κριτηρίων:

- κριτήρια υλοποίησης έργου**, εάν εκτελέστηκε δηλαδή το έργο όπως έχει περιγραφεί στο Παράρτημα 1. Αυτή είναι μια τεχνική ανάλυση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των εργασιών που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια της δράσης, σε σχέση με τις δραστηριότητες που ορίζονται στο Παράρτημα 1 της Συμφωνίας Επιχορήγησης.
- οικονομικά κριτήρια** που συμπεριλαμβάνουν: το ποσό των επιλέξιμων δαπανών, τους συντελεστές αποζημίωσης δαπανών και τη μέγιστη κοινοτική συνεισφορά.

Διαδικασία για τον υπολογισμό του τελικού ποσού επιχορήγησης

Ο υπολογισμός του τελικού ποσού επιχορήγησης γίνεται ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα:

✓ **Βήμα 1 - Εφαρμογή του ποσοστού/συντελεστή αποζημίωσης στις επιλέξιμες δαπάνες**

Απόρριψη των μη επιλέξιμων δαπανών και εφαρμογή του ποσοστού επί των επιλέξιμων δαπανών

Οι **μη επιλέξιμες δαπάνες** (δηλαδή οι δαπάνες που δε συμμορφώνονται με ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δαπανών) θα απορρίπτονται (δηλαδή δε θα εγκρίνονται).

Αν, για δράσεις καινοτομίας, υπάρχουν διαφορετικά ποσοστά αποζημίωσης δαπανών για διαφορετικούς δικαιούχους, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εφαρμόσει για κάθε δικαιούχο το ποσοστό που έχει εγκριθεί για τον εν λόγω δικαιούχο.

✓ **Βήμα 2 - Περιορισμός στο μέγιστο ποσό επιχορήγησης**

Η συνεισφορά περιορίζεται στο μέγιστο ποσό της επιχορήγησης

✓ **Βήμα 3 - Μείωση λόγω του κανόνα περί μη αποκόμισης κέρδους και εσόδων**

Δεδομένου ότι το ποσό της επιχορήγησης δεν μπορεί να έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την παραγωγή κέρδους για τους δικαιούχους, η συνολική αιτούμενη χρηματοδότηση + τα έσοδα προσαρμόζονται στις συνολικές επιλέξιμες

δαπάνες. Το ποσό της επιχορήγησης μετά τα βήματα 1 και 2 συν τα έσοδα δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις εγκεκριμένες δαπάνες.

Εάν ποσό επιχορήγησης + έσοδα > συνολικών επιλέξιμων δαπανών ΤΟΤΕ μείωση του ποσού της επιχορήγησης

Το κέρδος πρέπει να αξιολογείται στο επίπεδο της δράσης και όχι στο επίπεδο των μεμονωμένων δικαιούχων

Το ποσό της επιχορήγησης, τα έσοδα και οι επιλέξιμες δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη είναι το συνολικό ποσό της επιχορήγησης (ακολουθώντας τα βήματα 1 και 2), τα συνολικά έσοδα και οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες.

Πρέπει να ληφθούν υπόψη τρία **είδη εσόδων**:

α. έσοδα που προκύπτουν από τη δράση

δηλαδή έσοδα που προέρχονται από την ίδια τη δράση, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης των παγίων στοιχείων που αγοράζονται για τη δράση και πωλούνται κατά τη διάρκεια της δράσης

Παράδειγμα: τα τέλη συμμετοχής για ένα συνέδριο που διοργανώθηκε από την κοινοπραξία, πώληση του εξοπλισμού που αγοράστηκε για τη δράση

- ❖ Η είσπραξη από την πώληση των πάγιων στοιχείων περιορίζεται στο ποσό που δηλώθηκε ως επιλέξιμο στο πλαίσιο της Συμφωνίας Επιχορήγησης

Παράδειγμα: Μηχάνημα που αγοράστηκε για €21.000,00 κατά το έτος Χ, πωλήθηκε κατά το έτος Χ + 4 (και τα δύο εντός της διάρκειας της δράσης) για €16.000,00. Το μηχάνημα χρησιμοποιήθηκε 50% για τη Δράση, και αποσβέστηκε πλήρως σε 3 χρόνια (€7.000,00 /έτος, εκ των οποίων €3.500,00 /έτος χρεώθηκαν στη δράση). Ποσό των εσόδων που πρέπει να δηλώνεται: 50% των €16.000,00 με όριο τα €10.500,00 (3 Χ €3.500,00) =€ 8.000,00.

β. χρηματοδοτικές συνεισφορές που χορηγούνται από τρίτους ειδικά για να χρησιμοποιηθούν για τη δράση

δηλαδή τα χρήματα που δίνονται ως δωρεά από τρίτο πρόσωπο (ένα δωρητή) σε ένα δικαιούχο (ή συνδεδεμένους τρίτους) ειδικά για τη δράση που καλύπτεται από τη Συμφωνία Επιχορήγησης.

γ. εισφορές σε είδος που παρέχονται από τρίτους δωρεάν ειδικά για να χρησιμοποιηθούν για τη δράση, εφόσον έχουν δηλωθεί ως επιλέξιμες δαπάνες

δηλαδή δεν είναι τα χρήματα, αλλά η συνεισφορά σε είδος που δίνεται δωρεάν από τρίτους (ένα δωρητή) για να χρησιμοποιηθεί ειδικά για τη Δράση, που καλύπτεται από την Συμφωνία Επιχορήγησης

Παραδείγματα: η ελεύθερη χρήση του εξοπλισμού, η απόσπαση ενός εμπειρογνώμονα χωρίς αποζημίωση

- ❖ Οι συνεισφορές σε είδος θεωρούνται έσοδα μόνον αν η αξία τους (δηλαδή οι δαπάνες που προκύπτουν από τον τρίτο γι' αυτές) έχουν δηλωθεί από τον δικαιούχο ως επιλέξιμη δαπάνη για τη Δράση.

Τα παρακάτω **δεν** θεωρούνται έσοδα:

α. εισόδημα που προκύπτει από την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων του έργου

δεν θεωρείται έσοδο αφού η χρήση των αποτελεσμάτων είναι ένας από τους κύριους στόχους των ερευνητικών δράσεων.

β. χρηματοδοτικές συνεισφορές που χορηγήθηκαν από έναν τρίτο για να χρησιμοποιηθούν ειδικά για τη δράση, αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τους κανόνες του χορηγού για την κάλυψη μη επιλέξιμων δαπανών

Παράδειγμα: απώλειες συναλλάγματος

γ. χρηματοδοτικές συνεισφορές που χορηγήθηκαν από έναν τρίτο για να χρησιμοποιηθούν ειδικά για τη δράση αν ο χορηγός δεν όρισε ως υποχρέωση να επιστραφεί οποιοδήποτε ποσό δεν έχει χρησιμοποιηθεί στο τέλος της δράσης

- ❖ Το συνολικό ποσό της οικονομικής συνεισφοράς δεν θεωρείται ως έσοδο, και όχι μόνο το μη χρησιμοποιηθέν ποσό.

Παράδειγμα: Ένας Καθηγητής Πανεπιστημίου οι δαπάνες για τον οποίο χρεώνονται από το πανεπιστήμιο στη Συμφωνία Επιχορήγησης, αλλά του οποίου ο μισθός καταβάλλεται από το Υπουργείο και δεν αποζημιώνεται από το πανεπιστήμιο: Αυτή η εισφορά σε είδος από ένα τρίτο μέρος (το Υπουργείο) δεν πρέπει να θεωρηθεί ως έσοδο, εκτός αν ο καθηγητής έχει αποσπαστεί συγκεκριμένα από το Υπουργείο στο πανεπιστήμιο για να εργαστεί για την εν λόγω δράση. Με άλλα λόγια, αν το πανεπιστήμιο είναι ελεύθερο να αποφασίσει την κατανομή της εργασίας του καθηγητή, τότε η συνεισφορά του/της, εξομοιώνεται με «ιδίους πόρους» του πανεπιστημίου και δεν είναι έσοδο.

Οικονομικές συνεισφορές από ένα δικαιούχο σε άλλο εντός της ίδιας δράσης δεν θεωρούνται έσοδα, δεδομένου ότι τα έσοδα είναι μόνο συνεισφορές από τρίτους (μια τέτοια χρηματοδοτική συνεισφορά δεν μπορεί επίσης να δηλωθεί ως δαπάνη για τη Δράση)

Τα έσοδα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μόνο κατά τη στιγμή της πληρωμής του υπολοίπου (payment of balance).

Οι δικαιούχοι πρέπει να δηλώνουν όλα τα έσοδα που αποδεικνύονται (δηλαδή τα έσοδα που έχουν εισπραχθεί και καταχωρηθεί στους λογαριασμούς του δικαιούχου), παράγονται ή επιβεβαιώνονται (δηλαδή τα έσοδα που δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί, αλλά τα οποία έχουν παραχθεί ή για τα οποία ο δικαιούχος έχει μια δέσμευση ή γραπτή επιβεβαίωση) κατά τη διάρκεια της Δράσης.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τα δηλώσουν κατά την υποβολή της τελικής έκθεσης. Ωστόσο, μπορούν επίσης να τα δηλώσουν στις περιοδικές εκθέσεις.

Σε πολλές περιπτώσεις τα έσοδα δεν επηρεάζουν το ποσό της επιχορήγησης, εφόσον δεν οδηγούν σε κέρδος. Ωστόσο, ιδιαίτερα σε δράσεις που χρηματοδοτούνται σε ποσοστό 100%, μπορεί να έχουν επιπτώσεις και να προκαλέσουν μια μείωση.

Βέλτιστη πρακτική: Οι δικαιούχοι καλούνται να προβλέψουν τις πιθανές επιπτώσεις από τα έσοδα - πριν από την υπογραφή της Συμφωνίας Επιχορήγησης - στη συμφωνία κοινοπραξίας και στην πρόταση (δεδομένου ότι τα έσοδα θα εκτιμηθούν στο επίπεδο της Δράσης, και όχι πλέον στο επίπεδο του κάθε δικαιούχου, όπως γινόταν στην περίπτωση του FP7).

✓ **Βήμα 4 - Μείωση που οφείλεται σε μη ορθή εφαρμογή ή παραβίαση άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία Επιχορήγησης.**

Η ορθή εκτέλεση του έργου θα πρέπει να ελεγχθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συγκρίνοντας την εργασία που εκτελέστηκε (σύμφωνα με τις περιοδικές και τις τελικές τεχνικές εκθέσεις) με τις δραστηριότητες που περιγράφονται στο Παράρτημα 1.

Μη ορθή εκτέλεση μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της επιχορήγησης (δηλαδή μείωση του «ανώτατου ποσού επιχορήγησης») - κατά περίπτωση (και μόνο μετά από μια διαδικασία αντιπαράθεσης με τον συντονιστή ή τον ενδιαφερόμενο δικαιούχο). Κατά κανόνα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θα μειώσει το τελικό ποσό της επιχορήγησης για μικρές καθυστερήσεις/αποκλίσεις στις τεχνικές εργασίες που προβλέπονται στο Παράρτημα 1.

- ❖ Η μείωση του μέγιστου ποσού της επιχορήγησης δεν αποτελεί κύρωση, αλλά συνέπεια της παραβίασης της υποχρέωσης που απορρέει από τη Συμφωνία Επιχορήγησης.

Παράδειγμα (υπολογισμός του τελικού ποσού της επιχορήγησης):

Επιχορήγηση για μια κοινοπραξία με μέγιστο ποσό επιχορήγησης τα €3.000.000,00, όπου οι επιλέξιμες δαπάνες αποζημιώνονται στο 100%, και οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται με βάση τον κατ' αποκοπή συντελεστή 25% επί του άμεσου κόστους (μείον τις υπερβολαβίες, τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τρίτους που δεν χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις των δικαιούχων και τις δαπάνες για την παροχή οικονομικής υποστήριξης σε τρίτους).

Οι συνολικά άμεσες επιλέξιμες δαπάνες της κοινοπραξίας που εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι €2.500.000,00.

Ένας από τους δικαιούχους επιχορηγείται για το έργο αυτό από μια ιδιωτική εταιρεία, με το ποσό των €60.000,00, που προορίζεται για την επιστροφή της αμοιβής ενός νέου ερευνητή, και ένας άλλος δικαιούχος (ένα πανεπιστήμιο) λαμβάνει ως εισφορά σε είδος από την κυβέρνησή του, την απόσπαση ενός επιστήμονα με ειδική ανάθεση στο έργο (στη "Δράση"). Ο μισθός του αποσπασμένου επιστήμονα (€80.000,00) δηλώνεται ως επιλέξιμη δαπάνη από τον δικαιούχο αυτό, ακόμη και αν καταβάλλεται από την κυβέρνηση.

Και οι δύο αυτές εισφορές ταιριάζουν με τον ορισμό των εσόδων (βλέπε παραπάνω).

Απόρριψη των μη επιλέξιμων δαπανών και εφαρμογή των ποσοστών επιστροφής:

Επιλέξιμες δαπάνες = €2.500.000,00 άμεσες δαπάνες (συμπεριλαμβανομένων €200.000,00 για υπερβολαβία) + €575.000,00 ευρώ για έμμεσες δαπάνες (25% κατ' αποκοπή ποσό για τις άμεσες δαπάνες μείον την υπερβολαβία) = €3.075.000,00

Ποσοστό Επιστροφής= 100%

Ποσό που προκύπτει = €3.075.000,00

Περιορισμός στο μέγιστο ποσό της επιχορήγησης:

Το συνολικό επιλέξιμο κόστος των €3.075.000,00 είναι υψηλότερο από το μέγιστο ποσό της επιχορήγησης των €3.000.000,00. Ωστόσο, το μέγιστο ποσό δεν μπορεί να αυξηθεί και, ως εκ τούτου, περιορίζεται σε €3.000.000,00.

Μείωση λόγω του κανόνα περί μη αποκόμισης κέρδους και έσοδα:

Στο παραπάνω παράδειγμα, το κέρδος στο επίπεδο της δράσης θα πρέπει να υπολογίζεται λαμβάνοντας το πλεόνασμα από τα €3.000.000,00 (ποσό που προκύπτει μετά από τα βήματα 1 και 2), συν το σύνολο των εσόδων της δράσης (€60.000,00 + €80.000,00), από το συνολικά εγκεκριμένο επιλέξιμο κόστος της δράσης (€3.075.000,00).

$€3.000.000,00 + €60.000,00 + €80.000,00 = €3.140.000,00.$

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών: €3.075.000,00

Κέρδος: €3.140.000,00 – €3.075.000,00 = €65.000,00

Ποσό επιχορήγησης λόγω του κανόνα περί μη αποκόμισης κέρδους: €3.000.000,00 – €65.000,00 = €2.935.000,00.

Μείωση που οφείλεται σε μη ορθή εφαρμογή ή παραβίαση άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία Επιχορήγησης:

Μείωση 2% του ανώτατου ποσού επιχορήγησης καθώς ο Συντονιστής της κοινοπραξίας παραβίασε μια υποχρέωση εμπιστευτικότητας του άρθρου 36 της Συμφωνίας Επιχορήγησης, δηλαδή €60.000,00 Συνεπώς: €3.000.000,00 - €60.000,00 = €2.940.000,00

Το τελικό ποσό της επιχορήγησης θα είναι το χαμηλότερο μεταξύ των εξής δύο:

- του ποσού που προκύπτει μετά την εφαρμογή του ποσοστού επιστροφής για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, εντός του ορίου του ανώτατου ποσού επιχορήγησης και μετά την εφαρμογή του κανόνα της μη αποκόμισης κέρδους (Βήματα 1, 2 και 3): €2.935.000,00
 - της μείωσης του μέγιστου ποσού επιχορήγησης που ελήφθη στο Στάδιο 4: €2.940.000,00
- Τελικό ποσό επιχορήγησης = €2.935.000,00

- Το τελικό ποσό επιχορήγησης θα είναι το χαμηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά: το ποσό που προκύπτει μετά τα Βήματα 1 έως 3 ή το μειωμένο ποσό μετά το Βήμα 4.

2.10. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΠΘ

Όπως προαναφέρθηκε υπάρχουν διάφοροι τύποι δαπανών (Σχήμα 3). Όλες οι κατηγορίες δαπανών που περιγράφονται κατωτέρω αφορούν τον τύπο κόστους “πραγματικές δαπάνες-actual costs” [δηλαδή οι δαπάνες που είναι πραγματικές και δεν είναι εκτιμήσεις ή υπολογίζονται προσεγγιστικά] και όχι μοναδιαίες δαπάνες ή εφάπαξ ποσά (με εξαίρεση τον τύπο δαπάνης που περιγράφεται στην παράγραφο F: συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών που προβλέπονται σε συγκεκριμένες προσκλήσεις/ calls).

Μόνο οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται με κατ’ αποκοπή ποσοστό 25% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών (πλην υπεργολαβιών και συνεισφορών σε είδος από τρίτους, χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτους εάν εκτελούνται

εκτός των χώρων του ΔΠΘ).

Σχήμα 3: Τύποι Δαπανών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στους τύπους δαπανών που αναλύονται κατωτέρω ακολουθείται η αρίθμηση της συμφωνίας επιχορήγησης (Α έως F)

2.10.1. Α. ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ως προσωπικό του ΔΠΘ νοείται το τακτικό και έκτακτο προσωπικό του ΔΠΘ με σύμβαση εργασίας (μισθωτοί) και το έκτακτο προσωπικό με σύμβαση ανάθεσης έργου (αυτοαπασχολούμενοι που υπήρξαν ή είναι φοιτητές του ΔΠΘ που δεν λαμβάνουν μισθό, αλλά αμείβονται βάσει των αποδοχών των μισθωτών του ΔΠΘ δηλ. μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, διπλωματούχοι-πτυχιούχοι, κάτοχοι μεταπτυχιακού και διδάκτορες και οι οποίοι έχουν αξιολογηθεί και επιλεγεί με διαφανείς διαδικασίες από το ΔΠΘ). Η εκτέλεση του έργου των ανωτέρω εκτελείται στους χώρους και τις εγκαταστάσεις του ΔΠΘ υπό την επίβλεψη και ευθύνη του Φορέα.

Δεν συμπεριλαμβάνονται στο προσωπικό του ΔΠΘ:

1. Καθηγητές/ Λέκτορες άλλων ΑΕΙ,
2. Ερευνητές ερευνητικών κέντρων, και
3. Δημόσιοι υπάλληλοι του ευρύτερου Δημοσίου άλλων φορέων.

Οι τελευταίοι μπορούν να συμμετέχουν στην κατηγορία δαπανών «υπεργολάβοι» ή «συνεισφορές από Τρίτους Φορείς».

Επίσης δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία προσωπικό:

1. οι συμβάσεις με εταιρίες (π.χ. γραφεία εύρεσης προσωρινής εργασίας) για την παροχή προσωπικού,
2. φυσικά πρόσωπα όταν εργάζονται αυτόνομα από την έδρα τους, δηλαδή όταν δεν εργάζονται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου και υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες του δικαιούχου, και
3. φυσικά πρόσωπα που αμείβονται βάσει του παραδοτέου και όχι βάσει των ωρών εργασίας.

Οι ανωτέρω μπορεί να είναι επιλέξιμοι υπό τις κατηγορίες Β (άμεσες δαπάνες υπεργολαβίας) και D (Άλλες άμεσες δαπάνες - Άλλα αγαθά και υπηρεσίες), όπως αναφέρονται στο Άρθρο 5 της Συμφωνίας Επιχορήγησης⁵.

5 Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το Άρθρο 5 του Συμβολαίου, βλ.:

- ❖ Με την αποδοχή του έργου θα πρέπει να υποβάλλεται λίστα με τα άτομα της ερευνητικής ομάδας (ονοματεπώνυμο/ιδιότητα) που θα απασχοληθούν στη Δράση-Έντυπο «Συγκρότηση Ομάδας έργου».

A.1 Δαπάνες για εργαζόμενους δηλ. μόνιμο προσωπικό ή έκτακτο προσωπικό με σύμβαση εργασίας:

Αφορά στα μέλη ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ του ΔΠΘ. **Στις συμβάσεις αναγράφεται η διεύθυνση της έδρας του Τμήματος στο οποίο ανήκουν.**

Για τον υπολογισμό της αμοιβής των απασχολούμενων στο έργο, λαμβάνονται υπόψη οι **βασικές αποδοχές** (βασικός μισθός και συμπληρώματα αυτού π.χ. 13ος μισθός, επιδόματα). Οι βασικές αποδοχές για να θεωρηθούν επιλέξιμες πρέπει:

- ✓ να πληρούν τους **γενικούς όρους** επιλεξιμότητας δαπανών (δηλαδή να έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της Δράσης, να είναι απαραίτητες, κλπ. βλέπε άρθρο 6.1 (α) και (β))
- ✓ να είναι **υποχρεωτικές** σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις έργου ή την σύμβαση έργου
- ✓ να καταβάλλονται στον εργαζόμενο (ή να τον ωφελούν) **για τη συνήθη εργασία**, τα καθήκοντα ή τις δραστηριότητές του (όπως ορίζεται στη σύμβαση εργασίας ή στην ισοδύναμη πράξη διορισμού).

Αμοιβές που συνδέονται με ενέργειες άλλες από εκείνες που καλύπτονται από τις βασικές αποδοχές, δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτές π.χ. μια πληρωμή που συνδέεται με τη συμμετοχή σε μια συγκεκριμένη Δράση (είτε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή εκτός Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Αποκλείονται και οποιασδήποτε άλλες πρόσθετες αμοιβές [Ο όρος «πρόσθετες αμοιβές» αναφέρεται σε πληρωμές υψηλότερες από τις συνήθεις αποδοχές του εργαζομένου (π.χ. ένα «μπόνους» το οποίο οδηγεί σε ωριαία αμοιβή υψηλότερη από την κανονική)].

Δεν έχει σημασία εάν ο απασχολούμενος εργάζεται υπό καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή με προσωρινή ή μόνιμη σύμβαση εργασίας, αλλά θα πρέπει να «του έχει ανατεθεί η δράση» (δηλαδή να εργάζεται για τη δράση σύμφωνα με τις εσωτερικές γραπτές οδηγίες, ή το οργανόγραμμα ή άλλη τεκμηριωμένη απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου φορέα). Αν απασχολείται αποκλειστικά για τη δράση, τότε οι δαπάνες αμοιβών προσωπικού μπορούν να χρεωθούν μόνο κατ' αναλογία του χρόνου που αναλώνεται στη δράση βάσει του πραγματικού χρόνου απασχόλησης σε αυτή.

Για τον υπολογισμό των **ετήσιων παραγωγικών ωρών**, ο δικαιούχος πρέπει να χρησιμοποιήσει μία από τις ακόλουθες τρεις επιλογές:

1. **«σταθερός αριθμός ωρών»:** 1.720 ώρες για εργαζόμενους με καθεστώς πλήρους απασχόλησης (ή αντίστοιχος κατ' αναλογία αριθμός ωρών για άτομα που δεν εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης). Μπορεί να χρησιμοποιηθεί **σε όλες τις περιπτώσεις**. Κάθε δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτή την επιλογή.
2. **«ατομικές ετήσιες παραγωγικές ώρες»:** ο συνολικός αριθμός των ωρών που εργάστηκε το άτομο κατά το εν λόγω έτος για τον δικαιούχο, ο οποίος υπολογίζεται ως εξής:
{ετήσιες εργάσιμες ώρες του ατόμου (σύμφωνα με τη σύμβαση απασχόλησης, την ισχύουσα συλλογική

σύμβαση εργασίας ή την εθνική νομοθεσία) + υπερωρίες που έχει πραγματοποιήσει
- (μείον)

απουσίες (όπως είναι η αναρρωτική άδεια και η ειδική άδεια)).

Ως «ετήσιες εργάσιμες ώρες» νοείται το χρονικό διάστημα κατά το οποίο το προσωπικό πρέπει να εργάζεται, να βρίσκεται στη διάθεση του εργοδότη και να ασκεί τη δραστηριότητα ή να εκτελεί τα καθήκοντά του βάσει της σύμβασης απασχόλησης, της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης εργασίας ή της εθνικής νομοθεσίας για τον χρόνο εργασίας. Αν η σύμβαση (ή ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας ή εθνική νομοθεσία για τον χρόνο εργασίας) δεν επιτρέπει τον προσδιορισμό των ετήσιων εργάσιμων ωρών, η επιλογή αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

3. **«τυπικές ετήσιες παραγωγικές ώρες»:** ο τυπικός αριθμός ετήσιων ωρών εργασίας που απαιτεί κατά κανόνα ο δικαιούχος από το προσωπικό του σύμφωνα με τις συνήθειες λογιστικές πρακτικές του. Ο αριθμός αυτός πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 90% των «τυπικών ετήσιων εργάσιμων ωρών», όπως ορίζονται στην επιλογή 2. Εάν δεν υπάρχει ισχύουσα αναφορά για τις τυπικές ετήσιες εργάσιμες ώρες, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτή η επιλογή.

❖ Για το **προσωπικό του ΔΠΘ** οι αμοιβές **υπολογίζονται** ως εξής:

{**ωρομίσθιο** πολλαπλασιασμένο επί τον αριθμό των πραγματικών **ωρών εργασίας για τη Δράση**}

Το ωρομίσθιο υπολογίζεται από την σχέση:

[ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου]/[ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ)× 1720 παραγωγικές ώρες]

και παρουσιάζεται στον Πίνακα 2.4. Στις ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές των μισθωτών υπαλλήλων δεν συνυπολογίζονται οι εργοδοτικές εισφορές, γιατί αυτές καλύπτονται πλήρως από το Πανεπιστήμιο.

Οι δικαιούχοι πρέπει να χρησιμοποιούν τις ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για κάθε οικονομικό έτος που καλύπτεται από την εκάστοτε περίοδο υποβολής εκθέσεων. Αν ένα οικονομικό έτος δεν έχει κλείσει στο τέλος της περιόδου της υποβολής των εκθέσεων, οι δικαιούχοι πρέπει να χρησιμοποιήσουν το ωρομίσθιο του τελευταίου διαθέσιμου οικονομικού έτους που έχει ολοκληρωθεί.

Πίνακας 2.4. Υπολογισμός ωρομισθίου για την κατηγορία Α.1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ (παραγωγικές ημέρες στο έτος*8 ώρες/ημέρα)	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΔΠΘ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΣΤΟ ΔΠΘ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΣΤΟ ΔΠΘ	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΩΡΕΣ/ΗΜΕΡΑ ΣΕ ΕΡΓΑ	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΕΡΓΑ	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΩΡΕΣ/ΕΤΟΣ ΣΕ ΕΡΓΑ	ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ-ΩΡΕΣ/ΕΒΔΟΜΑΔΑ	Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης -ΙΠΑ	ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΥΠΟΥ (€/ώρα)
Μέλη ΔΕΠ με έως 8 ώρες διδακτικό έργο και 12 ώρες ερευνητικό-επιστημονικό-διοικητικό έργο/εβδομάδα	215	1720	20 ώρες κατανεμημένες σε 3 τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες (max 8/ημέρα)	20	860	max 8 ώρες/ημέρα αθροιστικά (πρόσθετη + συμβατική απασχόληση)	20	860	10 από τις 12 συμβατικές ώρες για ερευνητικό-επιστημονικό-διοικητικό έργο (δεν δηλώνονται σε ημέρες όπου καλύπτεται η συμβατική υποχρέωση από διδασκαλία)	0,5	Ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου/[1720*(20/40)]
Μέλη ΕΕΔΙΠ			5	25	1075	3	15	645	0	0,625	Ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου/[1720*(25/40)]
Μέλη ΕΤΕΠ			7	35	1505	1	5	215	0	0,875	Ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου/[1720*(35/40)]
Μόνιμοι/ΙΔΑΧ			8	40	1720	0	0	0	0	0	0
Μη μόνιμο προσωπικό/Αυτοαπασχολούμενοι			0	0	0	8	40	1720	0	1	από Πίνακες 2, 3, 4

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Το **κόστος της ανθρωπομέρας** (€/ημέρα) υπολογίζεται από τον τύπο =
[Ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου]/[Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ) x 215 ημέρες], και

το **κόστος του ανθρωπομήνα** (€/μήνα) υπολογίζεται από τον τύπο =
[Ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου]/[Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ) x 12 μήνες]

Οι **ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές ενός οικονομικού έτους** -έτους υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου- επειδή δεν θα είναι γνωστές μέχρι την “ολοκλήρωση” του έτους, θα υπολογίζονται σύμφωνα με τα Παραδείγματα της Πάγιας απόφασης με ΑΠ 6041/04.03.2015 με θέμα: Χρονοχρέωση απασχολούμενων σε έργα. Στο τέλος του οικονομικού έτους, κατά τον μήνα Δεκέμβριο, και σε περίπτωση που οι ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές σε ένα οικονομικό έτος μεταβάλλονται, θα υπολογίζεται το πραγματικό ωρομίσθιο/μήνα και βάσει αυτού η αμοιβή/έτος στο έργο.

Εάν σε μια περίοδο αναφοράς υπάρχουν μήνες για τους οποίους δεν έχει κλείσει το οικονομικό έτος, το ωρομίσθιο θα υπολογίζεται βάσει του ωρομισθίου του προηγούμενου “κλειστού” οικονομικού έτους.

Σε κάθε περίπτωση η χρέωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από αυτή που προκύπτει από τον Πίνακα 2.4 (ωρομίσθιο βάσει τύπου). Για τον υπολογισμό των **ετήσιων παραγωγικών ωρών χρησιμοποιούνται οι 1720 ώρες** για τα άτομα που εργάζονται με πλήρη απασχόληση (ή αντίστοιχα pro-rata (αναλογικά) για πρόσωπα που δεν εργάζονται με πλήρη απασχόληση όπως στον Πίνακα 2.4).

Περιορισμός: Οι πάσης φύσεως μεικτές αποδοχές, αποζημιώσεις και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές που λαμβάνονται μηνιαία από οποιονδήποτε φορέα, δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις μεικτές μηνιαίες αποδοχές του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου (4.750,00 €). Οι αμοιβές από κάθε είδους προγράμματα χρηματοδοτούμενα από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους δεν υπερβαίνουν κατά μήνα το σύνολο των αποδοχών της οργανικής θέσης.

Παράδειγμα: Δράση με 1 (μια) περίοδο αναφοράς 18 μηνών από 01/10/2014 έως 31/03/2016. Το οικονομικό έτος του δικαιούχου κλείνει στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Υπολογισμός του ωρομισθίου:

Από 01.10.2014 έως 31.12.2014: βάσει του ολοκληρωμένου οικονομικού έτους 2014.

Από 01.01.2015 έως 31.12.2015: βάσει του ολοκληρωμένου οικονομικού έτους 2015.

Από 01.01.2016 έως 31.3.2016: το ωρομίσθιο υπολογίζεται σύμφωνα με το τελευταίο κλειστό οικονομικό έτος, δηλαδή το 2015 που είναι διαθέσιμο.

Εξαίρεση:

Οι εργαζόμενοι/μισθωτοί που προσλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του εν εξελίξει οικονομικού έτους (κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς). Δεδομένου ότι αυτοί οι εργαζόμενοι δεν εργάζονταν για τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια του τελευταίου οικονομικού έτους, η ωριαία αμοιβή μπορεί να υπολογίζεται μόνο με βάση τις αμοιβές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (δεν υπήρχαν μισθοδοτικές καταστάσεις για το προηγούμενο έτος).

Παράδειγμα: Ο δικαιούχος προσλαμβάνει ένα νέο υπάλληλο στις 01/02/2016. Το ωρομίσθιο θα υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη το κόστος προσωπικού για τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2016.

- ❖ Προκειμένου να αποφευχθούν σφάλματα υπολογισμού, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να προσδιοριστούν σωστά οι pro-rata (κατ' αναλογία) ετήσιες παραγωγικές ώρες (π.χ. εάν χρησιμοποιούνται οι 1.720 ώρες, οι παραγωγικές ώρες για την περίοδο Φεβρουάριος-Μάρτιος θα είναι $1.720 / 12 \times 2 = 287$).

Στις συμβάσεις θα πρέπει να αναγράφεται αναλυτικά το πακέτο εργασίας, η δραστηριότητα και το παραδοτέο του παρασχεθέντος έργου βάσει της Περιγραφής έργου. Στο αίτημα της σύμβασης θα αναγράφονται οι ανθρωπομήνες εργασίας/πακέτο εργασίας.

Επειδή ο υπολογισμός ανθρωπομηνών/πακέτο εργασίας για κάθε απασχολούμενο αποτελεί μια αρχική εκτίμηση, κατά την υλοποίηση του έργου επιτρέπεται η εσωτερική μεταφορά ανθρωπομηνών από ένα πακέτο εργασίας σε ένα άλλο, μετά από γραπτή ενημέρωση από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο. Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των ανθρωπομηνών δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των ανθρωπομηνών ανά πακέτο εργασίας για τον φορέα. Αν απαιτείται τροποποίηση των συνολικών ανθρωπομηνών/πακέτο θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως ο Project Officer και να υπάρχει η αντίστοιχη απάντηση.

Ο πραγματικός χρόνος απασχόλησης στη δράση θα καταγράφετε μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής INTRAWORKS σε μηνιαία βάση. Από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν στα πλαίσια του FP7 τα συχνότερα λάθη που εντοπίστηκαν κατά την καταγραφή των ωρών εργασίας ήταν τα κατωτέρω:

- Ασυνέπεια με τα αρχεία που διατηρεί το Τμήμα Προσωπικού δηλ. με τις απουσίες για προσωπικούς λόγους/άλλους από τους σκοπούς του έργου, ασθενείας και αργιών
- Απουσία υπογραφής και ημερομηνίας υπογραφής
- Χρέωση περισσότερων ωρών από αυτών που αντιστοιχούν στην πλήρη απασχόληση
- Περιορισμένη πληροφορία αναφορικά με την τις δραστηριότητες που εκτελέστηκαν

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Στα φύλλα χρόνου εργασίας θα καταγράφονται οι ώρες απασχόλησης σε έργα που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (αφορά έργα που διαχειρίζεται το ΔΠΘ και οποιοσδήποτε άλλος φορέας - στην τελευταία περίπτωση θα προσκομίζεται αντίγραφο από το ατομικό

φύλλο χρόνου υπογεγραμμένο από τον ΕΥ του άλλου φορέα), ενώ στις Παρατηρήσεις θα αναγράφονται:

-Οι άδειες (προσωπικές, ασθενείας)

-Οι μετακινήσεις για τις ανάγκες ερευνητικών/εκπαιδευτικών και λοιπών προγραμμάτων

-Μια περιγραφή των δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν στον συγκεκριμένο μήνα. Γενικές περιγραφές π.χ. εργασία στα πλαίσια του task 4.1 δεν είναι αποδεκτές.

-Η ημερομηνία υπογραφής από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο αυτού.

Σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να χρεωθούν περισσότερες από 1.720 ώρες/έτος (στα έργα που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε οποιονδήποτε φορέα παρέχεται η εργασία, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης στα κύρια καθήκοντα στο ΔΠΘ). Η εργασία πλέον των 8 ωρών/ημέρα, εφόσον είναι απολύτως αναγκαία (και όχι συστηματική), θα παρέχεται αμισθί. Σε περίπτωση συμμετοχής αμισθί του προσωπικού (εκτός από τους προσκεκλημένους ομιλητές και τα μέλη που ανήκουν σε Επιτροπές του έργου) και επειδή η συμμετοχή αυτή θα πρέπει να δηλωθεί με ανθρωπομήνες στις ενδιάμεσες/τελικές αναφορές, υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση καταγραφής του χρόνου εργασίας.

A.2 Δαπάνες για φυσικά πρόσωπα που εργάζονται με άμεση σύμβαση, διαφορετική από σύμβαση εργασίας

Η κατηγορία αυτή του προϋπολογισμού αναφέρεται συνήθως σε εσωτερικούς συμβούλους (δηλαδή αυτοαπασχολούμενους/μη μισθωτά φυσικά πρόσωπα) που εργάζονται με μερική ή πλήρη απασχόληση στη Δράση, στο πλαίσιο μιας σύμβασης μίσθωσης έργου που δεν διέπεται από το ισχύον εργατικό δίκαιο (δεν αναφέρεται σε εταιρείες).

Τι δεν είναι; Άτομα που παρέχονται από ένα γραφείο εύρεσης προσωρινής εργασίας.

- ❖ Το κόστος της χρήσης ενός γραφείου εύρεσης προσωρινής εργασίας, που βρίσκει διαθέσιμο προσωπικό για τον δικαιούχο μπορεί παρόλα αυτά να είναι επιλέξιμο ως «αγορά μιας υπηρεσίας» (βλέπε άρθρο 10) ή ως «υπεργολαβία» (βλέπε άρθρο 13).

Αφορά στους: Αυτοαπασχολούμενους με Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών και Λήψης Υπηρεσιών (διπλωματούχοι/πτυχιούχοι, μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες και κάτοχοι των αντίστοιχων τίτλων σπουδών του ΔΠΘ).

Στις συμβάσεις ανάθεσης έργου θα πρέπει να αναγράφεται η διεύθυνση της έδρας του Τμήματος στο οποίο ανήκουν οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι (ΕΥ) είτε πρόκειται για χώρο φιλοξενίας ή προσωρινής κατοικίας (όταν η έδρα του αυτοαπασχολούμενου είναι διαφορετική από την προαναφερόμενη και βρίσκεται σε απόσταση >100 km από την έδρα του Τμήματος στο οποίο εκτελείται το έργο).

Αν το έργο δεν μπορεί να εκτελεστεί στις εγκαταστάσεις του ΔΠΘ υπό τον συντονισμό και την επίβλεψη του ΕΥ το άτομο θα πρέπει να αντικατασταθεί από άλλο. Η τηλε-εργασία δεν έχει εφαρμογή για το ΔΠΘ γιατί δεν αποτελεί συνήθη πρακτική του, δηλ. το ΔΠΘ δεν αμείβει το προσωπικό του με τηλε-εργασία.

Οι δαπάνες για τους αυτοαπασχολούμενους πρέπει να εκπληρώνουν τις ακόλουθες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας:

- εκπληρώνουν τις **γενικές προϋποθέσεις** επιλεξιμότητας δαπανών (δηλαδή, πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της Δράσης, είναι απαραίτητες, συνδέονται με τη Δράση, κλπ. ; βλέπε άρθρο 6.1 (α) και (β) της Συμφωνίας επιχορήγησης)
- πρέπει να υπάρχει **άμεση σύμβαση** μεταξύ του φυσικού προσώπου (ατομικά) και του δικαιούχου (η σύμβαση δεν μπορεί να είναι μέσω νομικής οντότητας Τρίτου Φορέα π.χ. ένα γραφείο εύρεσης προσωρινής εργασίας).
- το πρόσωπο πρέπει να απασχολείται **υπό τις οδηγίες του δικαιούχου** και στις **εγκαταστάσεις** του (πρέπει να είναι ο δικαιούχος αυτός που αποφασίζει για τον σχεδιασμό και την επίβλεψη όλων των εργασιών, ενώ ο αυτοαπασχολούμενος πρέπει να υποβάλει έκθεση στο δικαιούχο). Το έργο μπορεί να μην εκτελείται στους χώρους του ΔΠΘ μόνο στην περίπτωση που έχει προβλεφθεί τηλε-εργασία στην εγκεκριμένη περιγραφή έργου. Επειδή η τηλε-εργασία δεν αποτελεί συνήθη πρακτική του ΔΠΘ προτείνεται η πρόβλεψη της αμοιβής στην κατηγορία υπεργολαβία.
- το **αποτέλεσμα** των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν πρέπει να **ανήκουν στον δικαιούχο** (το έργο που εκτελείται, συμπεριλαμβανομένων ενδεχομένων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, πρέπει να ανήκουν στον δικαιούχο)
- να **μην είναι σημαντικά διαφορετικές** από το κόστος για το προσωπικό που εκτελεί παρόμοια καθήκοντα στο πλαίσιο μιας σύμβασης εργασίας με τον δικαιούχο (η αμοιβή πρέπει να βασίζεται σε ώρες εργασίας, παρά στην παροχή συγκεκριμένων αποτελεσμάτων/προϊόντων).

Το **ωρομίσθιο** υπολογίζεται με βάση τους πίνακες:

- Πίνακας 2.5 (απόφοιτοι ΠΕ+ απόφοιτοι ΠΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή υποψηφίους διδάκτορες),
- Πίνακας 2.6 (απόφοιτοι ΤΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών του ΔΠΘ ή υποψήφιοι διδάκτορες του ΔΠΘ),
και
- Πίνακας 2.7 (για κατόχους διδακτορικού διπλώματος).

Στη σύμβαση έργου θα αναγράφεται το ωρομίσθιο, ενώ θα δίνονται αναλυτικά το πακέτο εργασίας, η δραστηριότητα και το παραδοτέο του παρασχεθέντος έργου βάσει της εγκεκριμένης Περιγραφής έργου. Στο αίτημα της σύμβασης θα αναγράφονται οι ανθρωπομήνες εργασίας/πακέτο εργασίας. Επειδή ο υπολογισμός ανθρωπομηνών/ πακέτο εργασίας/ απασχολούμενο αποτελεί μια αρχική εκτίμηση, κατά την υλοποίηση του έργου επιτρέπεται η εσωτερική μεταφορά ανθρωπομηνών από ένα πακέτο εργασίας σε ένα άλλο, μετά από γραπτή ενημέρωση από τον ΕΥ. Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των ανθρωπομηνών δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των ανθρωπομηνών ανά πακέτο εργασίας για τον φορέα. Αν απαιτείται τροποποίηση των συνολικών ανθρωπομηνών/πακέτο θα πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως ο Project Officer και να υπάρχει η αντίστοιχη απάντηση.

Πίνακα 2.5. Υπολογισμός ωρομισθίου για κατηγορία Α.2 (απόφοιτοι ΠΕ + απόφοιτοι ΠΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή υποψήφιοι διδάκτορες)

Απόφοιτοι ΠΕ του ΔΠΘ ΧΡΟΝΟΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΠΤΥΧΙΟ (έτη)	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ (€)	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ (23% επί του βασικού) (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ (ετήσιες αποδοχές+εργοδοτικές εισφορές)(€)	HOURLY RATE (€/hr)	Απόφοιτοι ΠΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή υποψήφιοι διδάκτορες του ΔΠΘ ΧΡΟΝΟΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΠΤΥΧΙΟ (έτη)	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ (€)	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ (οι αντίστοιχες με βάσει τα έτη ασφάλισης από το πτυχίο) (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ (ετήσιες αποδοχές+εργοδοτικές εισφορές)(€)	HOURLY RATE (€/hr)
0-2	1.092	251,16	16117,92	9,37	0-2	1.201	251,16	17.425,92	10,13
3-4	1.201	276,23	17.726,76	10,31	3-4	1.225	276,23	18.014,76	10,47
5-6	1.225	281,75	18.081,00	10,51	5-6	1.250	281,75	18.381,00	10,69
7-8	1.250	287,5	18.450,00	10,73	7-8	1.381	287,5	20.022,00	11,64
9-10	1.381	317,63	20.383,56	11,85	9-10	1.409	317,63	20.719,56	12,05
11-12	1.409	324,07	20.796,84	12,09	11-12	1.437	324,07	21.132,84	12,29
13-14	1.437	330,51	21.210,12	12,33	13-14	1.588	330,51	23.022,12	13,38
15-16	1.588	365,24	23.438,88	13,63	15-16	1.620	365,24	23.822,88	13,85
17-18	1.620	372,6	23.911,20	13,90	17-18	1.652	372,6	24.295,20	14,13
19-20	1.652	379,96	24.383,52	14,18	19-20	1.685	379,96	24.779,52	14,41
21-22	1.685	387,55	24.870,60	14,46	21-22	1.906	387,55	27.522,60	16,00
23-25	1.906	438,38	28.132,56	16,36	23-25	1.944	438,38	28.588,56	16,62
26-28	1.944	447,12	28.693,44	16,68	26-28	1.983	447,12	29.161,44	16,95
29-31	1.983	456,09	29.269,08	17,02	29-31	2.023	456,09	29.749,08	17,30
31-35	2.023	465,29	29.859,48	17,36	31-35	2.063	465,29	30.339,48	17,64

Πίνακας 2.6. Υπολογισμός ωρομισθίου για κατηγορία Α.2 (απόφοιτοι ΤΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών του ΔΠΘ ή υποψήφιοι διδάκτορες του ΔΠΘ)

απόφοιτοι ΤΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή υποψήφιοι διδάκτορες του ΔΠΘ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ (€)	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ (οι αντίστοιχες με βάσει τα έτη από πτυχίο) (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ (ετήσιες αποδοχές+εργοδοτικές εισφορές)(€)	HOURLY RATE (€/hr)
0-2	1.141	238,51	16.554,12	9,62
3-4	1.164	262,43	17.117,16	9,95
5-6	1.187	267,72	17.456,64	10,15
7-8	1.312	273,01	19.020,12	11,06
9-10	1.338	301,76	19.677,12	11,44
11-12	1.365	307,74	20.072,88	11,67
13-14	1.392	313,95	20.471,40	11,90
15-16	1.509	320,16	21.949,92	12,76
17-18	1.539	347,07	22.632,84	13,16
19-20	1.570	353,97	23.087,64	13,42
21-22	1.601	361,1	23.545,20	13,69
23-25	1.633	368,23	24.014,76	13,96
26-28	1.811	375,59	26.239,08	15,26
29-31	1.847	416,53	27.162,36	15,79
31-35	1.884	424,81	27.705,72	16,11

Πίνακας 2.7.Υπολογισμός ωρομισθίου για κατηγορία Α.2 (κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος)

ΧΡΟΝΟΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ (έτη)	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ (€)	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ (βάσει των ετών ασφάλισης από το πτυχίο όπως στην κατηγορία ΠΕ + 5 έτη για την απόκτηση διδακτορικού) (€)	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ (ετήσιες αποδοχές+εργοδοτικές εισφορές)(€)	HOURLY RATE (€/hr)
0-2 (βαθμίδα Λέκτορα)	1.936	281,75	26.613,00	15,47
3-5 (βαθμίδα Επίκουρου Καθηγητή)	2.222	317,63	30.475,56	17,72
6-9 (βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή)	2.710	324,07	36.408,84	21,17
≥10 (βαθμίδα Καθηγητή):				
10-15	2.935	365,24	39.602,88	23,02
16-20	3.270	387,55	43.890,60	25,52
21-25	3.610	447,12	48.685,44	28,31
26-30	3.935	465,29	52.803,48*	30,70

*Μακ αποδοχές Καθηγητή Α΄ βαθμίδας: 52.817,16

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Στα φύλλα χρόνου εργασίας θα καταγράφονται οι ώρες απασχόλησης σε έργα που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (αφορά έργα που διαχειρίζεται το ΔΠΘ και οποιοσδήποτε άλλος φορέας- στην τελευταία περίπτωση θα προσκομίζεται αντίγραφο από το ατομικό φύλλο χρόνου υπογεγραμμένο από τον ΕΥ του άλλου φορέα), ενώ στις Παρατηρήσεις θα αναγράφονται:

- Οι μετακινήσεις για τις ανάγκες ερευνητικών/εκπαιδευτικών και λοιπών προγραμμάτων
- Μια περιγραφή των δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν στον συγκεκριμένο μήνα. Γενικές περιγραφές π.χ. εργασία στα πλαίσια του task 4.1 δεν είναι αποδεκτές.
- Η ημερομηνία υπογραφής από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο αυτού.

Σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να χρεωθούν περισσότερες από 1720 ώρες/έτος (στα έργα που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε οποιονδήποτε φορέα παρέχεται η εργασία) και μέχρι το όριο των 8 ωρών/ημέρα. Σε περίπτωση συμμετοχής αμισθί του προσωπικού (εκτός από τους προσκεκλημένους ομιλητές και τα μέλη που ανήκουν σε Επιτροπές του έργου) και επειδή η συμμετοχή αυτή θα πρέπει να δηλωθεί με ανθρωπομήνες στις ενδιάμεσες/τελικές αναφορές, υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση καταγραφής του χρόνου εργασίας.

A.3 Δαπάνες για προσωπικό που αποσπάται από Τρίτους Φορείς (οποιαδήποτε νομική οντότητα δεν έχει υπογράψει την Συμφωνία Επιχορήγησης):

Αφορά στο αποσπασμένο προσωπικό από Τρίτους φορείς στο ΔΠΘ. Η απόσπαση αναφέρεται στην προσωρινή

μετάθεση του προσωπικού από έναν Τρίτο φορέα στον δικαιούχο.

Η απόσπαση δεν απαιτεί κατ' ανάγκη το αποσπασμένο άτομο να εργάζεται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, αν και αυτό είναι το συνηθέστερο. Το άτομο εξακολουθεί να αμείβεται και να είναι μισθωτός του Τρίτου Φορέα, αλλά προσωρινά εργάζεται και είναι στη διάθεση του δικαιούχου. Ο δικαιούχος οφείλει να **αποζημιώσει τα έξοδα** στον Τρίτο Φορέα (συνεισφορά σε είδος από τρίτους φορείς έναντι αμοιβής).

Το **ωρομίσθιο** υπολογίζεται από την σχέση:

[ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές από τον Τρίτο Φορέα για το έτος υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου]/[ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ)× 1720 παραγωγικές ώρες] όπως από Πίνακα 2.4

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Σε γενικές γραμμές, οι **δαπάνες πρόσληψης προσωπικού** δεν είναι επιλέξιμες ως άμεσες δαπάνες προσωπικού, διότι ο δικαιούχος υποχρεούται να διαθέτει τους αναγκαίους ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση της προτεινόμενης Δράσης (**Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Συμφωνίας Επιχορήγησης:** Το έργο πρέπει να εκτελείται με ίδιους πόρους του δικαιούχου. Ο δικαιούχος φορέας πρέπει να έχει τους τεχνικούς και οικονομικούς πόρους που απαιτούνται για τη διεξαγωγή της Δράσης). Εάν ένας δικαιούχος πρέπει να προσλάβει επιπλέον προσωπικό κατά τη διάρκεια της Δράσης, οι σχετικές δαπάνες πρόσληψης θα μπορούσαν να θεωρηθούν μέρος των έμμεσων δαπανών.

Σε περίπτωση ανάγκης πρόσληψης προσωπικού που δεν είχε προβλεφθεί στην Πρόταση όπως π.χ. σε περίπτωση αποχώρησης μέλους και αντικατάστασης με άλλο, πρέπει να ενημερώνεται ο Project Officer του έργου και να λαμβάνεται η σύμφωνη γνώμη αυτού.

Όταν ένα Τμήμα/ Τομέας / Εργαστήριο, δεν έχει το κατάλληλο προσωπικό για την υλοποίηση της Δράσης, τότε θα προβλέπεται στην υποβολή Πρότασης το πώς το προσωπικό θα είναι διαθέσιμο κατά την υλοποίηση της Δράσης. Πιο συγκεκριμένα, οι πόροι πρέπει να είναι διαθέσιμοι **κατά τη στιγμή της υλοποίησης της Δράσης** (αλλά όχι απαραίτητα κατά το χρόνο υποβολής της πρότασης ή την υπογραφή της Συμφωνίας Επιχορήγησης). Σε αυτή την περίπτωση, οι δικαιούχοι πρέπει να αποδείξουν στην πρόταση πώς οι πόροι θα είναι διαθέσιμοι, όταν θα χρειαστεί.

Παράδειγμα (αποδεκτό): Μικρομεσαία επιχείρηση που σε περίπτωση επιτυχίας, προτίθεται να διπλασιάσει το προσωπικό της.

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν όσον αφορά τα έργα [European Research Council-ERC](#) και Marie Curie, καθώς η πρόσληψη προσωπικού αποτελεί κύρια δραστηριότητα του έργου. Σε αυτά τα έργα θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 32 της Συμφωνίας Επιχορήγησης⁶ για την συγκρότηση της ομάδας έργου.

6 http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf

Συνεπώς, στα συγκεκριμένα έργα, το κόστος πρόσληψης προσωπικού μπορεί να χρεωθεί στην κατηγορία «Άλλες άμεσες δαπάνες». Σε όλες τις περιπτώσεις απασχόλησης αυτή θα πραγματοποιείται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και θα ακολουθείται το άρθρο 32 του Συμβολαίου «Συνθήκες Πρόσληψης και Απασχόλησης των Ερευνητών». Πιο συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι θα πρέπει ειδικότερα να εφαρμόσουν τις Γενικές Αρχές και Απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Χάρτας του ερευνητή και του Κώδικα Δεοντολογίας⁷ που σχετίζονται με την πρόσληψη, τις συνθήκες εργασίας και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των Ερευνητών. Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν μια **σαφή πολιτική για την πρόσληψη και την επιλογή των ερευνητών**, η οποία είναι διαθέσιμη στο κοινό και να εξασφαλίζει ότι:

- Όλες οι ερευνητικές θέσεις εργασίας δημοσιεύονται μέσω του EURAXESS Jobs Portal ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/jobs. Το ΔΠΘ είναι κόμβος του δικτύου EURAXESS στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης (<http://euraxess.duth.gr/>)
- Οι κενές θέσεις εργασίας δημοσιεύονται επίσης στα αγγλικά
- Οι ανακοινώσεις κενών θέσεων περιλαμβάνουν σαφή περιγραφή της θέσης εργασίας
- Οι ανακοινώσεις κενών θέσεων περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις για τη θέση ή τη δυνατότητα χρηματοδότησης, καθώς και τα κριτήρια επιλογής
- Υπάρχει η κατάλληλη χρονική περίοδος μεταξύ της δημοσίευσης και της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων
- Υπάρχουν σαφείς κανόνες για τη σύνθεση των επιτροπών επιλογής (π.χ. αριθμός και ρόλος των μελών, συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνομόνων από άλλα (ξένα) ιδρύματα, ισορροπία μεταξύ των φύλων)
- Επαρκής ανατροφοδότηση δίνεται στους αιτούντες
- Προβλέπεται ένας μηχανισμός για καταγγελίες
- Τα κριτήρια επιλογής αξιολογούν επαρκώς την κινητικότητα, τα προσόντα και την εμπειρία, συμπεριλαμβανομένων των προσόντων και εμπειριών που αποκτήθηκαν με άτυπους τρόπους.

Ειδικές περιπτώσεις:

Για τις **αποσπάσεις προσωπικού από Τρίτους φορείς ή τους διασυνδεδεμένους Τρίτους φορείς**, η σύμβαση εργασίας ή η ισοδύναμη πράξη διορισμού πρέπει να γίνεται με τους Τρίτους φορείς και οι μισθοί πρέπει να καταγράφονται στο σύστημα μισθοδοσίας του Τρίτου.

Αμοιβές μεταπτυχιακών φοιτητών που απασχολούνται από το πανεπιστήμιο (δικαιούχος) - Εάν ένας φοιτητής εργάζεται για ένα πανεπιστήμιο, αυτός/αυτή μπορεί να απαλλάσσεται (ή εν μέρει) από την **υποχρέωση καταβολής διδάκτρων**. Τα δίδακτρα αυτά (ή μέρος αυτών) είναι επιλέξιμες ως δαπάνες προσωπικού, εάν η σύμβαση του φοιτητή περιλαμβάνει το ποσό των διδάκτρων, για το οποίο απαλλάχθηκε, ως μέρος της αμοιβής του/της. Οι άλλες προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 πρέπει, επίσης, να ισχύουν (δηλ. το σύνολο των

⁷ Η Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και ο Κώδικας Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών προσφέρουν ένα πλαίσιο αναφοράς για την απασχόληση των ερευνητών (περισσότερα στοιχεία σχετικά με τα παραπάνω μπορεί να εντοπίσει κανείς στους συνδέσμους που ακολουθούν: <http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/rights/whatIsAResearcher>; http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/brochure_rights/eur_21620_en-gr.pdf). Το ΔΠΘ έχει υιοθετήσει τις αρχές του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας και της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή (περισσότερες πληροφορίες στο site <http://rescom.duth.gr>).

αποδοχών συμπεριλαμβανομένης της αξίας των διδάκτρων από τα οποία απαλλάχθηκαν πρέπει να καταγράφεται στους λογαριασμούς του πανεπιστημίου).

Όπως για όλα τα κόστη προσωπικού, **οι αμοιβές για υποψήφιους διδάκτορες (PhD costs)** (δηλαδή το κόστος αμοιβών των φοιτητών) είναι επιλέξιμες, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 6.

Για δημόσιους οργανισμούς, **οι δαπάνες που σχετίζονται με δημόσιους υπαλλήλους που αμείβονται απευθείας από τον κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό προϋπολογισμό του κράτους**, μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το προσωπικό που διατίθενται στον δικαιούχο από Τρίτους Φορείς, βλέπε άρθρα 11 και 12 της Συμφωνίας Επιχορήγησης).

Αν κριθεί απαραίτητο για την υλοποίηση της δράσης, οι δικαιούχοι μπορούν:

- να αγοράζουν αγαθά, έργα ή υπηρεσίες (βλ. άρθρο 10).
- να χρησιμοποιούν συνεισφορές σε είδος που παρέχονται από Τρίτους φορείς έναντι αμοιβής (βλ. άρθρο 11).
- να χρησιμοποιούν συνεισφορές σε είδος που παρέχονται από Τρίτους φορείς δωρεάν (βλ. άρθρο 12).
- να ζητήσουν από υπεργολάβους να εκτελέσουν τα καθήκοντα της δράσης που περιγράφονται στο παράρτημα 1 (βλ. άρθρο 13).
- να ζητήσουν από συνδεδεμένους Τρίτους φορείς να εκτελέσουν τα καθήκοντα της δράσης που περιγράφονται στο παράρτημα 1 (βλ. άρθρο 14).

2.10.2. ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΡΙΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Τι είναι οι Τρίτοι φορείς: Είναι νομικές οντότητες που δεν υπογράφουν την Συμφωνία Επιχορήγησης αλλά στους οποίους ανατίθεται από τον Δικαιούχο μέρος των εργασιών της Δράσης (υπεργολάβοι) ή προσφέρουν πόρους, αγαθά και υπηρεσίες για την εκτέλεση των εργασιών της Δράσης από τον Δικαιούχο (συνεισφορά σε είδος από τρίτους φορείς). Στην 1η περίπτωση επιλέξιμη δαπάνη είναι η τιμή της υπηρεσίας (αφορά οντότητες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα και η τιμή περιλαμβάνει κάποιο κέρδος), ενώ στη δεύτερη περίπτωση επιλέξιμο είναι το πραγματικό κόστος της υπηρεσίας (αφορά νομικές οντότητες που δεν ασκούν εμπορική δραστηριότητα-δεν υπάρχουν περιθώρια κέρδους). Σε ορισμένες προσκλήσεις οι τρίτοι μπορεί να λαμβάνουν χρηματοδοτική υποστήριξη από τον Δικαιούχο, η οποία στήριξη αποτελεί μέρος της Δράσης (π.χ. τελικοί χρήστες). Σε περίπτωση ελέγχου του Τρίτου φορέα ενημερώνετε αντίστοιχα και ο Δικαιούχος, ο οποίος έχει και την ευθύνη για τις εργασίες και τις δαπάνες που δηλώθηκαν από τους Τρίτους. Τα είδη των Τρίτων φορέων και τα χαρακτηριστικά αυτών, αναφέρονται στον Πίνακα 2.8:

Πίνακας 2.8. Τύποι και χαρακτηριστικά Τρίτων φορέων

ΤΥΠΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ						
	Κάνουν εργασία για τη Δράση/ Αναλαμβάνουν tasks της δράσης	Παρέχουν πόρους ή υπηρεσίες	Τί είναι επιλέξιμο?	Πρέπει να αναφέρονται στο Παράρτημα 1?	Έμμεσες δαπάνες	Επιλογή του Τρίτου φορέα	Άρθρα παραπομπής
Συνδεδεμένοι Τρίτοι φορείς	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΚΟΣΤΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Πρέπει να υπάρχει σύνδεση ή νομική εξάρτηση	14
Υπεργολάβοι	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΤΙΜΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Βέλτιστη σχέση ποιότητας/τιμής, αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων	13
Τρίτοι φορείς που παρέχουν πόρους/ υπηρεσίες σε είδος	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΚΟΣΤΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (Εκτός εάν δεν χρησιμοποιούνται οι χώροι του δικαιούχου-σε αυτή την περίπτωση μπορούν να προβλεφθούν στο κόστος του Τρίτου)	Η επιλογή τους δεν πρέπει να παρακάπτει τους κανόνες	11 και 12
Εργολάβοι	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΤΙΜΗ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Βέλτιστη σχέση ποιότητας/τιμής, αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων	10
Οικονομική υποστήριξη σε Τρίτους φορείς	Μόνο αν προβλέπεται στην πρόσκληση: Η δραστηριότητα των δικαιούχων συνίσταται στην παροχή οικονομικής υποστήριξης σε ομάδες στόχους			ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύμφωνα με τις συνθήκες του Παραρτήματος 1	15

Οι διαφορές μεταξύ των υπεργολάβων (άρθρο 13) και των εργολάβων (άρθρο 10), από τη μία πλευρά και των συνδεδεμένων τρίτων φορέων (άρθρο 14), από την άλλη είναι οι εξής:

Άρθρα 10 & 13 Εργολαβίες και υπεργολαβίες	Άρθρο 14 Εφαρμογή από συνδεδεμένους τρίτους
<p>Οι δικαιούχοι έχουν εργολαβική σχέση με τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους που έχουν ως αντικείμενο την αγορά αγαθών, έργων ή υπηρεσιών ή την εκτέλεση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων της Δράσης.</p> <p>Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι τιμές που χρεώνονται στον δικαιούχο από τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους (που περιέχουν συνήθως ένα περιθώριο κέρδους για τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους, αλλά όχι για τον δικαιούχο).</p> <p>Ο δικαιούχος πρέπει να συνάπτει τις εργολαβίες και τις υπεργολαβίες με βάση την καλύτερη αξία για τα χρήματα (best value for money) -ή τη χαμηλότερη τιμή- και την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων.</p>	<p>Οι δικαιούχοι έχουν ένα νομικό σύνδεσμο με τους συνδεδεμένους τρίτους που δεν περιορίζονται στη δράση και δεν στηρίζονται σε εργολαβία για την αγορά αγαθών, έργων ή υπηρεσιών ή την εκτέλεση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων της Δράσης.</p> <p>Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι μόνο οι δαπάνες του συνδεδεμένου τρίτου, κανένα κέρδος δεν επιτρέπεται (ούτε για τον συνδεδεμένο τρίτο, ούτε για τον δικαιούχο).</p> <p>Οι συνδεδεμένοι τρίτοι πρέπει να είναι θυγατρικές του δικαιούχου ή πρέπει να έχουν ένα νομικό σύνδεσμο (όπως εξηγείται στο άρθρο 14) με τον δικαιούχο.</p>

Οι διαφορές μεταξύ εργολαβιών (άρθρο 10) και συνεισφορών σε είδος έναντι πληρωμής (άρθρο 11) είναι:

Άρθρο 10 Εργολαβίες	Άρθρο 11 Συνεισφορές σε είδος έναντι πληρωμής
<p>Οι εργολάβοι ενεργούν ως οικονομικοί φορείς που πωλούν στους δικαιούχους αγαθά, έργα ή υπηρεσίες που είναι αναγκαία για τη Δράση.</p> <p>Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι τιμές που χρεώνονται στον δικαιούχο από τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους (που περιέχουν συνήθως ένα περιθώριο κέρδους για τους εργολάβους ή τους υπεργολάβους, αλλά όχι για τον δικαιούχο).</p>	<p>Οι τρίτοι που συνεισφέρουν σε είδος διαθέτουν μέρος των πόρων τους σε ένα δικαιούχο, χωρίς αυτό να είναι η οικονομική τους δραστηριότητα (δηλ. αποσπώντας προσωπικό, συνεισφέροντας εξοπλισμό, υποδομή ή άλλα πάγια, ή άλλα αγαθά και υπηρεσίες).</p> <p>Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι τα ποσά που ο δικαιούχος καταβάλλει στους συνεισφέροντες, σύμφωνα με τις συμφωνίες τους, εντός του ορίου των δαπανών του τρίτου (τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν στους συνεισφέροντες συνήθως αποκλείουν ένα περιθώριο κέρδους, αλλά αν το κάνουν, το περιθώριο κέρδους δεν είναι επιλέξιμο).</p>

2.10.3. Β. ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ

Κάθε δαπάνη που περιγράφεται ακολούθως θα συνδέεται απαραίτητως με το φυσικό αντικείμενο του έργου/ task/ πακέτο εργασίας.

Εάν είναι απαραίτητο για την υλοποίηση της Δράσης, οι δικαιούχοι μπορούν να αναθέσουν σε υπεργολάβους να καλύψουν την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων (αφορά tasks της Δράσης) που περιγράφονται στο Παράρτημα 1. **Δηλαδή η υπεργολαβία αφορά σύμβαση για την παροχή αγαθών, εργασιών, ως “action tasks”-Μόνο περιορισμένα τμήματα της Δράσης μπορούν να ανατεθούν σε υπεργολάβους. Πιο συγκεκριμένα η υπεργολαβία:**

- ✓ Βασίζεται σε «επιχειρηματικές συνθήκες». Αυτό σημαίνει ότι ο υπεργολάβος χρεώνει μια τιμή, η οποία συνήθως περιλαμβάνει ένα κέρδος.
- ✓ Ο υπεργολάβος λειτουργεί χωρίς την άμεση εποπτεία του δικαιούχου και δεν είναι ιεραρχικά υπαγόμενος στον δικαιούχο. Αυτό διακρίνει την υπεργολαβία από τις δραστηριότητες της δράσης που υλοποιούνται από εσωτερικούς συμβούλους/ αυτοαπασχολούμενους. Οι συμβάσεις υπεργολαβίας θα πρέπει ιδίως να προβλέπουν ότι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που παράγονται από ένα υπεργολάβο επανέρχονται στο δικαιούχο.
- ✓ Το κίνητρο του υπεργολάβου είναι χρηματικό, δεν είναι η ίδια η εργασία για την έρευνα. Ο υπεργολάβος αμείβεται από τον δικαιούχο σε αντάλλαγμα για την εργασία του.
- ✓ Η ευθύνη απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις εργασίες υπεργολαβίας έγκειται πλήρως στον δικαιούχο

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Δαπάνες για υπεργολαβίες που δεν καθορίζονται στο Παράρτημα 1 (Description of the action) και 2 (Estimated budget for the action) της Συμφωνίας Επιχορήγησης κατά κανόνα **δεν είναι επιλέξιμες**.

Αφορά στους:

- προμηθευτές,
- εταιρείες,
- ιδιώτες,
- αυτοαπασχολούμενους που εργάζονται από την έδρα τους (ανεξάρτητα από τον φορέα-δικαιούχο και όχι υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες του φορέα) για την παροχή αγαθών, εργασιών και υπηρεσιών που περιγράφονται στο Παράρτημα 1 ως «action tasks», τα οποία, δεν μπορούν να υλοποιηθούν από το ΔΠΘ με ίδια μέσα.
- Αφορά και στην περίπτωση ερευνητών Ερευνητικών Κέντρων ή μελών ΔΕΠ άλλου ΑΕΙ ή δημοσίων υπαλλήλων που ασκούν ιδιωτικό έργο και αμείβονται βάσει του παραδοτέου και όχι των ωρών εργασίας, και δεν εργάζονται υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες του ΔΠΘ (δηλ. περίπτωση παροχής υπηρεσίας του Ερευνητή/Μέλους ΔΕΠ άλλου ΑΕΙ/Δημόσιου υπαλλήλου στο ΔΠΘ).

Θα υπογράφονται 3μερής συμβάσεις ανάθεσης έργου με τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του ΔΠΘ, τον ΕΥ του ΔΠΘ και τον Ανάδοχο. Στην σύμβαση θα αναγράφεται αναλυτικά το task και το πακέτο εργασίας στα πλαίσια του οποίου ανατίθεται το έργο στον ανάδοχο.

Υπεργολαβίες μεταξύ των Δικαιούχων δεν επιτρέπονται. Δράσεις συντονισμού του συντονιστή (π.χ. κατανομή των κονδυλίων, αναθεώρηση των εκθέσεων και άλλων δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο άρθρο 41.2 (β)) δεν μπορούν να ανατεθούν υπεργολαβικά.

Λοιπές υποχρεώσεις: Επέκταση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συμφωνία Επιχορήγησης σε υπεργολάβους

Οι δικαιούχοι πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι υπεργολάβοι συμμορφώνονται με ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συμφωνία Επιχορήγησης, όπως:

- ✓ Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων (άρθρο 35 - Ο δικαιούχος πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα για την πρόληψη φαινομένων όπου η αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση της δράσης επηρεάζεται από λόγους οικονομικού ενδιαφέροντος, πολιτικής ή εθνικής συνάφειας, οικογενειακών ή συναισθηματικών δεσμών ή από οποιοδήποτε άλλο κοινό συμφέρον)
- ✓ Διατήρηση της εμπιστευτικότητας (άρθρο 36 - Κατά την εκτέλεση της Δράσης και για τέσσερα έτη μετά την λήξη της δράσης, οι συμμετέχοντες φορείς πρέπει να τηρούν την εμπιστευτικότητα για δεδομένα, έγγραφα, ή άλλο υλικό (σε οποιαδήποτε μορφή) που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικά)
- ✓ Προώθηση του έργου και προβολή της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (άρθρο 38)
- ✓ Ευθύνη για αποζημίωση (άρθρο 46 - Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συσχετίζεται με οποιαδήποτε ζημιά προκαλείται στους/ή από δικαιούχους ή στους/από Τρίτους, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της Συμφωνίας Επιχορήγησης, συμπεριλαμβανομένης της βαριάς αμέλειας. Εκτός από την περίπτωση ανωτέρας βίας (άρθρο 51), οι δικαιούχοι πρέπει να αποζημιώσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για οποιαδήποτε ζημιά υποστεί, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της Δράσης, ή επειδή η Δράση δεν υλοποιήθηκε όπως οριζόταν στη Συμφωνία επιχορήγησης.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Στις αντίστοιχες συμβάσεις προμήθειας θα υπάρχουν σχετικοί διακανονισμοί/προβλέψεις.

2.10.4. C. ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ π.χ. end users - τελικοί χρήστες/scholarships - υποτροφίες (εάν ισχύει η επιλογή σύμφωνα με την πρόσκληση)

Σε αυτή την περίπτωση, οι δικαιούχοι πρέπει να χρηματοδοτήσουν έναν (ή περισσότερους) παραλήπτες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Συμφωνία Επιχορήγησης. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω μιας οικονομικής δωρεάς σε φυσικά πρόσωπα (π.χ. επίδομα, υποτροφία) ή νομικά πρόσωπα (π.χ. μη επιστρεπτέα οικονομική βοήθεια σε τοπικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις), κεφάλαια εκκίνησης για νεοσύστατες επιχειρήσεις ή μικροπιστώσεις, ή άλλες μορφές (η ενίσχυση σε είδος π.χ. δωρεάν διάθεση υλικών από τον δικαιούχο σε Τρίτους δεν θεωρείται οικονομική υποστήριξη).

Παραδείγματα:

-Μία δράση καινοτομίας στον τομέα της αειφόρου γεωργίας και της δασοκομίας περιλαμβάνει οικονομική υποστήριξη για τους τελικούς χρήστες (αγρότες) οι οποίοι δοκιμάζουν την τεχνολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της δράσης.

-Ένα από τα πακέτα εργασίας του Παραρτήματος 1 περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση για την ανάθεση τριών

υποτροφιών έρευνας πάνω στο αντικείμενο της δράσης.

Στην περίπτωση αυτή, η δραστηριότητα των δικαιούχων συνίσταται στην παροχή χρηματοδοτικής στήριξης προς τον πληθυσμό στον οποίο απευθύνεται η δραστηριότητα και υλοποιείται από τους δικαιούχους, με σκοπό την επίτευξη των στόχων της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Οι δικαιούχοι πρέπει να συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται για την οικονομική υποστήριξη προς Τρίτους που παρατίθενται στο Παράρτημα 1, και ιδίως:

- ✓ Το μέγιστο ποσό προς τους Τρίτους κατά γενικό κανόνα, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα €60.000,00/Τρίτο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να δοθεί ένα υψηλότερο ποσό που θα προβλέπεται στο Παράρτημα 1, εάν η Πρόσκληση το επιτρέπει ρητά και αν στην πρόταση (και στο Παράρτημα 1) δικαιολογείται γιατί αυτό είναι απαραίτητο για τους στόχους της δράσης.
- ✓ Τα κριτήρια για τον καθορισμό του ακριβούς ποσού της οικονομικής ενίσχυσης (π.χ. €2.000,00 ανά εκτάριο, €30.000,00 ανά μαθητή για μια διετή υποτροφία). Η χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από τους δικαιούχους σε Τρίτους μπορεί να λάβει τη μορφή, για παράδειγμα, ενός κατ' αποκοπή ποσού ή της επιστροφής των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τους Τρίτους φορείς κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες για τέτοιου είδους ενίσχυση.
- ✓ Σαφή και εξαντλητικό κατάλογο των τύπων των δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη (π.χ. οικονομική υποστήριξη προς Τρίτους που επιτρέπεται για την δοκιμή της τεχνολογίας που προκύπτει από τις δραστηριότητες). Οι δραστηριότητες που πληρούν τις προϋποθέσεις για την παροχή οικονομικής στήριξης, κατά κύριο λόγο, ωφελούν τους Τρίτους και δεν πρέπει να γίνεται αποκλειστικά προς όφελος των δικαιούχων που παρέχουν την οικονομική υποστήριξη.
- ✓ Τα πρόσωπα ή κατηγορίες των προσώπων τα οποία μπορούν να λαμβάνουν την οικονομική υποστήριξη (π.χ. αγρότες, διδακτορικοί φοιτητές). Οι δικαιούχοι θα πρέπει να περιγράψουν στο Παράρτημα 1 τις διαδικασίες για την επιλογή των Τρίτων προσώπων που μπορούν να λάβουν την οικονομική υποστήριξη.
- ✓ Τα κριτήρια για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης (π.χ. φυσικά χαρακτηριστικά του γεωργικού οικοπέδου που το καθιστούν κατάλληλο για το σκοπό της δράσης). Τα κριτήρια αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται στους στόχους της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Όλες οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να περιγράφονται στην πρόταση.

Για τη χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους με τη μορφή βραβείων (εφ' όσον προβλέπεται στην πρόσκληση), οι δικαιούχοι πρέπει να συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα 1, και ιδίως:

- ✓ Οι όροι συμμετοχής και οι προϋποθέσεις για την πρόωρη λήξη του διαγωνισμού, αν υπάρχουν (π.χ. κριτήρια επιλεξιμότητας και αποκλεισμού, προθεσμία για την υποβολή των συμμετοχών, δυνατότητα για ακροάσεις)
- ✓ Τα κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας των υποψηφιοτήτων σε σχέση με τους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα (τα κριτήρια πρέπει να είναι αντικειμενικά)
- ✓ Το ποσό του επάθλου (π.χ. ποσό των €70.000,00)
- ✓ Οι ρυθμίσεις πληρωμής (συνήθως μία δόση).

Οι υποχρεώσεις που επεκτείνονται στους Τρίτους που λαμβάνουν την οικονομική ενίσχυση/ βραβείο είναι:

- ✓ Η αποφυγή σύγκρουσης (άρθρο 35)
- ✓ Η διατήρηση της εμπιστευτικότητας (άρθρο 36)
- ✓ Προώθηση της δράσης και προβολή της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άρθρο 38)
- ✓ Η ευθύνη για αποζημίωση (άρθρο 46).

Βέλτιστη πρακτική: Οι δικαιούχοι καλούνται να επιβάλουν σχετικές ρυθμίσεις στις συμβάσεις τους με τους Τρίτους τους οποίους θα ενισχύσουν οικονομικά. Οι δικαιούχοι παραμένουν πλήρως υπεύθυνοι έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση της δράσης.

Οι δικαιούχοι πρέπει να διασφαλίσουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ECA) και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχουν το δικαίωμα να διενεργούν ελέγχους, αξιολογήσεις και έρευνες σχετικά με τον Τρίτο φορέα (άρθρο 22). Θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή/ Οργανισμός έχει το δικαίωμα να προβεί σε αξιολόγηση του αντίκτυπου της δράσης σύμφωνα με το άρθρο 23.

2.10.5. D. ΑΛΛΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Κάθε δαπάνη που περιγράφεται παρακάτω θα πρέπει απαραίτητως να συνδέεται με το φυσικό αντικείμενο του έργου/ task/ Πακέτο Εργασίας

D1- Έξοδα μετακίνησης και σχετικές αποζημιώσεις διαβίωσης.

Μετακινήσεις και δαπάνες διαβίωσης μπορεί να αφορούν μόνο το προσωπικό των δικαιούχων, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στη δράση σε βάση ad hoc, **εφόσον** η συμμετοχή των εξωτερικών εμπειρογνώμονων προβλέπεται στο Παράρτημα 1 (π.χ. προσκεκλημένοι ομιλητές, μέλη των επιτροπών του έργου). Αμισθί συμμετοχές προσώπων (εκτός από τους ανωτέρω εξωτερικούς εμπειρογνώμονες), που δεν σχετίζονται με τα καθήκοντα/δραστηριότητες του έργου και δεν αποτελούν προσωπικό του ΔΠΘ, δεν δύναται να εγκρίνονται (δηλ. που δεν συμμετέχουν με συγκεκριμένους ανθρωπομήνες για παροχή συγκεκριμένου έργου). Όλα τα έξοδα μετακίνησης θα πρέπει να περιορίζονται στις ανάγκες της Δράσης και κατά κανόνα να προβλέπονται στο Παράρτημα 1. Δαπάνες που σχετίζονται με χρονικές επεκτάσεις του ταξιδιού (για άλλους επαγγελματικούς ή προσωπικούς λόγους) δεν είναι επιλέξιμες. Επομένως, έξοδα εισιτηρίων προς ενδιάμεσους σταθμούς για προσωπικούς λόγους (δεν αφορά στις υποχρεωτικές στάσεις αεροπορικών διαδρομών) από τον τόπο αναχώρησης (έδρες ΔΠΘ) προς τον τόπο προορισμού θα γίνονται αποδεκτά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από επαρκή αιτιολόγηση (π.χ. λόγοι οικονομίας εισιτηρίων-αποδεικνύεται με προσκόμιση του κόστους των αντίστοιχων διαδρομών, διαδοχική χρονολογικά συμμετοχή σε meetings διαφόρων έργων/χρεώνονται αναλογικά οι διαδρομές).

Δεν μπορούν να χρεώνονται στο έργο διαδρομές όπως π.χ. Ξάνθη (τόπος αναχώρησης) -Κωνσταντινούπολη (για άλλους προσωπικούς λόγους) - Μαδρίτη (τόπος προορισμού).

D2- Δαπάνες εξοπλισμού

Οι δικαιούχοι μπορούν να δηλώσουν τα ακόλουθα είδη δαπανών εξοπλισμού ως «άλλες άμεσες δαπάνες (κόστος εξοπλισμού)»:

- ✓ **δαπάνες απόσβεσης** του εξοπλισμού, των υποδομών και άλλων πάγιων στοιχείων, που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση του έργου ή
- ✓ **δαπάνες αγοράς** του εξοπλισμού, των υποδομών και άλλων πάγιων στοιχείων (μόνο εάν ισχύει η επιλογή για τη συγκεκριμένη πρόσκληση), και
- ✓ δαπάνες **ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης** εξοπλισμού, υποδομής ή άλλων πάγιων στοιχείων
- ✓ δαπάνες εξοπλισμού, υποδομής ή άλλων αποκτημάτων **που προσφέρθηκαν σε είδος έναντι πληρωμής** εφόσον αποδεικνύεται ότι είναι πιο οικονομική η προσφορά σε είδος σε σχέση με τη δαπάνη απόσβεσης ή αγοράς (όταν αυτή επιτρέπεται)

Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. υποδομές), οι δαπάνες του εξοπλισμού μπορεί να περιλαμβάνουν δαπάνες που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί ότι το πάγιο στοιχείο είναι σε καλή κατάσταση για την προβλεπόμενη χρήση (π.χ. προετοιμασία ιστοσελίδας, παράδοση και χειρισμός, εγκατάσταση, κλπ).

Επειδή, επιλέξιμη δαπάνη είναι η απόσβεση του εξοπλισμού και όχι η αγορά εξοπλισμού (εκτός εάν για τη συγκεκριμένη πρόσκληση/call προβλέπεται η αγορά εξοπλισμού) και όταν ο ερευνητικός εξοπλισμός αγοράζεται αποκλειστικά για τις ανάγκες των ερευνητικών προγραμμάτων, θα πρέπει η πρόβλεψη για τις απαιτούμενες διαδικασίες π.χ. διαδικασία απαλλαγής ΦΠΑ, διαδικασία διαγωνισμών, να γίνεται όσο το δυνατό νωρίτερα. Ο χρόνος απόσβεσης του ερευνητικού εξοπλισμού - βάσει της εθνικής νομοθεσίας είναι τρία έτη ή μέχρι την λήξη του προγράμματος (εκτός από εξοπλισμό που η εμπορική του αξία είναι μικρότερη των €1.500,00 οπότε και αποσβένεται εφάπαξ). Σε περιπτώσεις όπου ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται για τις ανάγκες του έργου για λιγότερο από 3 έτη θα πρέπει να γίνεται αντίστοιχο αίτημα από τον ΕΥ κατά την αποδοχή του έργου, ώστε να προβλέπεται ο τρόπος εξόφλησης της μη αποσβενόμενης αξίας. Ο απαραίτητος εξοπλισμός θα πρέπει να αγοράζεται κατά την έναρξη ή στους πρώτους μήνες υλοποίησης του έργου, εκτός και αν διαφορετικά ορίζεται στους κανόνες του έργου.

Εξοπλισμός που δεν χρησιμοποιείται αποκλειστικά για το έργο - Εάν ο δικαιούχος δεν χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό, τα πάγια στοιχεία κ.λπ. αποκλειστικά για το έργο, μόνο το μέρος του «χρόνου εργασίας» του εξοπλισμού ή του πάγιου στοιχείου για τη δράση μπορεί να χρεωθεί, δηλαδή το ποσοστό της πραγματικής χρήσης και χρόνου που χρησιμοποιήθηκε για τη δράση. Το ποσοστό της χρήσης (ποσοστό και χρόνος που χρησιμοποιείται) πρέπει να είναι ελέγξιμο. Η κατανομή της ετήσιας απόσβεσης στη δράση πρέπει να περιορίζεται στους μήνες της πραγματικής χρήσης του εξοπλισμού για τη δράση. Η πραγματική χρήση πρέπει να καταγράφεται.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Για τις ανάγκες προβολής της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όσον αφορά τις υποδομές (συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού ή μεγάλων προμηθειών) απαιτείται ένα αυτοκόλλητο (ή άλλο ισοδύναμο μέσο όπως ταμπέλα) με το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου θα αναγράφεται 'This project has received funding from the [European Union's Horizon 2020 research and innovation programme][Euratom

D3-Δαπάνες για άλλα αγαθά και υπηρεσίες:

Η κατηγορία αυτή του προϋπολογισμού καλύπτει όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αγοράστηκαν για τη Δράση (ή υπηρεσίες που συνεισφέρθηκαν σε είδος έναντι πληρωμής), όπως τα εξής:

- ✓ Δαπάνες για αναλώσιμα και προμήθειες π.χ. δαπάνες για την αγορά επιστημονικών εκδόσεων (βιβλία - εφόσον δεν υπάρχουν στην βιβλιοθήκη του ΔΠΘ, χειρόγραφα, αντικείμενα, ψηφιακά αντίγραφα κτλ).
Σε αυτές τις δαπάνες **ΔΕΝ** συμπεριλαμβάνονται λειτουργικές δαπάνες όπως έξοδα courier, αναλώσιμα γραφείου (μελάνια, κόλλες Α4, στυλό κ.λπ.), μικροεξοπλισμός γραφείου (φαξ, φωτοτυπικό κ.λπ.).
 - ✓ Δαπάνες διάδοσης (συμπεριλαμβανομένων των δημοσιεύσεων σε περιοδικά και μόνο μέσω της ανοικτής πρόσβασης - open access κατά τη διάρκεια της Δράσης) και τα τέλη συνεδρίων για την παρουσίαση του σχετικού ερευνητικού έργου. Οι δικαιούχοι πρέπει να εξασφαλίζουν την προβολή της κοινοτικής χρηματοδότησης σε κάθε δραστηριότητα επικοινωνίας που σχετίζεται με τη Δράση (ακόμη και σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω των κοινωνικών μέσων μαζικής ενημέρωσης κ.λπ.) δηλ. πρέπει να εμφανίζεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (όταν εμφανίζεται μαζί με άλλο λογότυπο πρέπει να έχει εξέχουσα θέση) και να συμπεριλαμβάνεται αναφορά στη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως ορίζεται στη Συμφωνία Επιχορήγησης δηλ. να αναγράφεται «*This project has received funding from the [European Union’s Horizon 2020 research and innovation programme]/[Euratom research and training programme 2014-2018] under grant agreement No [number]*»’.
- Επίσης, κάθε δράση διάδοσης και διάχυσης πρέπει να αναγράφει ότι αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων συμπεριλαμβάνοντας το ακόλουθο κείμενο “*The article reflects only the author's view and that the [Commission] [Agency] is not responsible for any use that may be made of the information it contains*”. Η διάδοση των αποτελεσμάτων (βλέπε άρθρο 29) δεν μπορεί να αντικαταστήσει τις δραστηριότητες επικοινωνίας (ή αντίστροφα). Οι υποχρεώσεις πρέπει να τηρούνται. Απλή διάδοση των αποτελεσμάτων δεν επαρκεί. Οι επικοινωνιακές δραστηριότητες πρέπει να γνωστοποιούν τις ερευνητικές δραστηριότητες σε πολλαπλούς αποδέκτες (κατά τρόπο ώστε να μπορούν να γίνουν κατανοητές από μη ειδικούς). Οι επικοινωνιακές δραστηριότητες που θα αναληφθούν κατά τη διάρκεια της Δράσης πρέπει να είναι ήδη μέρος της πρότασης (είτε ως ένα συγκεκριμένο πακέτο εργασίας για την επικοινωνία ή με την υπαγωγή τους σε άλλο πακέτο εργασίας). Οι πληροφορίες που δίνονται δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εμπιστευτικές πληροφορίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή πληροφορίες σχετικά με τα «εμπιστευτικά παραδοτέα» (άρθρο 37).
- ✓ Δαπάνες δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΠΙ), συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των αποτελεσμάτων και των δικαιωμάτων σχετικά με τα δικαιώματα πρόσβασης.
 - ✓ Δαπάνες για πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων (certificate on the financial statements-CFS) και πιστοποιητικά σχετικά με τη μεθοδολογία (εκτός αν είναι περιττά, για παράδειγμα, επειδή η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι μικρότερη από €325.000,00 όσον αφορά τις άμεσες δαπάνες ή αν το πιστοποιητικό υποβλήθηκε προγενέστερα της τελικής έκθεσης).
 - ✓ Δαπάνες για μετάφραση, εάν η μετάφραση είναι αναγκαία για την υλοποίηση του έργου.
 - ✓ Δαπάνες που σχετίζονται με την προστασία των αποτελεσμάτων της δράσης (π.χ. τέλη συμβούλων, τέλη που καταβάλλονται στο γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για την κατοχύρωση διπλωμάτων

ευρεσιτεχνίας) είναι επιλέξιμες εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

- ✓ Δαπάνες για τη σύνταξη του «σχεδίου για την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων» δεν είναι κανονικά επιλέξιμες εφόσον αναμένεται ότι θα έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την έναρξη του έργου, για την προετοιμασία της πρότασης. Δαπάνες που γίνονται κατά την εφαρμογή αυτού του σχεδίου μπορούν να είναι επιλέξιμες.

Οι αγορές αγαθών, έργων ή υπηρεσιών ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ από τις υπεργολαβίες ως προς το ότι δεν αφορούν την υλοποίηση δραστηριοτήτων της Δράσης (tasks του έργου) από τους ίδιους τους προμηθευτές, αλλά συνεισφέρουν/είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της Δράσης από τους δικαιούχους (επίσης, συνυπολογίζεται το κόστος τους στις «άλλες άμεσες δαπάνες» για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών). Δεν χρειάζεται να αναφέρονται στο Παράρτημα 1 αναλυτικά.

Συνεισφορές σε είδος από Τρίτους Φορείς έναντι πληρωμής (νομικές οντότητες που δεν υπογράφουν την Συμφωνία Επιχορήγησης):

ΑΦΟΡΑ:

Την διάθεση αγαθών/υλικών/υπηρεσιών από έναν Τρίτο Φορέα στο ΔΠΘ. Στην κατηγορία αυτή μπορούν να ενταχθούν π.χ. οι υπηρεσίες από Εργαστήρια/Τμήματα άλλων ΑΕΙ, καθώς και από Ερευνητικά Κέντρα και αφορούν στην εκτέλεση εργασιών που περιγράφονται στο Παράρτημα 1 ως παροχή αγαθών/υλικών/υπηρεσιών από Τρίτους Φορείς που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση της Δράσης από τους δικαιούχους. Παραδείγματα αποτελούν η διάθεση εξοπλισμού στο ΔΠΘ, η διάθεση εργαστηρίου στο ΔΠΘ, η διάθεση προσωπικού στο ΔΠΘ (αφορά στις αποσπάσεις προσωπικού που αναφέρονται στην κατηγορία δαπανών Α.3 Δαπάνες για προσωπικό που αποσπάται από Τρίτους Φορείς) ή οποιαδήποτε άλλη παροχή υπηρεσίας προς το ΔΠΘ που δεν αφορά action tasks.

ΠΡΟΣΟΧΗ: όταν η υπηρεσία αφορά tasks της δράσης που εκτελούνται από τον Τρίτο Φορέα ανεξάρτητα από το ΔΠΘ τότε έχουμε υπεργολαβία π.χ. δοκιμές και αναλύσεις της αντίστασης ενός νέου συστατικού υπό υψηλές θερμοκρασίες από Εργαστήριο άλλου Πανεπιστημίου (αν η υπηρεσία περιγράφεται στο Παράρτημα 1 σαν action task).

Υπογράφεται τριμερής σύμβαση μεταξύ του Ειδικού Λογαριασμού του ΔΠΘ, του Ειδικού Λογαριασμού του αντίστοιχου ΑΕΙ/Ερευνητικού κέντρου και του Επιστημονικά Υπευθύνου του άλλου ΑΕΙ/Ερευνητικού Κέντρου.

Οι επιλέξιμες δαπάνες, είναι τα ποσά που ο δικαιούχος καταβάλλει στους συνεισφέροντες, σύμφωνα με τις συμφωνίες τους, εντός του ορίου των πραγματικών δαπανών του Τρίτου και όχι της τιμής (τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν στους συνεισφέροντες συνήθως αποκλείουν ένα περιθώριο κέρδους, αλλά αν το κάνουν, το περιθώριο κέρδους δεν είναι επιλέξιμο). Οι άμεσες δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον Τρίτο, δεν μπορεί να βασίζονται σε μοναδιαίες δαπάνες ή εφ' άπαξ ποσά (δηλαδή πρέπει να είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες στους λογαριασμούς των Τρίτων). Ο Τρίτος Φορέας εκδίδει Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών. Για **συνεισφορές σε είδος έναντι πληρωμής που δεν χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, αλλά στις εγκαταστάσεις του Τρίτου**, το ποσό που χρεώνεται από τον Τρίτο και καταβάλλεται από τον δικαιούχο μπορεί να είναι επιλέξιμο μέχρι το ύψος των άμεσων δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν από τον Τρίτο αυξημένο κατά ένα κατ'

αποκοπή συντελεστή 25% σε αυτές τις δαπάνες (προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι έμμεσες δαπάνες του Τρίτου). Αντίστοιχα, αφαιρείται και το κόστος τους για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών του Δικαιούχου (ΔΠΘ) (δηλαδή πρέπει να περιλαμβάνονται στη στήλη «Πρόσθετες πληροφορίες για τις έμμεσες δαπάνες» του Παραρτήματος 2).

Εάν η ανάγκη για συνεισφορές σε είδος από Τρίτους Φορείς/Υπεργολάβους δεν ήταν γνωστή κατά τη στιγμή της υπογραφής της Συμφωνίας Επιχορήγησης, ο συντονιστής πρέπει να ζητήσει **τροποποίηση** της Συμφωνίας Επιχορήγησης, προκειμένου να την εισαγάγει στο Παράρτημα 1. Η έγκριση δε θα χορηγηθεί αν η συνεισφορά σε είδος από Τρίτους/Υπεργολάβους κινδυνεύει να μεταβάλει σημαντικά τη φύση του έργου (δηλαδή, υπάρχει αμφιβολία κατά πόσον το έργο εξακολουθεί να είναι (στην ουσία) το ίδιο με εκείνο που είχε εγκριθεί ή αν ο δικαιούχος έχει ακόμα την λειτουργική ικανότητα για την εκτέλεση της Δράσης).

Οι συνεισφορές σε είδος από Τρίτους ΔΙΑΦΕΡΟΥΝ από τις υπεργολαβίες ως προς το ότι οι Τρίτοι φορείς σε αντίθεση από τους υπεργολάβους διαθέτουν μέρος των πόρων τους σε ένα δικαιούχο, χωρίς αυτό να είναι η κύρια οικονομική τους δραστηριότητα και δεν αποσκοπούν στο κέρδος.

Εάν ένας έλεγχος διαπιστώσει ότι οι δαπάνες που δηλώνονται από τον δικαιούχο είναι υψηλότερες από εκείνες που πραγματοποιούνται από τον Τρίτο, οι καθ' υπέρβαση δαπάνες θα απορρίπτονται ως μη επιλέξιμες.

Πρόσθετοι κανόνες επιλεξιμότητας για τις κατηγορίες Β. δαπάνες υπεργολαβίας και D. άλλες άμεσες δαπάνες:

1. Οι δικαιούχοι πρέπει να βασίζονται στις αγορές τους στην καλύτερη αξία για τα χρήματα λαμβάνοντας υπόψη την ποιότητα των υπηρεσιών, των αγαθών ή των έργων που προσφέρονται (σχέση ποιότητας-τιμής, best value for money) ή την χαμηλότερη τιμή. Προκειμένου να γίνει μια καλή ανάλυση της σχέσης τιμής-ποιότητας, τα κριτήρια για τον ορισμό της «ποιότητας» πρέπει να είναι σαφή και συνεπή με το σκοπό της αγοράς.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Μαζί με την εντολή πληρωμής, όταν πρόκειται για απευθείας αναθέσεις, θα πρέπει να κατατίθενται τουλάχιστον 3 προσφορές για την προμήθεια ειδών/αγαθών/υπηρεσιών αναφέροντας στην κάθε προσφορά την κάλυψη ή υπερκάλυψη συγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών ανάλογα με τις απαιτήσεις και το σκοπό προμήθειας (όπως τις ορίζει ο ΕΥ). Εάν υπάρχει υπέρβαση του ορίου της απευθείας ανάθεσης ακολουθούνται οι διαδικασίες των αντίστοιχων διαγωνισμών.

2. Οι δικαιούχοι πρέπει να διασφαλίσουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ECA) και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχουν το δικαίωμα να διενεργούν ελέγχους, αξιολογήσεις και έρευνες σχετικά με τον ανάδοχο προμηθευτή/υπεργολάβο/τρίτο φορέα (άρθρο 22). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να ελέγξει τους εργολάβους ή υπεργολάβους ή τρίτους, στο πλαίσιο του ελέγχου του δικαιούχου, προκειμένου να διαπιστώσει αν οι εργολαβίες/υπεργολαβίες ανατέθηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συμφωνίας Επιχορήγησης (εξασφαλίζοντας καλύτερη αξία για τα χρήματα ή ενδεχομένως τη χαμηλότερη τιμή και την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων) και ότι οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της σύμβασης/υπεργολαβίας, ήταν σύμφωνες με την

Συμφωνία Επιχορήγησης (π.χ. τα ποσά που καταβλήθηκαν στον εργολάβο/υπερβολάβο είναι αυτά που έχει δηλώσει ο δικαιούχος).

Ο δικαιούχος είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση ότι οι ελεγκτές έχουν πρόσβαση σε όλα τα απαραίτητα έγγραφα και ότι μπορούν να διενεργήσουν ελέγχους στις εγκαταστάσεις του εργολάβου/υπερβολάβου/τρίτου, εάν είναι απαραίτητο. Οι έλεγχοι δεν θα έχουν ως στόχο να εκτιμήσουν το κόστος των εργολάβων/υπερβολάβων, διότι η αμοιβή που δικαιούνται είναι μια συνολική τιμή, και όχι αποζημίωση εξόδων (πλην των περιπτώσεων απάτης). Αντιθέτως στην περίπτωση των συνεισφορών σε είδος από Τρίτους φορείς εάν ένας έλεγχος καταδείξει ότι οι δαπάνες που δηλώνονται από τον δικαιούχο είναι υψηλότερες από εκείνες που πραγματοποιούνται πραγματικά από τον Τρίτο, οι καθ' υπέρβαση δαπάνες θα απορρίπτονται ως μη επιλέξιμες.

- ❖ Είναι ευθύνη των δικαιούχων να διασφαλίσουν ότι η υποχρέωση αυτή είναι αποδεκτή από τον ανάδοχο (για παράδειγμα, εάν αυτοί αρνηθούν την πρόσβαση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να επαληθεύσει την επιλεξιμότητα των δαπανών, θα τις απορρίψει στο σύνολό τους).

Θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή/Οργανισμός έχει το δικαίωμα να προβεί σε αξιολόγηση του αντίκτυπου της δράσης σύμφωνα με το άρθρο 23.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Μαζί με την εντολή πληρωμής θα πρέπει να κατατίθεται βεβαίωση από τον ανάδοχο/προμηθευτή/τρίτο ότι σε περίπτωση που ζητηθεί από τον φορέα χρηματοδότησης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) κατά τη διενέργεια ελέγχου/αξιολογήσεων/ερευνών ότι θα επιτρέψει την πρόσβαση για τον έλεγχο/ αξιολόγηση/ έρευνα για την προμήθεια με αριθμό Τιμολογίου.....-Περιγραφή είδους/ αγαθού/ υπηρεσίας,...

2.10.6. Ε. ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Υπολογίζονται με την εφαρμογή ενός 25% κατ' αποκοπή συντελεστή στις άμεσες επιλέξιμες δαπάνες του δικαιούχου, αφαιρουμένων:

- ✓ δαπανών συνεισφορών σε είδος που πραγματοποιούνται από Τρίτους έξω από τις εγκαταστάσεις του δικαιούχου,
- ✓ δαπανών υπερβολαβίας,
- ✓ δαπανών για την παροχή οικονομικής υποστήριξης σε Τρίτους (εάν ισχύει η επιλογή),
- ✓ μοναδιαίων ή κατ' αποκοπή δαπανών οι οποίες καλύπτουν συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών που περιλαμβάνουν έμμεσες δαπάνες.

Παραδείγματα έμμεσων δαπανών αποτελούν: η μίσθωση ή απόσβεση των κτιρίων ή εγκαταστάσεων που δεν χρησιμοποιούνται άμεσα για τη δράση (π.χ. διοικητικά κτίρια), αναλώσιμα γραφείου και μικροεξοπλισμός γραφείου (π.χ. μελάνια, κόλλες Α4, fax, φωτοτυπικά), γενικές υπηρεσίες (π.χ. καθαριότητα, ιατρική περίθαλψη, έξοδα βιβλιοθήκης, ταχυδρομικά τέλη, τέλη και συνδρομές, εστίαση), υπηρεσίες διαχείρισης/διοίκησης (π.χ. εσωτερικός έλεγχος, διαχείριση-εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού).

2.10.7. Φ. ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (σε περίπτωση που ισχύει συγκεκριμένη επιλογή)

Για ορισμένες δράσεις στο πλαίσιο της Γενικής Συμφωνίας Επιχορήγησης, οι δικαιούχοι μπορούν να δηλώνουν το

κόστος μονάδας για συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών, δηλαδή:

- ✓ Για τις δράσεις στο πλαίσιο του μέρους III «Κοινωνικές προκλήσεις-Societal Challenges 3: Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια» που περιλαμβάνει μέτρα για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων: «Δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων»
- ✓ Το κόστος μονάδας θα ισχύει μόνο για την πρόσκληση Έξυπνες Πόλεις και Κοινότητες (π.χ. SCC-01-2014 για το πρόγραμμα εργασίας 2014-2015) και μόνο για τις δραστηριότητες επίδειξης που αφορούν κτίρια.
- ✓ Για τις δράσεις στο πλαίσιο του μέρους I, «Υποδομές έρευνας-Research Infrastructure» που αφορούν «Παροχή για δραστηριότητες πρόσβασης»: «Δαπάνες πρόσβασης για την παροχή διακρατικής πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές» (π.χ. INFRAIA-1-2014-2015, INFRADEV-3-2015 και INFRADEV-4-2014-2015)
- ✓ Για τις δράσεις στο πλαίσιο του μέρους III, «Κοινωνικές προκλήσεις-Societal Challenges 1: Υγεία, δημογραφική αλλαγή και ευημερία», που αφορούν «κλινικές μελέτες»: «Δαπάνες για τις κλινικές μελέτες»

Η ανωτέρω επιλογή μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο εφόσον προβλέπεται στην Συμφωνία Επιχορήγησης. Οι δαπάνες που καλύπτονται από το μοναδιαίο κόστος για τις προαναφερθείσες ειδικές κατηγορίες δαπανών δεν μπορούν να χρεωθούν (δεύτερη φορά) σε άλλη κατηγορία του προϋπολογισμού.

2.11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Οι δικαιούχοι πρέπει - για μια περίοδο πέντε ετών ή για επιχορηγήσεις χαμηλής αξίας ύψους μέχρι €60.000,00 τριών ετών μετά την πληρωμή του υπολοίπου - να τηρούν αρχεία και άλλα δικαιολογητικά προκειμένου να αποδειχθεί η ορθή εφαρμογή της Δράσης και η επιλεξιμότητα των δαπανών που δηλώνονται. Θα πρέπει να είναι διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος (Άρθρο 17) ή στο πλαίσιο ελέγχων, αξιολογήσεων, ή ερευνών (Άρθρο 22). Εάν υπάρχουν σε εξέλιξη έλεγχοι, αξιολογήσεις, έρευνες, διαφορές ή άλλες επιδιώξεις αξιώσεων στο πλαίσιο της Συμφωνίας (συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης των ευρημάτων, Άρθρο 22), οι δικαιούχοι πρέπει να τηρούν τα αρχεία και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, μέχρι το τέλος των εν λόγω διαδικασιών.

Οι δικαιούχοι πρέπει να τηρούν τα πρωτότυπα έγγραφα. Ψηφιακά και ψηφιοποιημένα έγγραφα θεωρούνται πρωτότυπα εφόσον διαθέτουν σχετική άδεια από το εθνικό δίκαιο που εφαρμόζεται. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή/Οργανισμός μπορεί να δεχθεί μη πρωτότυπα έγγραφα, εφόσον κρίνει ότι προσφέρουν ένα συγκρίσιμο επίπεδο αξιοπιστίας

2.11.1. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Τι και πότε; Ο συντονιστής πρέπει να υποβάλει τα παραδοτέα που προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω Παράρτημα.

Τα «Παραδοτέα-deliverables» είναι πρόσθετα παράγωγα (π.χ. πληροφορίες, μια ειδική έκθεση, ένα τεχνικό φυλλάδιο διαγράμματος, ένας κατάλογος, ένα λογισμικό ή άλλα δομικά στοιχεία του έργου), που πρέπει να παράγονται σε μια δεδομένη στιγμή κατά τη διάρκεια της Δράσης (συνήθως όχι ταυτόχρονα με τις περιοδικές /τελικές εκθέσεις).

«Ορόσημα-milestones» είναι, αντιθέτως, τα σημεία ελέγχου στο έργο που βοηθούν στην παρακολούθηση της πορείας του. Μπορεί να αντιστοιχούν στην ολοκλήρωση ενός βασικού παραδοτέου, επιτρέποντας την επόμενη φάση του έργου να ξεκινήσει ή να είναι αναγκαία σε ενδιάμεσα σημεία

Τα παραδοτέα που πρέπει να παραχθούν αναφέρονται στο συγκεκριμένο τμήμα του Παραρτήματος 1 της Συμφωνίας Επιχορήγησης («Λίστα παραδοτέων»).

Παράδειγμα: Για τις δράσεις Ενεργειακής Πρόκλησης/*Energy Challenge* που περιλαμβάνουν πρόσθετα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, οι δικαιούχοι πρέπει να παραδώσουν ένα «πιστοποιητικό παράδοσης», την ίδια στιγμή με τις περιοδικές εκθέσεις τους. Το πιστοποιητικό αυτό πρέπει να αποδείξει τις πραγματικές προδιαγραφές των κτιρίων που κτίστηκαν ή ανακαινίστηκαν, την επιφάνειά τους και τη διεύθυνση. Θα πρέπει να υπογραφεί από ένα μέλος της κοινοπραξίας.

Πώς; Ο συντονιστής πρέπει να τα υποβάλει μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής (δηλαδή στο τμήμα «My area» της δικτυακής πύλης του συμμετέχοντος/Participant portal. άρθρο 52), εκτός εάν το Παράρτημα 1 καθορίζει διαφορετικό τρόπο.

Ειδική περίπτωση:

«Εμπιστευτικά παραδοτέα (classified deliverables)» μπορούν να υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μόνο με μέσα (ηλεκτρονικά ή μη) που έχουν εγκριθεί (άρθρο 37).

2.11.2. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Πότε & Τι; Ο συντονιστής πρέπει να υποβάλει και τα δύο από τα ακόλουθα:

- ✓ μια «περιοδική έκθεση» μετά το τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς (συμπεριλαμβανομένης της τελευταίας), και
- ✓ μια «τελική έκθεση» στο τέλος της Δράσης.

Κάθε έκθεση θα πρέπει να θεωρείται ως ένα ενιαίο πακέτο, που αποτελείται από διάφορα μέρη, δηλαδή:

- ✗ μια (περιοδική ή τελική) τεχνική έκθεση

Η περιοδική τεχνική έκθεση περιλαμβάνει μια εξήγηση του έργου που επιτελείται, μια επισκόπηση της προόδου, μια δημοσιεύσιμη σύνοψη και ένα ερωτηματολόγιο.

Η τελική τεχνική έκθεση είναι μια δημοσιεύσιμη σύνοψη της Δράσης στο σύνολό της (που περιγράφει την επισκόπηση των αποτελεσμάτων και την εκμετάλλευση και τη διάδοσή τους, τα συμπεράσματα σχετικά με τη Δράση και τις κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις της).

- ✗ μια (περιοδική ή τελική) οικονομική έκθεση.

Η περιοδική οικονομική έκθεση περιλαμβάνει τις δηλώσεις δαπανών, την επεξήγηση της χρήσης των πόρων και των περιοδικών συνοπτικών δηλώσεων δαπανών.

Η τελική οικονομική έκθεση αποτελείται βασικά από την τελική συνοπτική δήλωση δαπανών που δημιουργείται αυτόματα από το σύστημα. Σε ορισμένες περιπτώσεις (και για ορισμένους δικαιούχους/συνδεδεμένους τρίτους), θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων (ένα πιστοποιητικό ανά δικαιούχο/συνδεδεμένο τρίτο μέρος).

Οι οικονομικές εκθέσεις περιέχουν επίσης τα αιτήματα για πληρωμή (απαραίτητο για κάθε πληρωμή, εκτός από την πληρωμή της προχρηματοδότησης).

Η περιοδική έκθεση για την τελευταία περίοδο αναφοράς καλύπτει μόνο το τελευταίο χρονικό διάστημα, ενώ η τελική έκθεση πρέπει να δώσει μια γενική εικόνα των αποτελεσμάτων της Δράσης για ολόκληρη τη διάρκειά της.

Οι εκθέσεις (και τα έγγραφά τους) πρέπει να διακρίνονται από τα «παραδοτέα» (που αποτελούν μέρος του Παραρτήματος 1 και καλύπτονται από το άρθρο 19) και τα «ορόσημα» (που μπορεί να είναι μέρος του Παραρτήματος 1, αλλά συνήθως δεν καλύπτονται ούτε από το άρθρο 19 ούτε από το άρθρο 20).

Κάθε (περιοδική ή τελική) έκθεση πρέπει να προετοιμάζεται από τον συντονιστή και τους δικαιούχους μαζί, με την συμπλήρωση των εντύπων κατευθείαν στο ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών (My area-Participant portal) (βλέπε άρθρο 52).

Λίστα των εγγράφων που απαιτούνται για τις περιοδικές εκθέσεις:

- ✓ επισκόπηση της προόδου
- ✓ επικαιροποιημένο σχέδιο για την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων (εάν είναι απαραίτητο)
- ✓ περίληψη για δημοσίευση
- ✓ ερωτηματολόγιο (που ζητείται να συμπληρωθεί)
- ✓ ατομικές δηλώσεις δαπανών για κάθε δικαιούχο και συνδεδεμένους Τρίτους
- ✓ εξήγηση σχετικά με τη χρήση των πόρων
- ✓ πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν στο Κοινό Κέντρο Ερευνών/ Joint Research Centre (JRC) (εάν είναι απαραίτητο).

Λίστα των εγγράφων για την τελική έκθεση:

- ✓ τελική σύνοψη για δημοσίευση
- ✓ τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων (CFS) (εάν είναι απαραίτητο).

Σε γενικές γραμμές, τα έγγραφα μπορούν να συνταχθούν μαζί (δηλαδή από πολλούς χρήστες από διαφορετικούς δικαιούχους). Μερικές μορφές είναι συνεχώς ανοικτές και μπορούν να ενημερώνονται κάθε στιγμή (π.χ. ερωτηματολόγιο, δημοσιεύσιμη περίληψη). Ορισμένα σημεία συνδέονται, έτσι ώστε να πρέπει να συμπληρωθούν από κοινού π.χ. η δήλωση δαπανών και η εξήγηση για τη χρήση των πόρων: για κάθε δαπάνη που δηλώνεται, ένα παράθυρο θα εμφανιστεί ζητώντας από τον δικαιούχο να δώσει μια περιγραφή/αιτιολογία για τη δαπάνη και να τη συνδέσει με τα πακέτα εργασίας.

Οι δηλώσεις δαπανών θα πρέπει να συμπληρώνονται από κάθε δικαιούχο (ατομικά), και στη συνέχεια να υπογράφονται και επίσημα να υποβάλλονται στο συντονιστή (μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής). Αυτό περιλαμβάνει και τον συντονιστή, ο οποίος θα πρέπει επίσης να υποβάλλει τις ατομικές δηλώσεις των δαπανών του.

Για συνδεδεμένους τρίτους, οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να συμπληρώνονται και να υποβάλλονται από τον δικαιούχο τους (δεν έχουν πρόσβαση σε αυτές). Πριν από την υποβολή τους, ο δικαιούχος συμπληρώνει τα στοιχεία για τον συνδεδεμένο Τρίτο, τα εκτυπώνει και τα αποστέλλει στον συνδεδεμένο τρίτο που πρέπει να τα υπογράψει σε έντυπη μορφή και στη συνέχεια να τα αποστείλει πίσω στον δικαιούχο (με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής). Ο δικαιούχος πρέπει να τηρεί το πρωτότυπο στα αρχεία του και πρέπει να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα που κωδικοποιούνται στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής είναι πανομοιότυπα με το υπογεγραμμένο έντυπο.

- ❖ Εάν ο δικαιούχος δεν μπορεί να υποβάλει την ατομική δήλωση δαπανών του έγκαιρα, η έκθεση μπορεί να υποβληθεί χωρίς αυτή. Οι δαπάνες θα πρέπει να θεωρούνται «μηδενικές» για την εν λόγω περίοδο αναφοράς, αλλά ο δικαιούχος μπορεί να δηλώσει τις δαπάνες του στην επόμενη δήλωση δαπανών (για την επόμενη περίοδο αναφοράς).

Από τον συντονιστή θα ζητηθεί ρητή επιβεβαίωση της μη υποβολής, κατά την υποβολή της έκθεσης. Αν ο δικαιούχος δεν υποβάλει τη δήλωση δαπανών του για την τελευταία περίοδο αναφοράς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την προθεσμία πληρωμής (άρθρο 47).

Μόλις ολοκληρωθεί, η (περιοδική ή τελική) έκθεση πρέπει να υποβληθεί από τον συντονιστή (CoCo - Coordinator Contact) (με όλα τα μέρη της έκθεσης, ως ένα ενιαίο πακέτο, «ενιαία υποβολή»).

Όταν υποβάλλεται μια έκθεση, οι άλλοι δικαιούχοι ενημερώνονται αυτόματα από το σύστημα.

Εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η έκθεση είναι **ελλιπής**, θα αναστείλει την προθεσμία πληρωμής (βλέπε άρθρο 47). Σε αυτή την περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα στείλει πίσω την έκθεση στον συντονιστή (μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής), ως ένα ενιαίο πακέτο, μαζί με μια επιστολή κοινοποίησης που εξηγεί τους λόγους και ζητά τροποποιήσεις ή/και διευκρινήσεις («**ενιαία αναστολή**»). Ο συντονιστής (CoCo) πρέπει στη συνέχεια να υποβάλει εκ νέου την αναθεωρημένη έκθεση, ως ένα ενιαίο πακέτο, εντός της καθορισμένης

προθεσμίας («**ενιαία εκ νέου υποβολή**»). Η εκ νέου υποβολή θέτει σε επανεκκίνηση την προθεσμίας πληρωμής (τον υπολειπόμενο χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που πέρασε πριν από την αναστολή).

Περίοδοι αναφοράς

Κάθε δράση χωρίζεται σε περιόδους αναφοράς. Η διάρκεια των περιόδων αναφοράς καθορίζεται στη Συμφωνία Επιχορήγησης. Κατά γενικό κανόνα, οι περίοδοι αναφοράς διαρκούν 18 μήνες.

Ο αριθμός των περιόδων αναφοράς καθορίζονται στη Συμφωνία Επιχορήγησης, και εξαρτάται από τη διάρκεια της Δράσης. Συνήθως καθορίζονται ως εξής:

<i>Διάρκεια σε μήνες</i>	<i>Μέγιστος αριθμός περιόδων</i>
<i>1 ως 18</i>	<i>1</i>
<i>19 ως 36</i>	<i>2</i>
<i>37 ως 54</i>	<i>3</i>
<i>55 ως 72</i>	<i>4</i>
<i>73 ως 90</i>	<i>5</i>

Περιοδική τεχνική έκθεση: Επεξήγηση των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν - Επισκόπηση της προόδου - Περίληψη για δημοσίευση – Ερωτηματολόγιο

Ο συντονιστής πρέπει να υποβάλει μια περιοδική τεχνική έκθεση εντός 60 ημερών μετά το τέλος κάθε περιόδου αναφοράς που περιέχει:

- ✓ μια **εξήγηση του έργου που πραγματοποιείται** από τους δικαιούχους
- ✓ μια **επισκόπηση της προόδου** προς την επίτευξη των στόχων της δράσης, συμπεριλαμβανομένων των ορόσημων και των παραδοτέων που αναφέρονται στο Παράρτημα 1. Η έκθεση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει εξηγήσεις που αιτιολογούν τις διαφορές μεταξύ των εργασιών που αναμένονταν να είχαν εκτελεστεί σύμφωνα με το Παράρτημα 1 και εκείνων που πράγματι εκτελέστηκαν. Η έκθεση πρέπει επίσης να περιγράφει λεπτομερώς την αξιοποίηση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων και - εφόσον απαιτείται από το Παράρτημα 1 -περιλαμβάνει ένα ενημερωμένο **«σχέδιο για την εκμετάλλευση και διάδοση των αποτελεσμάτων»**
- ✓ (iii) μια **περίληψη** προς δημοσίευση από την *Ευρωπαϊκή Επιτροπή*
- ✓ (iv) τις απαντήσεις στο **«ερωτηματολόγιο»**, που καλύπτουν θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση της δράσης και την οικονομική και κοινωνική επίπτωσή της, ιδίως στο πλαίσιο των βασικών δεικτών απόδοσης Horizon 2020 και στις απαιτήσεις παρακολούθησης του Horizon 2020.

Περιοδική οικονομική έκθεση: Ατομικές δηλώσεις δαπανών - Εξήγηση του τρόπου χρήσης των πόρων - Συνοπτική δήλωση δαπανών

Μαζί με την περιοδική τεχνική έκθεση υποβάλλεται και η περιοδική οικονομική έκθεση. Οι ατομικές δηλώσεις δαπανών (Παράρτημα 4 της Συμφωνίας Επιχορήγησης), πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις δαπάνες που:

- ✓ πραγματοποιήθηκαν από τους δικαιούχους/συνδεδεμένους τρίτους κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και
- ✓ πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που ορίζονται στο Άρθρο 6.

Μπορούν επίσης να δηλωθούν δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας προηγούμενης περιόδου αναφοράς, εφόσον δεν έχουν δηλωθεί.

- ❖ Κάθε δικαιούχος /συνδεδεμένος τρίτος θα πρέπει να δηλώνει το σύνολο των δαπανών του, ακόμη και αν είναι πάνω από τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό του Παραρτήματος 2 της Συμφωνίας Επιχορήγησης («υπερβάσεις κόστους»). Η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα έχει ως όριο το μέγιστο ποσό επιχορήγησης, αλλά οι υπερβαίνουσες δαπάνες μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμες, αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να απορρίψει ορισμένες από τις δαπάνες ως μη επιλέξιμες.

Για την τελευταία περίοδο αναφοράς, οι δικαιούχοι πρέπει να δηλώνουν τα έσοδά τους στη Δράση (άρθρο 5.3.3).

Η **εξήγηση της χρήσης των πόρων** πρέπει να είναι σύμφωνη με τις δαπάνες που δηλώνονται στη δήλωση δαπανών ανά δικαιούχο.

Η **συνοπτική δήλωση δαπανών** δημιουργείται αυτόματα από το σύστημα (ενοποίηση των δεδομένων από όλες τις ατομικές δηλώσεις δαπανών για όλους τους δικαιούχους και συνδεδεμένους τρίτους, για την περίοδο αναφοράς).

Οι φόρμες για τα διάφορα μέρη των εκθέσεων είναι διαθέσιμα στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής.

Τελική τεχνική έκθεση-Περίληψη για δημοσίευση

Η τελική τεχνική έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει μια περίληψη προς δημοσίευση, η οποία περιέχει:

- ✓ επισκόπηση των αποτελεσμάτων, καθώς και της εκμετάλλευσης και διάδοσής τους,
- ✓ τα συμπεράσματα σχετικά με τη δράση και
- ✓ τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο της δράσης.

Τελική οικονομική έκθεση: Τελική συνοπτική δήλωση δαπανών - Πιστοποιητικά επί των οικονομικών καταστάσεων (Certificate on Financial Statements-CFS)

Η τελική συνοπτική δήλωση δαπανών δημιουργείται αυτόματα από το σύστημα (ενοποίηση των δεδομένων από όλες τις ατομικές δηλώσεις δαπανών για όλους τους δικαιούχους και συνδεδεμένους τρίτους, για όλες τις περιόδους αναφοράς).

Η τελική συνοπτική δήλωση δαπανών θα είναι η βάση για τον υπολογισμό της πληρωμής του υπολοίπου-payment of the balance (Άρθρο 21.4).

Για ορισμένους δικαιούχους/συνδεδεμένους τρίτους, θα πρέπει να παρέχεται ένα **πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων (CFS)**. Τα πιστοποιητικά των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να υποβάλλονται (από τον συντονιστή), ως σαρωμένο αντίγραφο (PDF) μαζί με τη δήλωση δαπανών για την τελευταία περίοδο αναφοράς του εν λόγω δικαιούχου. Ο δικαιούχος πρέπει να τηρεί το υπογεγραμμένο πρωτότυπο στα αρχεία του.

Ένα τέτοιο πιστοποιητικό απαιτείται, αν ο δικαιούχος/συνδεδεμένος τρίτος ζητεί μια συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά των €325.000,00 (ή περισσότερο), ως αποζημίωση των πραγματικών δαπανών και των δαπανών μοναδιαίου κόστους, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές του (δηλαδή με «μέσες δαπάνες προσωπικού»).

- ❖ Αυτό σημαίνει ότι οι δαπάνες με βάση εφάπαξ ποσά, κατ' αποκοπή συντελεστές (π.χ. έμμεσες δαπάνες) ή οι μοναδιαίες δαπάνες (διαφορετικές από εκείνες για τις δαπάνες προσωπικού που υπολογίζονται σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές κοστολόγησης του δικαιούχου-μέσες δαπάνες προσωπικού) δεν υπολογίζονται για το κατώτατο όριο των €325.000,00 (και δεν πρέπει να καλύπτονται από το πιστοποιητικό).

Και στις δύο περιπτώσεις, το CFS μπορεί να υποβληθεί μόνο με την τελική οικονομική έκθεση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αποδέχεται κανένα CFS, που θα υποβληθεί σε οποιαδήποτε άλλη στιγμή (και οι αντίστοιχες δαπάνες για το CFS δεν θα θεωρηθούν επιλέξιμες). Τα CFS πρέπει να εκδίδονται από εξωτερικό ελεγκτή, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα του Παραρτήματος 5 της Συμφωνίας Επιχορήγησης.

Πληροφορίες σχετικά με τις σωρευτικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν

Αυτή η επιλογή θα πρέπει να εισαχθεί στη Συμφωνία Επιχορήγησης για επιχορηγήσεις άνω των €5.000.000,00, για τις οποίες καταβάλλεται προχρηματοδότηση και όταν η περίοδος αναφοράς για τις ενδιάμεσες πληρωμές ή την πληρωμή του υπολοίπου υπερβαίνει τους 18 μήνες.

2.11.3. ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Κάθε δικαιούχος πρέπει να διασφαλίσει ανοικτή πρόσβαση (δωρεάν διαδικτυακή πρόσβαση για κάθε χρήστη) σε όλες τις επιστημονικές δημοσιεύσεις που αφορούν τα αποτελέσματά του και έχουν αξιολογηθεί από ομότιμους κριτές.

Ειδικότερα, πρέπει:

1. το συντομότερο δυνατό και το αργότερο κατά τη δημοσίευση, να καταθέσει σε αποθετήριο επιστημονικών δημοσιεύσεων ένα αναγνώσιμο από μηχανήματα ηλεκτρονικό αντίγραφο της δημοσιευμένης έκδοσης ή του τελικού χειρογράφου, που αξιολογήθηκε από ομότιμους κριτές και έγινε δεκτό προς δημοσίευση. Επιπλέον, ο δικαιούχος πρέπει να στοχεύει στην ταυτόχρονη κατάθεση των αναγκαίων ερευνητικών δεδομένων για την επικύρωση των αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται στις κατατεθειμένες επιστημονικές δημοσιεύσεις.
2. να διασφαλίσει ανοικτή πρόσβαση στην κατατεθειμένη δημοσίευση —μέσω του αποθετηρίου— το

αργότερο:

- κατά τη δημοσίευση, εάν η ηλεκτρονική έκδοση διατίθεται δωρεάν μέσω του εκδότη ή
 - εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση (δώδεκα μηνών για τις δημοσιεύσεις με αντικείμενο τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες) σε κάθε άλλη περίπτωση
3. να διασφαλίσει ανοικτή πρόσβαση —μέσω του αποθετηρίου— στα βιβλιογραφικά μεταδεδομένα (metadata) που προσδιορίζουν την κατατεθειμένη δημοσίευση.

Τα βιβλιογραφικά μεταδεδομένα πρέπει να έχουν τυποποιημένη μορφή και να περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα:

1. τους όρους [«Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ)» και «Ορίζων 2020 - Horizon 2020»] [«Ευρατόμ» και «πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρατόμ (2014-2018)»].
2. το όνομα της δράσης, το ακρωνύμιο και τον αριθμό επιχορήγησης.
3. την ημερομηνία δημοσίευσης και τη διάρκεια της περιόδου αναστολής πρόσβασης, κατά περίπτωση, και
4. έναν σταθερό αναγνωριστικό κωδικό.

Για δράσεις με συμμετοχή στο ανοικτό πιλοτικό πρόγραμμα ερευνητικών δεδομένων (Research Data Pilot):

Όσον αφορά τα ψηφιακά ερευνητικά δεδομένα που παράγονται κατά τη δράση («**δεδομένα**»), οι δικαιούχοι πρέπει:

1. να καταθέσουν σε αποθετήριο ερευνητικών δεδομένων και να λάβουν μέτρα ώστε να μπορούν τρίτα μέρη να έχουν πρόσβαση, να αντλούν, να εκμεταλλεύονται, να αναπαράγουν και να διαδίδουν, δωρεάν για κάθε χρήστη, τα ακόλουθα:
 - τα αναγκαία δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των συναφών μεταδεδομένων, για την επικύρωση των αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται σε επιστημονικές δημοσιεύσεις, το συντομότερο δυνατόν,
 - άλλα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των συναφών μεταδεδομένων, όπως προσδιορίζονται και εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο «**σχέδιο διαχείρισης δεδομένων**» (Data Management Plan βλ. παράρτημα 1).
2. να παρέχουν πληροφορίες —μέσω του αποθετηρίου— σχετικά με τα εργαλεία και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους και τα οποία είναι αναγκαία για την επικύρωση των αποτελεσμάτων (και, εφόσον είναι δυνατόν, να παρέχουν οι ίδιοι τα εργαλεία και τα μέσα).

Αυτό δεν μεταβάλλει την υποχρέωση προστασίας των αποτελεσμάτων του άρθρου 27, τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας του άρθρου 36, τις υποχρεώσεις ασφαλείας του άρθρου 37 και τις υποχρεώσεις προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του άρθρου 39, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν.

Κατ' εξαίρεση, οι δικαιούχοι δεν υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ανοικτή πρόσβαση σε συγκεκριμένα τμήματα των ερευνητικών δεδομένων τους, εάν η ανοικτή πρόσβαση σε αυτά θα έθετε σε κίνδυνο την επίτευξη του βασικού στόχου της δράσης, όπως περιγράφεται στο παράρτημα 1. Στην περίπτωση αυτή, το σχέδιο διαχείρισης δεδομένων πρέπει να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους δεν παρέχεται πρόσβαση.

2.11.4. ΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κατά την υλοποίηση της δράσης και για τέσσερα έτη μετά την περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 3, τα μέρη οφείλουν να τηρούν την εμπιστευτικότητα των δεδομένων, εγγράφων ή άλλου υλικού (σε οποιαδήποτε μορφή) που χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικά όταν γνωστοποιούνται («εμπιστευτικές πληροφορίες»).

Εάν ένας δικαιούχος υποβάλει σχετική αίτηση, [η Ευρωπαϊκή Επιτροπή][ο Οργανισμός] μπορεί να συμφωνήσει στη διατήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εν λόγω πληροφοριών για πρόσθετη περίοδο πέραν των αρχικών τεσσάρων ετών.

Εάν οι πληροφορίες έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικές μόνο προφορικά, θεωρούνται εμπιστευτικές μόνο εφόσον ακολουθήσει γραπτή επιβεβαίωση εντός 15 ημερών από την προφορική γνωστοποίηση.

Τα μέρη μπορούν να χρησιμοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες μόνο για την εφαρμογή της Συμφωνίας, εκτός εάν συμφωνηθεί άλλως.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αποκαλύπτουν εμπιστευτικές πληροφορίες στο προσωπικό τους ή σε τρίτα μέρη που συμμετέχουν στη δράση, μόνο εφόσον:

- ✓ πρέπει να τις γνωρίζουν προκειμένου να εφαρμοστεί η Συμφωνία και
- ✓ δεσμεύονται από υποχρέωση εμπιστευτικότητας.

Οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας δεν ισχύουν πλέον, εάν:

- α) το μέρος που προβαίνει στη γνωστοποίηση συμφωνεί να απαλλάξει το άλλο μέρος·
- β) οι πληροφορίες ήταν ήδη γνωστές στον αποδέκτη ή παρέχονται σε αυτόν, χωρίς υποχρέωση εμπιστευτικότητας, από τρίτο μέρος το οποίο δεν δεσμεύεται από καμία υποχρέωση εμπιστευτικότητας·
- γ) ο αποδέκτης αποδεικνύει ότι οι πληροφορίες προέκυψαν χωρίς τη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών·
- δ) οι πληροφορίες δημοσιοποιούνται ευρέως, χωρίς αθέτηση της υποχρέωσης εμπιστευτικότητας, ή
- ε) η γνωστοποίηση των πληροφοριών επιβάλλεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.

2.12. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ) υπ' αριθ. 1290/2013

2.12.1. ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στην ενότητα 2.12. παρουσιάζονται άρθρα που σχετίζονται με την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων καθώς και με τα δικαιώματα πρόσβασης σε κεκτημένο/ προϋπάρχοντα στοιχεία (background) και σε αποτελέσματα όπως ακριβώς εντοπίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 (http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/legal_basis/rules_participation/h2020-rules-participation_el.pdf).

Άρθρο 41 Κυριότητα αποτελεσμάτων

1. Κύριος των αποτελεσμάτων είναι ο συμμετέχων/ δικαιούχος από τον οποίο παρήχθησαν αυτά τα αποτελέσματα.
2. Σε περίπτωση που συμμετέχοντες σε δράση έχουν παραγάγει από κοινού αποτελέσματα και εφόσον η αντίστοιχη συμβολή τους στο κοινό αποτέλεσμα δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί με βεβαιότητα, ή αν δεν είναι δυνατόν να μεριστεί το κοινό αυτό αποτέλεσμα για σκοπούς αίτησης, απόκτησης ή διατήρησης σχετικής προστασίας δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, αυτοί οι συμμετέχοντες είναι συγκύριοι των εν λόγω αποτελεσμάτων. Οι συγκύριοι συνάπτουν συμφωνία όσον αφορά την κατανομή και τους όρους άσκησης αυτής της συγκυριότητας σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης. Οι συγκύριοι μπορούν να συμφωνήσουν να μην συνεχίσουν με κοινή κυριότητα αλλά να αποφασίσουν για ένα εναλλακτικό καθεστώς, μεταξύ άλλων με τη μεταβίβαση των μεριδίων της ιδιοκτησίας τους σε έναν μοναδικό κύριο με δικαιώματα πρόσβασης των λοιπών συμμετεχόντων, αφού παραχθούν τα αποτελέσματα. Εκτός αν συμφωνείται αλλιώς στη συμφωνία συγκυριότητας, κάθε συγκύριος έχει δικαίωμα να χορηγεί μη αποκλειστικές άδειες σε τρίτους με σκοπό την εκμετάλλευση των από κοινού κατεχόμενων αποτελεσμάτων, χωρίς δικαίωμα περαιτέρω άδειας, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ενημερώνει προηγουμένως τους άλλους συγκυρίους (προειδοποίηση τουλάχιστον 45 ημέρες νωρίτερα) · β) καταβάλλει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση στους άλλους συγκυρίους.
3. Εάν τρίτα μέρη (συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού) μπορούν να διεκδικήσουν δικαιώματα επί των αποτελεσμάτων, ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος πρέπει να διασφαλίσει ότι συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Συμφωνίας. Εάν τρίτο μέρος παράγει αποτελέσματα, ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος πρέπει να αποκτήσει όλα τα απαραίτητα δικαιώματα (μεταβίβαση, άδειες ή άλλα) από το τρίτο μέρος, προκειμένου να είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, ως εάν τα αποτελέσματα αυτά είχαν παραχθεί από τον ίδιο τον δικαιούχο. Εάν η απόκτηση των δικαιωμάτων είναι αδύνατη, ο δικαιούχος πρέπει να μη χρησιμοποιήσει το τρίτο μέρος για παραγωγή αποτελεσμάτων.

Άρθρο 42 Προστασία αποτελεσμάτων

1. Σε περίπτωση που αποτελέσματα είναι δυνατόν να τύχουν ή αναμένεται εύλογα πως είναι δυνατόν να τύχουν εμπορικής ή βιομηχανικής εκμετάλλευσης, ο συμμετέχων που είναι κύριος αυτών των αποτελεσμάτων εξετάζει τη δυνατότητα προστασίας και, εφόσον είναι δυνατόν, εύλογο και δικαιολογείται λόγω των περιστάσεων, τα προστατεύει επαρκώς για το ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα και με

κατάλληλη εδαφική κάλυψη, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εννόμων συμφερόντων του και των εννόμων συμφερόντων, ιδίως εμπορικών, των υπόλοιπων συμμετεχόντων στη δράση.

2. Σε περίπτωση που συμμετέχων ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση δεν προτίθεται να προστατεύσει αποτελέσματα τα οποία έχουν παραχθεί από αυτόν για λόγους άλλους από αδυναμία στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης ή του εθνικού δικαίου ή από την απουσία δυνατοτήτων εμπορικής ή βιομηχανικής εκμετάλλευσης, και με εξαίρεση την περίπτωση που ο συμμετέχων σκοπεύει να μεταφέρει αυτά τα δικαιώματα σε άλλη νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα με σκοπό την προστασία τους, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή τον οικείο φορέα χρηματοδότησης πριν λάβει χώρα διάδοση σχετιζόμενη με αυτά τα αποτελέσματα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για λογαριασμό της Ένωσης ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης μπορούν, με τη σύμφωνη γνώμη του οικείου συμμετέχοντα, να αναλαμβάνουν την κυριότητα των εν λόγω αποτελεσμάτων και να προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την ενδεδειγμένη προστασία τους. Ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να συγκατατεθεί μόνον εφόσον αποδείξει ότι θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του. Δεν επιτρέπεται διάδοση σχετιζόμενη με αυτά τα αποτελέσματα έως ότου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης λάβει απόφαση να μην αναλάβει ή να αναλάβει την κυριότητα και έχει προβεί σε αναγκαίες ενέργειες για την εξασφάλιση της προστασίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης λαμβάνει την απόφαση αυτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.
3. Σε περίπτωση που συμμετέχων ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση σκοπεύει να εγκαταλείψει την προστασία αποτελεσμάτων ή να μην επιδιώξει την παράταση αυτής της προστασίας για λόγους άλλους από την απουσία δυνατοτήτων εμπορικής ή βιομηχανικής εκμετάλλευσης μέσα σε χρονική περίοδο που δεν θα υπερβεί τα πέντε χρόνια μετά την πληρωμή του τελικού υπολοίπου, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή τον οικείο φορέα χρηματοδότησης, που μπορούν να συνεχίσουν ή να παρατείνουν την προστασία αναλαμβάνοντας την κυριότητα των αποτελεσμάτων. Ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να συγκατατεθεί μόνον εφόσον αποδείξει ότι θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

Οι αιτήσεις για την προστασία των αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για διπλώματα ευρεσιτεχνίας) που υποβάλλονται από δικαιούχο ή για λογαριασμό του πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα, εκτός αν [η Ευρωπαϊκή Επιτροπή]/[ο Οργανισμός] ζητήσει ή συμφωνήσει σε κάτι διαφορετικό ή αν είναι αδύνατο: «Το έργο που οδήγησε στην παρούσα αίτηση χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του [προγράμματος έρευνας και καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ορίζων 2020»]/[προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρατόμ (2014-2018)] βάσει της συμφωνίας επιχορήγησης αριθ. [αριθμός].»

Άρθρο 43 Εκμετάλλευση και διάδοση αποτελεσμάτων

1. Κάθε συμμετέχων που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση καταβάλλει το μέγιστο των προσπαθειών του για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων που κατέχει ή φροντίζει για την εκμετάλλευσή τους από άλλη νομική οντότητα, ιδίως μέσω μεταβίβασης και αδειοδότησης για τα αποτελέσματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44. Στη συμφωνία επιχορήγησης ορίζονται τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με την εκμετάλλευση. Κάθε δικαιούχος πρέπει να λάβει μέτρα έως και τέσσερα έτη μετά την περίοδο που

ορίζεται στο άρθρο 3— με στόχο τη διασφάλιση της «**εκμετάλλευσης**» των αποτελεσμάτων του (είτε άμεσα είτε έμμεσα, ιδίως μέσω μεταβίβασης ή παραχώρησης αδειών· βλ. άρθρο 30) με:

1. τη χρήση τους σε περαιτέρω ερευνητικές δραστηριότητες (εκτός της δράσης)·
2. την ανάπτυξη, τη δημιουργία ή την εμπορία προϊόντος ή διεργασίας·
3. τη δημιουργία και την παροχή υπηρεσίας ή
4. τη χρήση τους σε δραστηριότητες τυποποίησης

Στην περίπτωση έρευνας που έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει μείζονες κοινωνικές προκλήσεις, οι επιπλέον υποχρεώσεις εκμετάλλευσης μπορεί να περιλαμβάνουν την αδειοδότηση χωρίς αποκλειστικότητα. Κάθε επιπρόσθετη υποχρέωση αυτού του είδους αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

2. Με την επιφύλαξη περιορισμών λόγω προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, κανόνων ασφαλείας ή νόμιμων συμφερόντων, κάθε συμμετέχων διαδίδει με τα κατάλληλα μέσα το ταχύτερο δυνατό τα αποτελέσματα που κατέχει. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια. Στη συμφωνία επιχορήγησης ορίζονται τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με τη διάδοση. Όσον αφορά τη διάδοση αποτελεσμάτων μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων, ισχύει η ανοικτή πρόσβαση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης. Οι δαπάνες που σχετίζονται με την ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις που απορρέουν από έρευνα χρηματοδοτούμενη στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020», οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της δράσης, είναι επιλέξιμες για απόδοση βάσει των όρων της συμφωνίας επιχορήγησης. Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ) αριθ. 1291/2013, η συμφωνία επιχορήγησης δεν περιλαμβάνει όρους σχετικά με την ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα πρόσθετες δαπάνες δημοσίευσης μετά την ολοκλήρωση μιας δράσης. Όσον αφορά τη διάδοση δεδομένων έρευνας, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί, στο πλαίσιο της ανοικτής πρόσβασης και της διατήρησης των δεδομένων έρευνας, να καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τους οποίους παρέχεται ανοικτή πρόσβαση στα εν λόγω αποτελέσματα, ειδικότερα για έρευνα αιχμής του ΕΣΕ (Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας) και για ΜΝΤ (Μελλοντικές και Νεωτερικτικές Τεχνολογίες) ή σε άλλους πρόσφορους τομείς, λαμβανομένων υπόψη των εννόμων συμφερόντων των συμμετεχόντων και τυχόν περιορισμών λόγω κανόνων προστασίας των δεδομένων, κανόνων ασφαλείας ή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Στην περίπτωση αυτή, το πρόγραμμα εργασίας ή το σχέδιο εργασίας αναφέρουν αν απαιτείται η διάδοση δεδομένων έρευνας μέσω ανοικτής πρόσβασης. Πριν από κάθε δραστηριότητα διάδοσης ειδοποιούνται οι άλλοι συμμετέχοντες. Μετά την ειδοποίηση, κάθε συμμετέχων μπορεί να αντιταχθεί, εφόσον αποδείξει ότι με την προκειμένη διάδοση θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του σε σχέση με τα αποτελέσματά του ή το κεκτημένο του. Στην περίπτωση αυτή, η δραστηριότητα διάδοσης δύναται να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον ληφθούν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης των εν λόγω εννόμων συμφερόντων. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.
3. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της διάδοσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης, οι συμμετέχοντες παρέχουν κάθε απαραίτητη πληροφορία σχετικά με τις δραστηριότητές τους που αφορούν την εκμετάλλευση και τη διάδοση και παρέχουν τυχόν αναγκαία έγγραφα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης. Με την επιφύλαξη των εννόμων συμφερόντων των συμμετεχόντων που έχουν παράσχει τις πληροφορίες, οι εν λόγω

πληροφορίες δημοσιοποιούνται. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει, μεταξύ άλλων, χρονικά όρια όσον αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων.

4. Όλες οι αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τα πρότυπα, οι δημοσιεύσεις ή κάθε άλλη μορφή διάδοσης, και με ηλεκτρονική μορφή, που αφορούν αποτελέσματα περιλαμβάνουν, ει δυνατόν, μνεία, η οποία μπορεί να περιέχει οπτικά μέσα, ότι η δράση έτυχε χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση. Οι λεπτομέρειες σχετικά με αυτή τη μνεία καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Εάν τα αποτελέσματα ενσωματωθούν σε πρότυπο, ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος πρέπει —εκτός αν [η Ευρωπαϊκή Επιτροπή][ο Οργανισμός] ζητήσει ή συμφωνήσει σε κάτι διαφορετικό ή αν είναι ανέφικτο— να ζητήσει από τον οργανισμό τυποποίησης να συμπεριλάβει την ακόλουθη δήλωση (στην πληροφόρηση που αφορά) στο πρότυπο: «Τα αποτελέσματα που έχουν ενσωματωθεί στο πρότυπο αυτό χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του [προγράμματος έρευνας και καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ορίζων 2020»][προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρατόμ (2014-2018)] βάσει της συμφωνίας επιχορήγησης αριθ. [αριθμός].»

Άρθρο 44 Μεταβίβαση και παροχή άδειας για αποτελέσματα

1. Σε περίπτωση που συμμετέχων μεταβιβάζει την κυριότητα αποτελεσμάτων, μεταφέρει στον αποδέκτη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη συμφωνία επιχορήγησης όσον αφορά αυτά τα αποτελέσματα, περιλαμβανόμενης της υποχρέωσης μεταφοράς τους σε κάθε μεταγενέστερη μεταβίβαση. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας που απορρέουν από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις στην περίπτωση συγχωνεύσεων και εξαγορών, σε περιπτώσεις που άλλοι συμμετέχοντες εξακολουθούν να έχουν δικαιώματα πρόσβασης ή μπορούν ακόμα να ζητήσουν να τους χορηγηθούν δικαιώματα πρόσβασης στα προς μεταβίβαση αποτελέσματα, ο συμμετέχων που πρόκειται να μεταβιβάσει τα αποτελέσματα ειδοποιεί προηγουμένως τους εν λόγω άλλους συμμετέχοντες, παρέχοντας επαρκείς πληροφορίες όσον αφορά τον επικείμενο νέο κύριο των αποτελεσμάτων, ώστε οι υπόλοιποι συμμετέχοντες να έχουν τη δυνατότητα ανάλυσης των επιπτώσεων της σκοπούμενης μεταβίβασης στην ενδεχόμενη άσκηση των δικών τους δικαιωμάτων πρόσβασης. Μετά τη γνωστοποίηση, κάθε συμμετέχων έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει αντιρρήσεις για τη μεταβίβαση κυριότητας, εφόσον αποδείξει ότι η σκοπούμενη μεταβίβαση θα μπορούσε να θίξει την άσκηση των δικών του δικαιωμάτων πρόσβασης. Σε αυτή την περίπτωση, η μεταβίβαση δεν μπορεί να λάβει χώρα μέχρις ότου επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των οικείων συμμετεχόντων. Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει χρονικά όρια σχετικώς. Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες μπορούν, έπειτα από προηγούμενη γραπτή συμφωνία, να παραιτηθούν του δικαιώματός τους για προηγούμενη ειδοποίηση και διατύπωση αντιρρήσεων στην περίπτωση μεταβιβάσεων κυριότητας από έναν συμμετέχοντα σε συγκεκριμένα προσδιοριζόμενο τρίτο.
2. Εφόσον διασφαλιστεί ότι είναι δυνατή η άσκηση όλων των δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα και ότι τηρούνται όλες οι συμπληρωματικές υποχρεώσεις για την εκμετάλλευση, ο συμμετέχων που κατέχει αποτελέσματα μπορεί να χορηγεί άδειες ή να παρέχει με άλλο τρόπο το δικαίωμα εκμετάλλευσής τους σε οποιαδήποτε νομική οντότητα, ακόμη και σε αποκλειστική βάση. Επιτρέπεται η παραχώρηση αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης αποτελεσμάτων, υπό τον όρο ότι όλοι οι άλλοι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες συμφωνούν ότι παραιτούνται των δικαιωμάτων πρόσβασης που έχουν στα εκάστοτε στοιχεία.

3. Σχετικά με αποτελέσματα που παράγονται από συμμετέχοντες οι οποίοι έχουν χρηματοδοτηθεί από την Ένωση, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να εγείρουν αντιρρήσεις για μεταβιβάσεις κυριότητας ή παροχές αποκλειστικής άδειας σε τρίτους εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα που δεν συμμετέχει στο «Ορίζων 2020», εφόσον θεωρήσουν ότι η παροχή ή η μεταβίβαση αντιβαίνει στο ενδιαφέρον ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ένωσης ή δεν συνάδει προς αρχές δεοντολογίας ή παραμέτρους ασφαλείας. Στις περιπτώσεις αυτές, η μεταβίβαση κυριότητας ή η παραχώρηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης λαμβάνει χώρα μόνον εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης βεβαιωθούν ότι θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης. Εφόσον κριθεί σκόπιμο, η συμφωνία επιχορήγησης προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης πρέπει να ειδοποιηθούν πριν από οποιαδήποτε τέτοιου είδους μεταβίβαση κυριότητας ή παροχή αποκλειστικής άδειας. Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει χρονικά όρια σχετικώς.

2.12.2. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ/ ΠΡΟΫΠΑΡΧΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (BACKGROUND) ΚΑΙ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Άρθρο 45 Κεκτημένο/ προϋπάρχοντα στοιχεία (background)

Οι συμμετέχοντες προσδιορίζουν το κεκτημένο για τη δράση τους με οποιονδήποτε τρόπο δια γραπτής συμφωνίας.

Άρθρο 46 Αρχές για τα δικαιώματα πρόσβασης

1. Κάθε αίτημα άσκησης δικαιωμάτων πρόσβασης ή κάθε παραίτηση από δικαιώματα πρόσβασης διατυπώνεται γραπτώς.
2. Εκτός αν συμφωνείται διαφορετικά μεταξύ του κυρίου των αποτελεσμάτων ή του κεκτημένου στα οποία ζητείται η πρόσβαση, τα δικαιώματα πρόσβασης δεν περιλαμβάνουν το δικαίωμα παροχής υποάδειας.
3. Οι συμμετέχοντες στην ίδια δράση αλληλοενημερώνονται πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης σχετικά με κάθε νομικό περιορισμό ή όριο όσον αφορά την παροχή πρόσβασης στο κεκτημένο τους. Κάθε συμφωνία που συνάπτεται στη συνέχεια από συμμετέχοντα όσον αφορά κεκτημένο διασφαλίζει τη δυνατότητα άσκησης όλων των δικαιωμάτων πρόσβασης.
4. Η παύση της συμμετοχής σε δράση δεν θίγει την υποχρέωση ενός συμμετέχοντα να παρέχει πρόσβαση υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
5. Σε περίπτωση που συμμετέχων αθετεί τις υποχρεώσεις του και η εν λόγω αθέτηση δεν επανορθώνεται, η συμφωνία κοινοπραξίας μπορεί να ορίζει ότι αυτός ο συμμετέχων παύει να απολαμβάνει πλέον δικαιωμάτων πρόσβασης.

Άρθρο 47 Δικαιώματα πρόσβασης για την υλοποίηση

1. Κάθε συμμετέχων απολαμβάνει δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον τα αποτελέσματα αυτά είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκτέλεση του έργου του στο πλαίσιο της δράσης. Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς.
2. Κάθε συμμετέχων απολαμβάνει δικαιωμάτων πρόσβασης στο κεκτημένο άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον αυτό το κεκτημένο είναι αναγκαίο στον πρώτο για την εκτέλεση του έργου του στο πλαίσιο της δράσης και με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 46

3. Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά από τους συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 48 Δικαιώματα πρόσβασης για την εκμετάλλευση

1. Κάθε συμμετέχων απολαμβάνει δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον τα αποτελέσματα αυτά είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων του. Με την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτή η πρόσβαση παραχωρείται υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις.
2. Κάθε συμμετέχων απολαμβάνει δικαιωμάτων πρόσβασης στο κεκτημένο άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον το κεκτημένο αυτό είναι αναγκαίο στον πρώτο για την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων του και με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 46 παράγραφος 3. Με την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτή η πρόσβαση παραχωρείται υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις.
3. Συνδεδεμένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα έχει επίσης δικαιώματα πρόσβασης σε αποτελέσματα και, με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 46 παράγραφος 3, σε κεκτημένο υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις, εφόσον τα αποτελέσματα αυτά και το κεκτημένο είναι αναγκαία για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων που έχουν παραχθεί από τον συμμετέχοντα με τον οποίο συνδέεται, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία κοινοπραξίας. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης ζητούνται από τον συμμετέχοντα που κατέχει τα αποτελέσματα ή το κεκτημένο και παρέχονται απευθείας από αυτόν, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 2.
4. Αίτημα για πρόσβαση δυνάμει των παραγράφων 1, 2 ή 3 είναι δυνατόν να υποβάλλεται έως και ένα έτος μετά το πέρας της δράσης. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες μπορεί να συμφωνήσουν διαφορετικό χρονικό όριο.

Άρθρο 49 Δικαιώματα πρόσβασης για την Ένωση και τα κράτη μέλη

1. Για τους δεόντως αιτιολογημένους σκοπούς της ανάπτυξης, εφαρμογής και παρακολούθησης των πολιτικών ή προγραμμάτων της Ένωσης, τα θεσμικά όργανα, και λοιποί οργανισμοί και οργανώσεις της Ένωσης απολαμβάνουν δικαιωμάτων πρόσβασης αποκλειστικά στα αποτελέσματα συμμετέχοντα που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση. Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς.
2. Όσον αφορά δράσεις στο πλαίσιο των ειδικών στόχων του πυλώνα «Προστατευμένες κοινωνίες – Προστασία της ελευθερίας και της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της», για τις κοινωνικές προκλήσεις όπως ορίζονται στο μέρος III του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ) αριθ. 1291/2013 τα θεσμικά όργανα, οργανισμοί και οργανώσεις της Ένωσης καθώς και οι εθνικές αρχές των κρατών μελών απολαμβάνουν των απαραίτητων δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα συμμετέχοντα που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών ή των προγραμμάτων τους στον τομέα αυτόν. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση. Τα δικαιώματα πρόσβασης παραχωρούνται ατελώς και βάσει διμερούς συμφωνίας που ορίζει συγκεκριμένες προϋποθέσεις με

σκοπό να εξασφαλιστεί ότι τα εν λόγω δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται και ότι υφίστανται οι αρμόζουσες υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης δεν καλύπτουν το κεκτημένο του συμμετέχοντα. Το αιτούν κράτος μέλος, θεσμικό όργανο, οργανισμός και οργάνωση της Ένωσης ενημερώνει σχετικά όλα τα κράτη μέλη. Σχετικά με τις διαβαθμισμένες πληροφορίες, ισχύουν οι κανόνες της Ευρωπαϊκή Επιτροπής για την ασφάλεια.

2.13. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

2.13.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 109 και το άρθρο 131 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού αριθ. 966/2012, η *Ευρωπαϊκή Επιτροπή/ο Οργανισμός* μπορεί να επιβάλει **διοικητικές** και **οικονομικές κυρώσεις**, εάν ένας δικαιούχος:

- ✓ έχει διαπράξει ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη ή σοβαρή αθέτηση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τη Συμφωνία ή
- ✓ έχει υποβάλει ψευδείς δηλώσεις σχετικά με της πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της Συμφωνίας ή για την υποβολή της πρότασης (ή δεν έχει παράσχει της πληροφορίες αυτές).

Κάθε δικαιούχος είναι υπεύθυνος για την καταβολή των οικονομικών κυρώσεων που του έχουν επιβληθεί. Σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού αριθ. 966/2012, ο *Οργανισμός ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή* μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, να δημοσιεύει τις αποφάσεις επιβολής διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων.

2.13.2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΠΟΣΟ – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Οι **διοικητικές κυρώσεις** αποκλείουν τον δικαιούχο από τις συμφωνίες και τις επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ή της Ευρατόμ) για μέγιστη περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης από την *Ευρωπαϊκή Επιτροπή/τον Οργανισμό*.

Εάν ο δικαιούχος διαπράξει άλλη παράβαση εντός πέντε ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης της πρώτης παράβασης, η *Ευρωπαϊκή Επιτροπή/ο Οργανισμός* μπορεί να παρατείνει την περίοδο αποκλεισμού σε 10 έτη το πολύ.

Οι οικονομικές κυρώσεις κυμαίνονται μεταξύ του 2% και του 10% της μέγιστης συνεισφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία εμφανίζεται, για τον ενδιαφερόμενο δικαιούχο, στον εκτιμώμενο προϋπολογισμό (βλ. παράρτημα 2). Εάν ο δικαιούχος διαπράξει άλλη παράβαση εντός πέντε ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης της πρώτης παράβασης, η *Ευρωπαϊκή Επιτροπή/ο Οργανισμός* μπορεί να αυξήσει το ποσοστό των οικονομικών κυρώσεων σε 4% έως 20%

Πηγές

Horizon Work Programme 2014 – 2015, General Annexes (διαθέσιμο στο: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html)

Κανονισμός ΕΕ αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 (διαθέσιμο στο: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html)

Horizon 2020 Annotated Model Grant Agreement (διαθέσιμο στο: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html)

Horizon 2020 Guide for Grant Agreement Preparation (διαθέσιμο στο: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html)

H2020_MGA_Campaign_Greece_02-2015, Ημερίδα με τίτλο “HORIZON 2020 Legal & Financial issues: Major cost categories and guidance on the relevant rules”, Δίκτυο ΠΡΑΞΗ, 27/02/2015, Αθήνα.

ΜΕΡΟΣ 3:
ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ MARIE SKŁODOWSKA CURIE H2020

3.1. ΠΟΣΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Το ποσό επιχορήγησης για τις υποτροφίες Marie Skłodowska-Curie υπολογίζεται με βάση τους επιλέξιμους ανθρωπομήνες ερευνητή (researcher-months). Είναι επιχορηγήσεις που καλύπτουν μέχρι και το 100% των εξόδων. Η χρηματοδότηση γίνεται αποκλειστικά με τη μορφή του κόστους μονάδας (unit costs).

Στα προγράμματα Marie Skłodowska-Curie οι γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας του κόστους μονάδας είναι ίδιες με αυτές της Γενικής Συμφωνίας Επιχορήγησης (General Model Grand Agreement, MGA).

Τα MGA των Marie Skłodowska-Curie έχουν τις δικές τους κατηγορίες προϋπολογισμού, τους δικούς τους τύπους δαπανών, τις δικές τους συνθήκες επιλεξιμότητας και τους κανόνες υπολογισμού (Άρθρο 6 του General MGA).

Τα ποσοστά χρηματοδότησης και η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα πρέπει να συνδέονται με:

- ✓ την πρόσληψη - απόσπαση των ερευνητών που πρόκειται να εκπαιδευτούν
- ✓ την εκπαίδευση, τις δαπάνες δικτύου, τις δραστηριότητες του οργανισμού και τα συνέδρια
- ✓ τη διαχείριση και τα γενικά έξοδα.

Τα είδη των δαπανών είναι δύο (Άρθρο 6):

1. οι δαπάνες του ερευνητή, και
2. οι δαπάνες του Ιδρύματος.

Πιο αναλυτικά:

1. Δαπάνες του Ερευνητή (Researcher Unit Costs)

Στις δαπάνες του ερευνητή περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

Επίδομα διαβίωσης (Monthly Living Allowance)

Αναφέρεται στο βασικό, ακαθάριστο ποσό προς όφελος του ερευνητή, που πρέπει να του καταβληθεί σε μηνιαίες δόσεις. Το ποσό αυτό, στη συνέχεια αναπροσαρμόζεται με την εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή για το κόστος διαβίωσης ανάλογα με τη χώρα στην οποία ο ερευνητής θα εργαστεί και δεν θα αλλάξει στην περίπτωση των αποσπάσεων σε άλλο δικαιούχο ή οργανισμό-εταίρο.

Ο οργανισμός υποδοχής (host organization) θα πρέπει να προσλάβει κάθε επιλέξιμο ερευνητή με σύμβαση εργασίας (ή άλλη άμεση σύμβαση με ισοδύναμα οφέλη, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης κοινωνικής ασφάλισης). Τα πάγια ποσά για υποτροφίες επιτρέπονται μόνο όταν η εθνική νομοθεσία απαγορεύουν την πιθανότητα μιας σύμβασης εργασίας, και μόνο με την εκ των προτέρων έγκριση της από το Research Executive Agency.

Σε όλες τις περιπτώσεις, ο οργανισμός υποδοχής θα πρέπει να διασφαλίσει ότι ο ερευνητής καλύπτεται από το κοινωνικό σύστημα ασφάλισης που ισχύει για εργαζόμενους στο εσωτερικό της χώρας του αναδόχου ή βρίσκεται κάτω από ένα καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης που παρέχει τουλάχιστον παροχές ασθένειας, μητρότητας, αναπηρίας, εργατικών ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών, και να καλύπτει τον ερευνητή σε κάθε τόπο εκτέλεσης των δραστηριοτήτων.

Σε περίπτωση αποσπάσεων σε άλλους δικαιούχους ή εταιρικούς οργανισμούς, η παροχή κοινωνικής ασφάλειας θα πρέπει να καλύπτεται επίσης στους ερευνητές κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων.

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και ο Κώδικας Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών προσφέρουν ένα πλαίσιο αναφοράς για την απασχόληση των ερευνητών (Περισσότερα στοιχεία μπορεί να εντοπίσει κανείς στους συνδέσμους που ακολουθούν: <http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/rights/whatisAResearcher>;

http://ec.europa.eu/euraxess/pdf/brochure_rights/eur_21620_en-gr.pdf. Το ΔΠΘ έχει υιοθετήσει τις αρχές του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας και της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το επίδομα διαβίωσης συνιστά μικτή συνεισφορά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις δαπάνες μισθοδοσίας του ερευνητή. Κατά συνέπεια, η αμοιβή προκύπτει από την αφαίρεση όλων των υποχρεωτικών (εργοδότη/εργαζομένου) εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τους άμεσους φόρους (π.χ. εισόδημα, φόρος) από τα ακαθάριστα ποσά. Ο δικαιούχος υποδοχής μπορεί να καταβάλλει ένα επιπλέον ποσό για τους επιλέξιμους ερευνητές από άλλη πηγή του προϋπολογισμού, προκειμένου να συμπληρώσει τη συνεισφορά αυτή. Το ύψος του ποσού που αναφέρεται πιο πάνω είναι για τους ερευνητές πλήρους απασχόλησης.

Επίδομα μετακινήσεων (Mobility Allowance)

Αφορά στο επίδομα μετακινήσεων που θα πρέπει να καταβληθεί στους εν λόγω ερευνητές.

Οικογενειακό Επίδομα (Family Allowance)

Μηνιαίο οικογενειακό επίδομα για τους ερευνητές που έχουν ήδη οικογένεια πριν την υπογραφή της σύμβασης, για να ελαχιστοποιηθούν οι δυσχέρειες στην κινητικότητα των ερευνητών με τις οικογένειες τους.

2. Δαπάνες του Ιδρύματος (Institutional unit costs)

Στις δαπάνες του ιδρύματος περιλαμβάνονται τα ακόλουθα

Δαπάνες έρευνας, εκπαίδευσης και δικτύωσης (Research, Training and networking costs)

Δαπάνες για δραστηριότητες κατάρτισης και δικτύωσης που συμβάλλουν άμεσα στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας των ερευνητών (π.χ. συμμετοχή σε συνέδρια και στην κατάρτιση, έξοδα σχετικά με έρευνα, δαπάνες για επισκέπτες, ερευνητές κτλ).

Διαχείριση και έμμεσα κόστη (Management and Indirect costs)

Δαπάνες που σχετίζονται με τη διαχείριση του έργου και τα έμμεσα κόστη (άρθρο 6.2 του General MGA).

3.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie χωρίζονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες:

- 1) innovative training networks-ITN (καινοτόμα δίκτυα κατάρτισης),
- 2) individual fellowships-IF (ατομικές υποτροφίες),
- 3) research and innovation exchange-RISE (ανταλλαγή έρευνας και καινοτομίας), και
- 4) cofund (συγχρηματοδότηση).

Το ύψος των δαπανών για κάθε δράση παρουσιάζεται στον Πίνακα 3.1. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται επίσης κάποια στοιχεία για τις τέσσερις βασικές κατηγορίες των δράσεων Marie Skłodowska-Curie:

Πίνακας 3.1. Επιδόματα για κάθε δράση Marie Skłodowska-Curie (για τις προσκλήσεις που ξεκίνησαν το 2014-2015)

Δράση Marie Skłodowska-Curie	ITN	IF	RISE	COFUND
Monthly Living Allowance (€/ανθρωπομήνα)	€3.110,00	€4.650,00	2.000 € / ανθρωπομήνα για αποσπάσεις	€3.710,00 για Early-stage researcher €5.250,00 για Experienced researcher
Mobility Allowance (€/ανθρωπομήνα)	€600,00	€600,00		-
Family Allowance (€/ανθρωπομήνα)	€500,00	€500,00		-
Research, Training and networking costs (€/ερευνητή/ ανθρωπομήνα)	€1.800,00	€800,00	€1.800,00	-
Management and Indirect costs (€/ ανθρωπομήνα)	€1.200,00	€650,00	€700,00	€650,00

3.2.1. ITN (INNOVATIVE TRAINING NETWORKS) - 100% χρηματοδότηση

Τα ITN έργα χρηματοδοτούν αποκλειστικά τους νέους ερευνητές (Early-Stage Researcher ESR). Οι ESR είναι οι ερευνητές που βρίσκονται στα πρώτα τέσσερα έτη (πλήρους απασχόλησης) της ερευνητικής τους σταδιοδρομίας και δε διαθέτουν διδακτορικό δίπλωμα. Οι προσλήψεις των ESR είναι για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα 3 μηνών και κατ' ανώτατο όριο των 36 μηνών.

Σε όλα τα έργα απαραίτητη είναι η διακρατική κινητικότητα: κατά τη στιγμή της απασχόλησης τους στο έργο, οι ερευνητές δεν πρέπει να έχουν διαμείνει στη χώρα του ιδρύματος πρόσληψης για περισσότερο από 12 μήνες κατά τη διάρκεια των προηγούμενων 36 μηνών.

Όλα τα έργα έχουν μια τυπική διάρκεια 48 μηνών. Αυτόματα επιλέξιμοι για χρηματοδότηση είναι οι συμμετέχοντες ως δικαιούχοι από τρίτες χώρες (αλλά μόνο όταν είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων του έργου). Το μέγιστο ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού που μπορεί να αντιστοιχεί σε μία χώρα (εκτός κάτω από τη δράση EID) είναι το 40%. Οι δράσεις ITN μπορούν να λάβουν μία από ακόλουθες τις τρεις μορφές:

1. European Training Networks (ETN)

Σύνθεση του Δικτύου

- ✓ Ελάχιστη συμμετοχή των δικαιούχων από 3 κράτη μέλη της ΕΕ / Συνδεδεμένων Χωρών. Εταίροι

οργανισμοί από κάθε χώρα. Τυπικό μέγεθος 6-10 συμμετέχοντες

- ✓ Απαραίτητη η συμμετοχή του μη-ακαδημαϊκού τομέα

Προσλήψεις και αποσπάσεις

- ✓ Το μέγιστο 540 ανθρωπομηνών ανά δίκτυο
- ✓ Όλοι οι δικαιούχοι πρέπει να προσλάβουν και να φιλοξενήσουν επιλέξιμους ερευνητές
- ✓ Αποσπάσεις ενός μεμονωμένου ερευνητή σε άλλους δικαιούχους ή / και εταίρος οργανισμούς μέχρι κατ' ανώτατο όριο του 30% της περιόδου απασχόλησης του ερευνητή

Απαιτήσεις

- ✓ Οι ερευνητές τυπικά θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα διδακτορικό πρόγραμμα

2.European Industrial Doctorates (EID)

Σύνθεση του Δικτύου

- ✓ Τουλάχιστον δύο δικαιούχοι, ο ένας από τον ακαδημαϊκό τομέα (δικαίωμα απονομής διδακτορικών) και ο άλλος από μη ακαδημαϊκό τομέα (κατά προτίμηση των επιχειρήσεων), που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ ή συνδεδεμένες χώρες. Πρόσθετοι δικαιούχοι ή οργανισμοί-εταίροι από κάθε χώρα

Προσλήψεις και αποσπάσεις

- ✓ Το μέγιστο 540 ανθρωπομηνών ανά δίκτυο, εκτός από την EID με 2 δικαιούχους (μέγιστο 180 ανθρωπομήνες)
- ✓ Οι ερευνητές πρέπει να περάσουν τουλάχιστον 50% του χρόνου τους στο μη-ακαδημαϊκό τομέα. Εκτός από αυτή την απαίτηση, σύντομης διάρκειας αποσπάσεις σε άλλους δικαιούχους/ εταίρους οργανισμούς μέχρι κατ' ανώτατο όριο του 30% της περιόδου απασχόλησης

Απαιτήσεις

- ✓ Υποχρεωτική εγγραφή των ερευνητών σε ένα διδακτορικό πρόγραμμα που παρέχεται από τον δικαιούχο
- ✓ Υποχρεωτική συμφωνία κοινοπραξίας (consortium agreement)

3.European Joint Doctorates (EJD)

Σύνθεση του Δικτύου

- ✓ Τουλάχιστον 3 δικαιούχους από τον ακαδημαϊκό χώρο, που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ / συνδεδεμένες χώρες και τα οποία έχουν το δικαίωμα να απονέμουν διδακτορικά. Πρόσθετοι δικαιούχοι ή οργανισμοί-εταίροι από κάθε χώρα
- ✓ Απαραίτητη η συμμετοχή του μη-ακαδημαϊκού τομέα

Προσλήψεις και αποσπάσεις

- ✓ Το μέγιστο των 540 ανθρωπομηνών ανά δίκτυο
- ✓ Σύντομες αποσπάσεις ενός μεμονωμένου ερευνητή σε άλλους δικαιούχους ή / και οργανισμούς-εταίρους, με ανώτατο όριο του 30% της περιόδου προσλήψεων αυτού του ερευνητή, εκτός από τις απαιτήσεις του διδακτορικού προγράμματος

Απαιτήσεις

- ✓ Υποχρεωτική εγγραφή των ερευνητών σε διδακτορικό πρόγραμμα
- ✓ Υποχρεωτική παροχή κοινών, διπλών ή πολλαπλών διδακτορικών πτυχίων

3.2.2. IF (INDIVIDUAL FELLOWSHIPS) – 100% χρηματοδότηση

Η δράση αυτή παρέχει οικονομική στήριξη σε ανεξάρτητους πεπειραμένους ερευνητές (Experienced Researcher - ER) που θέλουν να εργαστούν σε οργανισμούς υποδοχής που είναι εγκατεστημένοι σε Κράτη Μέλη της ΕΕ (MSs) ή των συνδεδεμένων χωρών (ACs). Οι Παγκόσμιες Υποτροφίες (Global Fellowships – GFs) ξεκινούν με μια σημαντική περίοδο που έχει διανυθεί σε έναν οργανισμό/εταίρο που βρίσκεται έξω από την Ευρώπη και καταλήγουν με μια υποχρεωτική φάση επιστροφής στην Ευρώπη. Όλες οι Ατομικές Υποτροφίες αναμένεται να ενισχύσουν το δίκτυο επικοινωνίας του ερευνητή και του οργανισμού φιλοξενίας, να καταλύσουν την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των ερευνητών και να ενισχύσουν και να μεγιστοποιήσουν τη συμβολή τους στην οικονομία και την κοινωνία της γνώσης.

Οι προτάσεις στα IF μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές :

- ✓ European Fellowships (EFs)
- ✓ Global Fellowships (Gfs)

Ελάχιστη συμμετοχή χωρών σε κάθε μορφή

	Δικαιούχοι	Εταίρος Οργανισμός
European Fellowships	<u>Υποχρεωτικά</u> : 1 δικαιούχος από κράτος μέλος (MS) ή από συνδεδεμένη χώρα (AC)	<u>Προαιρετικά</u> : εταίρος οργανισμός από κράτος μέλος (MS) ή από συνδεδεμένη χώρα (AC)
Global Fellowships	<u>Υποχρεωτικά</u> : 1 δικαιούχος από κράτος μέλος (MS) ή από συνδεδεμένη χώρα (AC)	<u>Υποχρεωτικά</u> : 1 εταίρος οργανισμός από Τρίτη χώρα (TC) <u>Προαιρετικά</u> : εταίρος οργανισμός από κράτος μέλος (MS) ή από συνδεδεμένη χώρα (AC)

European Fellowships

Standard European Fellowships

Για μια τυπική ευρωπαϊκή υποτροφία οι ερευνητές που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας μπορεί να υποβάλουν αίτηση για μία από τις 8 επιστημονικές ομάδες, ανάλογα με το θέμα της πρότασής τους για την έρευνα. Οι ομάδες αυτές είναι: Χημεία (CHE), Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες (SOC), Οικονομικές Επιστήμες (ECO), Πληροφορική και Τεχνολογία (ENG), Περιβάλλον και Γεωεπιστήμες (ENV), Βιοεπιστήμες (LIF), Μαθηματικά (MAT) και Φυσική (PHY).

Career Restart Panel (CAR)

Η Career Restart Panel (CAR) είναι μια διεπιστημονική ομάδα των EFs η οποία παρέχει οικονομική στήριξη σε μεμονωμένους ερευνητές, οι οποίοι θέλουν να συνεχίσουν την έρευνα στην Ευρώπη μετά από μία διακοπή της επαγγελματικής τους καριέρας (π.χ. μετά από γονική άδεια, που εργάζονται εκτός της έρευνας, κ.ά.). Ο αιτών θα

πρέπει να αναφέρει στο στάδιο της υποβολής σε ποιο από τα 8 επιστημονικά πεδία η πρόταση ταιριάζει καλύτερα, προκειμένου να έχει τη βέλτιστη κατανομή των εμπειρογνομόνων.

Reintegration Panel (RI)

Το Reintegration Panel είναι μια διεπιστημονική ομάδα των Ευρωπαϊκών Υποτροφιών αφιερωμένη στους ερευνητές που θέλουν να επιστρέψουν και να επανενταχθούν σε μια πιο μακροπρόθεσμη θέση της έρευνας στην Ευρώπη. Ο αιτών θα πρέπει να αναφέρει στο στάδιο της υποβολής σε ποιο από τα 8 επιστημονικά πεδία η πρόταση ταιριάζει καλύτερα, προκειμένου να έχει τη βέλτιστη κατανομή των εμπειρογνομόνων.

Global Fellowships (GF)

Οι παγκόσμιες υποτροφίες αποτελούνται από μια εξερχόμενη φάση κατά την οποία ο ερευνητής αναλαμβάνει μια απόσπαση σε οργανισμό εταίρο σε τρίτη χώρα, και μια υποχρεωτική περίοδο επαναφοράς 12 μηνών σε ένα οργανισμό υποδοχής (ο δικαιούχος) που βρίσκεται σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα. Όλες οι προτάσεις GF κατανέμονται σε μία από τις 8 επιστημονικές ομάδες, όμοια με τις Standard European Fellowships.

3.2.3. RISE (RESEARCH AND INNOVATION STAFF EXCHANGE) – 100% χρηματοδότηση

Μια συνεργασία στα πλαίσια του RISE πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον τρεις ανεξάρτητους φορείς/νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένοι σε τρεις διαφορετικές χώρες και πρέπει να τηρεί μία από τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις: Οι δύο φορείς να είναι εγκαταστημένοι σε δύο διαφορετικά κράτη μέλη (MS)/συνδεδεμένες χώρες (AC) (Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Ελβετία, Ισλανδία, Ισραήλ, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, Νησιά Φερόε, Νορβηγία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Ουκρανία, Σερβία, Τουρκία) και ο ένας σε μια Τρίτη χώρα (TC), ανεξάρτητα του χώρου που ανήκουν (ακαδημαϊκό ή μη), ή αν και οι τρεις φορείς προέρχονται από 3 διαφορετικά κράτη μέλη/συνδεδεμένες χώρες, τουλάχιστον ο ένας οργανισμός θα πρέπει να προέρχεται από τον ακαδημαϊκό χώρο και ένας από μη ακαδημαϊκό (π.χ. Μικρομεσαία επιχείρηση). Δηλαδή αν όλοι οι συμμετέχοντες φορείς προέρχονται από τον ίδιο χώρο (είτε μόνο ακαδημαϊκό ή μόνο μη-ακαδημαϊκό), τουλάχιστον ένας από τους συμμετέχοντες πρέπει να είναι από μια Τρίτη χώρα (TC).

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης RISE, ο όρος "ερευνητής" αναφέρεται σε μέλη του προσωπικού του φορέα (αφορούν προσωπικό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας). Τα μέλη του προσωπικού είναι ερευνητές (Early stage researches ESR και Experienced researchers ER), διοικητικό (πρέπει να σχετίζονται με το management της έρευνας και καινοτομίας), και τεχνικό προσωπικό για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας του έργου. Θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά σε ή να συνδέονται με την έρευνα ή /και την καινοτομία **για τουλάχιστον έξι μήνες (πλήρους απασχόλησης) στο ίδρυμα αποστολής πριν από την πρώτη περίοδο της απόσπασης**. Οι ESR είναι οι ερευνητές που βρίσκονται στα πρώτα τέσσερα έτη (πλήρους απασχόλησης) της ερευνητικής τους σταδιοδρομίας και δεν έχουν διδακτορικό δίπλωμα. Οι ER θα πρέπει κατά το χρόνο της σχετικής προθεσμίας για την υποβολή των αποσπάσεων προς τον οργανισμό υποδοχής, να έχουν στην κατοχή τους ένα διδακτορικό δίπλωμα ή να διαθέτουν τουλάχιστον τετραετή (πλήρους απασχόλησης) ερευνητική εμπειρία.

Οι αποσπάσεις αφορούν 1-12 μήνες (πλήρους απασχόλησης- κατ' αυτό το διάστημα δεν μπορούν να εργάζονται σε οτιδήποτε άλλο) και μπορούν να χωριστούν σε διάφορες περιόδους διαμονής που δεν υπερβαίνουν τους 12 μήνες συνολικά και όχι πέρα από τη διάρκεια του έργου. Για τα αποσπασμένα μέλη του προσωπικού θα πρέπει να

διασφαλιστεί η πλήρης επανένταξη στην ίδρυμα αποστολής μεγιστοποιώντας έτσι τον αντίκτυπο της δράσης για την ανταλλαγή γνώσεων και τη μακροπρόθεσμη συνεργασία. Μόνο οι ακόλουθες αποσπάσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση: Αποσπάσεις μεταξύ ενός ακαδημαϊκού οργανισμού από MS/AC σε ένα μη ακαδημαϊκό οργανισμό σε άλλο MS/AC και αντιστρόφως (Ευρωπαϊκή/ διατομεακή), αποσπάσεις από έναν φορέα ενός MS/AC σε έναν φορέα που βρίσκεται σε μια TC (διεθνής), αποσπάσεις από φορείς που βρίσκονται σε μια TC προς μια MS/AC (διεθνείς) με την προϋπόθεση ότι η Τρίτη χώρα είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση. Οι ακόλουθες αποσπάσεις δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση π.χ. Αποσπάσεις μεταξύ φορέων που βρίσκονται στην ίδια χώρα, αποσπάσεις μεταξύ φορέων που ανήκουν στον ίδιο χώρο (π.χ. ακαδημαϊκό) και εγκαθίστανται σε διαφορετικά MS/AC, αποσπάσεις μεταξύ φορών που εδρεύουν σε διαφορετικές TC.

Δεν υπάρχει μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων φορέων στα RISE (συνήθως είναι 4-7 φορείς). Ωστόσο, υπάρχει ένα ανώτατο όριο των 540 ανθρωπομηνών ανά έργο όσον αφορά τις αποσπάσεις που χρηματοδοτούνται.

Το μοναδιαίο κόστος του αποσπασμένου προσωπικού αφορά ένα επίδομα της τάξεως των 2.000€/μήνα πλήρους απασχόλησης και προορίζεται να καλύψει τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διαβίωσης κατά τη διάρκεια της απόσπασής του. Ο μισθός του αποσπασμένου προσωπικού από τον φορέα απασχόλησης του δεν καλύπτεται από τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως εκ τούτου, ο φορέας πρέπει να συνεχίσει να πληρώνει το μισθό τους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο εξωτερικό. Επίσης, ο φορέας αποστολής πρέπει να επανεντάξει το προσωπικό που αποσπάται, όταν τελειώσει η απόσπαση. Στον φορέα απόσπασης δίνεται και ένα κατ' αποκοπή ποσό 2500€/ανθρωπομήνα απόσπασης (1800€ για δαπάνες έρευνας, εκπαίδευσης και δικτύωσης και 700€ για δαπάνες διοίκησης και έμμεσες δαπάνες).

3.2.4. COFUND – 50% χρηματοδότηση

Οι δράσεις COFUND είναι δράσεις για έναν δικαιούχο με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Την εφαρμογή ή συγχρηματοδότηση των περιφερειακών, εθνικών ή διεθνών προγραμμάτων διδακτορικών ή υποτροφίες για την κατάρτιση των ερευνητών, την κινητικότητα και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας.

Οι δράσεις COFUND καλύπτουν διδακτορικά προγράμματα για νέους ερευνητές (DP) και προγράμματα υποτροφιών για πεπειραμένους ερευνητές (FP).

3.3. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ

Για τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie, οι δικαιούχοι θα πρέπει να κρατήσουν κατάλληλα και επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να αποδείξουν ότι οι ανθρωπομήνες που δηλώθηκαν είναι ακριβείς, όπως :

- Συμβάσεις έργου (ή άλλα κατάλληλα έγγραφα)

- Αποδείξεις ότι:

- ✓ Τηρήθηκαν οι όροι επιλεξιμότητας για τους ερευνητές (π.χ. βιογραφικό του ερευνητή, αντίγραφα των πτυχίων)
- ✓ Οι ερευνητές πραγματικά εργάστηκαν για τη δράση (π.χ. βιβλίο εργαστηρίου, επιστημονικά άρθρα, αρχεία βιβλιοθήκης)
- ✓ Τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 32
- ✓ Τα επιδόματα (διαβίωσης, μετακινήσεων και οικογενειακό συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών κοινωνικής ασφάλισης του εργοδότη) έχουν πλήρως καταβληθεί στους ερευνητές

Αυτά τα στοιχεία πρέπει να είναι επαληθεύσιμα, και διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.

3.4. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες **συνθήκες πρόσληψης και εργασίας** για τους ερευνητές που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο της δράσης, όπως :

(α) να λαμβάνουν όλα τα μέτρα για την εφαρμογή των αρχών που ορίζονται στη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και τον Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών και να διασφαλίζουν ότι οι ερευνητές γνωρίζουν γι' αυτές. Το ΔΠΘ έχει υιοθετήσει τις αρχές του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας (<http://rescom.duth.gr/ereyna-kai-kainotomia/ithiki-kai-deontologia/ithiki-kai-deontologia>) και της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή (<http://rescom.duth.gr/anakoinwseis/genikes-anakoinwseis/odigos-synapsis-symvaseon-anathesis-ergoy-harta-ereyniti>).

(β) να διαφημίζουν και δημοσιεύουν τις κενές θέσεις διεθνώς, συμπεριλαμβανομένων των ιστοσελίδων που απαιτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (όπως για παράδειγμα το EURAXESS Jobs <http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/jobs/>). Το ΔΠΘ είναι κόμβος του δικτύου EURAXESS στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης (<http://euraxess.duth.gr/>).

(γ) να ακολουθούν για την πρόσληψη των ερευνητών μια ανοικτή, διαφανή, αμερόληπτη και δίκαιη διαδικασία πρόσληψης με βάση:

- ✓ τις επιστημονικές ικανότητες και τη συνάφεια της ερευνητικής εμπειρίας
- ✓ τον αντίκτυπο της προτεινόμενης εκπαίδευσης στην σταδιοδρομία του ερευνητή
- ✓ μια δίκαιη εκπροσώπηση των φύλων (με την προώθηση της πραγματικής ισότητας ευκαιριών πρόσβασης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλη τη διαδικασία προσλήψεων)

(δ) να διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ή που να προκύπτει από την πρόσληψη

(ε) να εξασφαλίζουν ότι στους ερευνητές πληρούνται στον τόπο εκτέλεσης της δράσης, τουλάχιστον οι ίδιοι όροι και πρότυπα με εκείνα που ισχύουν για τους τοπικούς ερευνητές που κατέχουν ανάλογη θέση εργασίας

(στ) να εξασφαλίζουν ότι η σύμβαση εργασίας, ορίζει:

- ✓ την ημερομηνία έναρξης και τη διάρκεια των δραστηριοτήτων ερευνητικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της δράσης
- ✓ τη μηνιαία υποστήριξη για τον ερευνητή στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας
- ✓ την υποχρέωση του ερευνητή να εργάζεται αποκλειστικά για τη δράση
- ✓ την υποχρέωση του ερευνητή να μην εισπράττει για δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της δράσης άλλα εισοδήματα από αυτά που έλαβε από τον δικαιούχο (ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα που αναφέρεται στο παράρτημα 1)
- ✓ την υποχρέωση του ερευνητή να ενημερώνει τον δικαιούχο, το συντομότερο δυνατό για γεγονότα ή περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συμφωνία (βλέπε άρθρο 17)
- ✓ τις διευθετήσεις σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μεταξύ του δικαιούχου και του ερευνητή – τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά την υλοποίηση της δράσης
- ✓ την υποχρέωση του ερευνητή για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας (βλέπε άρθρο 36)

- ✓ την υποχρέωση του ερευνητή για να εξασφαλίσει την προβολή της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις επικοινωνίες ή στις δημοσιεύσεις και στις εφαρμογές για την προστασία των αποτελεσμάτων (βλέπε άρθρα 27, 28, 29 και 38)

(ζ) να βοηθήσουν τους ερευνητές στις διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με την πρόσληψη τους

(η) να ενημερώσουν τους ερευνητές σχετικά με:

- ✓ Την περιγραφή, τις συνθήκες, την τοποθεσία και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων ερευνητικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της δράσης και το όνομα του επιβλέποντα
- ✓ Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου προς τον ερευνητή στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας
- ✓ Την υποχρέωση του ερευνητή να συμπληρώσει και να υποβάλει (στο τέλος της εκπαίδευσης) το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης και (δύο χρόνια αργότερα) το ερωτηματολόγιο που προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

(θ) να διασφαλίσουν ότι οι ερευνητές δεν λαμβάνουν, για τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δράσης άλλα εισοδήματα από εκείνα που λαμβάνονται από τους δικαιούχους (ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα που αναφέρεται στο παράρτημα 1)

(ι) να φιλοξενήσουν τους ερευνητές στις εγκαταστάσεις τους και να παρέχουν εκπαίδευση καθώς και τα αναγκαία μέσα για την υλοποίηση της δράσης

(κ) να εξασφαλίζουν ότι οι ερευνητές βρίσκονται υπό κατάλληλη επίβλεψη

(λ) να εξασφαλίσουν ότι ένα σχέδιο ανάπτυξης σταδιοδρομίας είναι εγκατεστημένο και να υποστηρίξουν την εφαρμογή του

(μ) να διασφαλίσουν την κατάλληλη έκθεση σε μη-ακαδημαϊκό τομέα

(ν) να περιορίσουν τις αποσπάσεις κατ' ανώτατο όριο στο 30% των πραγματικών μηνών που ξοδεύτηκαν για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της ερευνητικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της δράσης.

Κύριες υποχρεώσεις (προς τον ερευνητή)

Οι δικαιούχοι οφείλουν να:

- 1) Δημοσιεύουν τις κενές θέσεις απασχόλησης όσο το δυνατόν νωρίτερα, συμπεριλαμβανομένου του EURAXESS Jobs (<http://ec.europa.eu/euraxess/index.cfm/jobs/>). Το ΔΠΘ είναι κόμβος του δικτύου EURAXESS στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης (<http://euraxess.duth.gr/>). Μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν τα δίκτυά τους για να εξασφαλίσουν την όσο το δυνατόν ευρύτερη διάδοση σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων
- 2) Ακολουθήσουν μια ανοικτή, διαφανή, αμερόληπτη και δίκαιη διαδικασία πρόσληψης (δηλαδή αξιολογώντας, λαμβάνοντας υπόψη το δυναμικό για την επαγγελματική τους ανάπτυξη και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης για γυναίκες και άνδρες
- 3) Βεβαιωθούν ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ή που να προκύπτει από την πρόσληψη (δηλαδή να ληφθούν ή να απέχουν από ενέργειες, ανάλογα με την περίπτωση, όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων πρόσληψης επηρεάζεται από λόγους που αφορούν:
 - Οικογένεια
 - Συναισθηματική ζωή

- Πολιτική ή εθνική συνάφεια
 - Οικονομικό συμφέρον ή
 - Κάθε άλλο κοινό συμφέρον
- 4) Βεβαιωθούν ότι οι ερευνητές απολαμβάνουν στον τόπο εκτέλεσης της δράσης, τουλάχιστον τους ίδιους όρους και πρότυπα με εκείνα που ισχύουν για τους τοπικούς ερευνητές που κατέχουν ανάλογη θέση εργασίας
 - 5) Φιλοξενήσουν τους ερευνητές στις εγκαταστάσεις τους και να παρέχουν εκπαίδευση καθώς και τα αναγκαία μέσα για την υλοποίηση της δράσης. Εάν ο Οργανισμός διαθέτει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο δικαιούχος δεν έχει την υποστήριξη των δραστηριοτήτων ερευνητικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με το παράρτημα 1 του G.A., μπορεί να μειώσει την επιχορήγηση
 - 6) Εξασφαλίσουν ότι οι ερευνητές βρίσκονται υπό κατάλληλη επίβλεψη
 - 7) Εξασφαλίσουν ότι ένα σχέδιο ανάπτυξης σταδιοδρομίας είναι εγκατεστημένο και να υποστηρίξουν την εφαρμογή του
 - 8) Διασφαλίσουν την κατάλληλη έκθεση σε μη-ακαδημαϊκό τομέα
 - 9) Συμμορφωθούν με τις ρυθμίσεις σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
 - 10) Βοηθήσουν τους ερευνητές στις διοικητικές διαδικασίες που σχετίζονται με την πρόσληψη τους (π.χ. βοηθώντας με τις διαδικασίες θεώρησης ή προετοιμάζουν το σχέδιο ανάπτυξης της σταδιοδρομίας)
 - 11) Ενημερώσουν τους ερευνητές σχετικά με τα βασικά στοιχεία της επιχορήγησης

Έτσι, οι δικαιούχοι πρέπει να παρέχουν στους ερευνητές πληροφορίες σχετικά με:

- ✓ Τα βασικά στοιχεία σχετικά με το πρόγραμμα Marie Skłodowska-Curie
- ✓ Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ερευνητή
- ✓ Το πού να ψάξουν για στοιχεία (ιστοσελίδα MSC)
- ✓ Τη συγκεκριμένη δράση σε ερώτηση (π.χ. προγραμματισμένες αποσπάσεις, εκδηλώσεις, κλπ)
- ✓ Όποιους έχουν ορίσει για να τους επιβλέπουν κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων ερευνητικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της διάρκειας των αποσπάσεων/ τοποθετήσεων με άλλους δικαιούχους ή / και οργανισμούς-εταίρους

Επιπλέον, η σύμβαση εργασίας πρέπει να αναφέρει σαφώς:

- ✓ Την ημερομηνία έναρξης των δραστηριοτήτων ερευνητικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της δράσης και τη διάρκειά της
- ✓ Τα επιδόματα που ο ερευνητής δικαιούται να λάβει
- ✓ Θα πρέπει επίσης να διασφαλιστεί ότι οι ερευνητές δεν λαμβάνουν, για τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δράσης άλλα εισοδήματα πέρα από εκείνα που λαμβάνονται από τους δικαιούχους (ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα που αναφέρεται στο Παράρτημα 1)
- ✓ Θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι οι αποσπάσεις περιορίζονται σε ένα ανώτατο όριο του 30% των μηνών που δαπανώνται για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων ερευνητικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της δράσης.

Σύμβαση εργασίας – Υποχρεώσεις για τους ερευνητές

Οι κύριες υποχρεώσεις των ερευνητών είναι :

- ✓ Να εργάζονται αποκλειστικά για τις δραστηριότητες ερευνητικής εκπαίδευσης
- ✓ Να μην λαμβάνουν, για τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δράσης άλλα εισοδήματα εκτός από εκείνα που λαμβάνονται από τους δικαιούχους (ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα που αναφέρεται στο παράρτημα 1)
- ✓ Να ενημερώνουν τους δικαιούχους το συντομότερο δυνατό για γεγονότα ή περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη Συμφωνία Επιχορήγησης
- ✓ Να συμμορφώνονται με τις ρυθμίσεις σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- ✓ Να διατηρούν την εμπιστευτικότητα
- ✓ Να βεβαιώνουν την προβολή της Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης. Οι ερευνητές θα πρέπει να προβάλουν την χρηματοδότηση από τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie σε δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις και συνέδρια
- ✓ Να συμπληρώνουν και υποβάλλουν στο τέλος της εκπαίδευσης, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Πηγές

H2020 General Model Grant Agreement

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/gga/h2020-mga-gga-multi_en.pdf

H2020 Model Grant Agreement for Marie Skłodowska Curie Innovative Training Networks (ITN)

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/msca/h2020-mga-msca-itn-multi_en.pdf

H2020 Model Grant Agreement for Marie Skłodowska Curie Individual Fellowships (IF)

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/msca/h2020-mga-msca-if-mono_en.pdf

H2020 Model Grant Agreement for Marie Skłodowska Curie Research and Innovation Staff Exchange (RISE)

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/msca/h2020-mga-msca-rise-multi_en.pdf

H2020 Model Grant Agreement for Marie Skłodowska Curie Cofund

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/msca/h2020-mga-msca-cofund-mono_en.pdf

H2020 Guide for Applicants Marie Skłodowska Curie Innovative Training Networks (ITN)

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/h2020-msca-itn-2014/1590152-itn_2014_-_guide_for_applicants_1.2_en.pdf

H2020 Guide for Applicants Marie Skłodowska Curie Individual Fellowships (IF)

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/h2020-msca-if-2014/1600147-guide_for_applicants_if_2014_en.pdf

H2020 Guide for Applicants Marie Skłodowska Curie Research and Innovation Staff Exchange (RISE)

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/h2020-msca-rise-2015/1637608-rise_2015_-_guide_for_applicants_en.pdf

H2020 Guide for Applicants Marie Skłodowska Curie Cofund

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/doc/call/h2020/h2020-msca-cofund-2014/1602649-h2020-msca-cofund-2014_gfa_en.pdf